

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.13.1.2023

prof. dr hab. inż. Jarosław Mamala
Prezes Zarządu
Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu
Spółki z o.o.
ul. Technologiczna 2; 45-839 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.1.2024
Komisji Rozstrzygającej z dnia 9 lutego 2024 r.

P/23/011 – Efekty działalności instytucji otoczenia biznesu

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o., ul. Technologiczna 2, 45-839 Opole ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. inż. Jarosław Mamala, Prezes Zarządu od 23 listopada 2012 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Prawidłowość programowania działalności instytucji otoczenia biznesu2. Zarządzanie instytucjami otoczenia biznesu3. Efekty działalności instytucji otoczenia biznesu
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2023 r. z wykorzystaniem dowodów dotyczących przedmiotu kontroli, wykraczających poza ten okres
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Rafał Marynowicz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/74/2023 z 17 sierpnia 2023 r.2. Agnieszka Roszczak-Fedorowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/77/2023 z 29 sierpnia 2023 r.3. Jakub Mucha, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/81/2023 z 19 września 2023 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: Spółka, Park lub PNT.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Kontrolowana jednostka podejmowała skuteczne działania dotyczące rozwoju infrastruktury, w tym w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Umożliwiało to rozszerzenie działalności o nowe usługi. Jednak uzyskiwane w okresie objętym kontrolą przychody nie zapewniały pokrywania w całości ponoszonych kosztów, co skutkowało ujemnym wynikiem finansowym wykazywanym w rachunku zysków i strat.

Obowiązująca w okresie objętym kontrolą dokumentacja strategiczna Spółki odzwierciedlała cele jej działalności w zakresie związanym bezpośrednio z budową, eksploatacją oraz zarządzaniem Parkiem Naukowo-Technologicznym w Opolu, przy czym nie była w pełni ze sobą spójna. W Strategii Spółki nie uwzględniono dokonanej w 2020 r. uchwałą Rady Miasta Opola modyfikacji celu jej działalności, zgodnie z którym rozszerzono go również o budowę, eksploatację i zarządzanie nieruchomościami przez Spółkę. Zmiana ta wprowadzona została ze względu na powierzenie Spółce do realizacji inwestycji polegającej na budowie Centrum Usług Publicznych⁴, tj. budynku stanowiącego siedzibę niektórych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Opola i gminnych jednostek organizacyjnych, a także powierzenia kontrolowanej jednostce zarządzania tym budynkiem. W trakcie realizacji tej inwestycji stwierdzono działania niegospodarne, polegające na dokonaniu na niekorzyść Spółki zmiany zapisów porozumień skutkujących brakiem uzyskania praw autorskich do projektu budynku będącego własnością CUP i zawarciem umowy licencyjnej.

Ustanowione dla Zarządu cele zarządcze związane były z działalnością Spółki, przy czym sposób ich formułowania odbiegał od wynikającego z przepisów prawa wymogu ustanowienia obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania. Powyższe nie umożliwiło w pełni ustalenia stopnia ich realizacji, a Zarząd nie podjął działań mających na celu ich korektę, przez pozostałe organy Spółki.

Ponadto w odniesieniu do budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego ustalono, że obiekt ten nie był poddawany wymaganym kontrolom okresowym oraz zaniechano zgłoszenia usterek tego obiektu. Stwierdzono również, że część zakupionego sprzętu komputerowego na potrzeby CUP, nie była użytkowana lub użytkowano ją w miejscu innym, niż CUP.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: CUP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Programowanie działalności instytucji otoczenia biznesu

Opis stanu faktycznego

1.1 W okresie objętym kontrolą dokumentacja strategiczna Spółki uwzględniała cele jej działalności, przy czym nie była ona ze sobą spójna w tym zakresie. Regulacje wewnętrzne wpisywały się w cele określone w tej dokumentacji.

W okresie objętym kontrolą Spółka pozostawała jednoosobową spółką Miasta Opola. W § 2 ust. 1 uchwały nr XXIV/363/12 Rady Miasta Opola z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie utworzenia spółki Miasta Opola „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością⁶ wskazano, że jej celem będzie budowa, eksploatacja oraz zarządzanie Parkiem Naukowo-Technologicznym w Opolu. W uzasadnieniu do projektu tej uchwały stwierdzono w szczególności, że cele postawione przed Spółką to m.in.: [1] wspomaganie transferu innowacyjnych technologii z uczelni i jednostek B+R do przedsiębiorców poprzez tworzenie im korzystniejszych warunków gospodarowania na terenie PNT; [2] umożliwienie podejmowania samodzielnej działalności gospodarczej absolwentom i doktorantom opolskich szkół wyższych zamierzających prowadzić firmy w obszarze innowacyjnych technologii; [3] pozyskiwanie firm reprezentujących technologie zaliczane do sektora *High-Tech*; [4] pośrednictwo w dostępie do nowych i innowacyjnych technologii; [5] prowadzenie działań inkubacyjnych w zakresie tworzenia nowych innowacyjnych firm technologicznych; [6] tworzenie właściwej infrastruktury dla zapewnienia przedsiębiorstwom warunków do generowania innowacji.

W lutym 2020 r. na mocy uchwały⁷ rozszerzono cel Spółki o eksploatację i zarządzanie nieruchomościami. W uzasadnieniu tej uchwały stwierdzono m.in., że Spółka jako jedyny podmiot działający z udziałem kapitału miejskiego, w ciągu poprzedzających siedmiu lat zrealizowała pięć inwestycji w odniesieniu do infrastruktury, której główne funkcje miały charakter biurowo-administracyjny. Ponadto powołano się na kompetencje pracowników Spółki w zakresie prowadzenia procesu inwestycyjnego, a także zarządzanie przez Spółkę zaawansowaną infrastrukturą teletechniczną oraz technologiczną. Stwierdzono również, że *zmiana zakresu działania Spółki niewątpliwie w znacznym stopniu przyczyni się do jej dalszego rozwoju i umożliwi szerszy zakres realizowanych zadań.*

(akta kontroli str. 615-617, 1144-1146, 3071)

W § 4 Umowy Spółki⁸ jako jej cel określono działania na rzecz rozwoju regionu opolskiego poprzez stwarzanie w Opolu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem sektora wysokich technologii, poprzez rozwój gospodarki opartej na wiedzy, tworzenie efektywnych powiązań pomiędzy nauką i biznesem oraz stymulowanie innowacyjnej przedsiębiorczości w otwartym środowisku partnerskiej współpracy pomiędzy nauką, biznesem i samorządem terytorialnym. Tak zdefiniowany w akcie założycielskim cel spółki nie uległ zmianie w okresie objętym kontrolą. Niepodjęcie przez Zarząd Spółki działań ukierunkowanych na zmianę celu Spółki określonego w Umowie Spółki, pomimo podjęcia uchwały z 27 lutego 2020 r., opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli str. 91-145)

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dalej: uchwała z 29 marca 2012 r.

⁷ Uchwała Nr XXIII/461/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia spółki Miasta Opola „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; dalej: Uchwała z 27 lutego 2020 r.

⁸ Akt notarialny z 8 listopada 2012 r. (Repertorium A numer 9945/2012, ze zm.).

W § 5 ust. 1 Umowy Spółki, w jej pierwotnym brzmieniu, wymieniono 13 rodzajów działalności⁹, w tym: [1] wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; [2] pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania; [3] pozostałą działalność profesjonalną, naukową i techniczną, gdzie indziej niesklasyfikowaną; [4] wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery; [5] dzierżawę własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim; [6] działalność usługową związaną z administracyjną obsługą biura. Ponadto w § 5 ust. 3 Umowy Spółki wskazano, że „Wykonywanie przez Spółkę przedmiotów działalności wymienionych w ust. 1 może służyć jedynie realizacji celu określonego w § 4.”.

W okresie funkcjonowania Spółki wprowadzane były przez zgromadzenie wspólników zmiany w Umowie Spółki, także w odniesieniu do przedmiotu jej działalności. Począwszy od 17 listopada 2016 r., przedmiot ten poszerzono o sześć rodzajów działalności, w tym m.in.: [1] badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych; [2] pozostałą działalność usługową w zakresie technologii informatycznych i komputerowych; [3] zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie; [4] działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne.

W 2021 r. przedmiot działalności Spółki poszerzono o niespecjalistyczne sprzątnięcie budynków i obiektów przemysłowych.

(akta kontroli str. 91-145)

Do zagadnień dotyczących Spółki odniesiono się również w innych uchwałach Rady Miasta Opola.

W Załączniku do uchwały Nr XXXV/549/12 z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020* stwierdzono, że wyniki ankiet wypełnianych w toku konsultacji społecznych, wskazywały, że budowę Parku Naukowo-Technologicznego uznano jako zadanie mniej istotne. Niemniej w wykazie zadań do realizacji (stanowiącym element przywołanej uchwały), w Priorytecie 2 *Nowe inwestycje i wzrost aktywności ekonomicznej Opolan*, Cel 2.1 *Stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji generujących nowe, lepsze miejsca pracy*, w ramach działania 2.1.5 *Opole jako samodzielny inwestor* uwzględniono zadanie *Budowa Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu*.

W uchwale Nr XV/282/19 z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Opola do 2030 r." w celu strategicznym nr 1 *Miasto znaczące w przestrzeni krajowej*, czynnik nr 3 *Twórcza energia i nowoczesne rozwiązania*, wymieniono *Rozwój Parku Naukowo-Technologicznego* jako jedną z możliwych przestrzeni zaangażowania.

(akta kontroli str. 618-681)

W Spółce obowiązywała *Strategia Rozwoju Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu sp. z o.o.*, przyjęta uchwałą z dnia 22 października 2015 r.¹⁰, która nie była zmieniana w okresie objętym kontrolą. W toku kontroli NIK przedłożono wersję roboczą zmian Strategii, a także wersję Strategii ze stycznia 2022 r., która – jak wyjaśnił Prezes – została złożona do Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki w związku z ubieganiem się przez Spółkę o dofinansowanie. Prezes wyjaśnił ponadto, że Strategia (...) była aktualizowana co do poszczególnych zapisów i treści wewnątrz, a nie okresu jej obowiązywania na lata 2015-2025, tym samym strategia ta nie była przedmiotem nowych uchwał Zarządu”. Prezes wyjaśnił ponadto, że *Strategia weszła*

⁹ Według Polskiej Klasyfikacji Działalności.

¹⁰ Uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu” Spółka z o.o. Nr 2/10/2015 z 22 października w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Spółki. W § 1 tej uchwały wskazano na przyjęcie „Strategii Rozwoju Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu na lata 2015-2025”.

w życie na podstawie uchwały Zarządu, natomiast dokument Strategii był przedstawiany Radzie Nadzorczej oraz Zgromadzeniu Wspólników, przy czym organy te nie podejmowały uchwał w przedmiocie dotyczącym Strategii.

W ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą nie zapewniono rzetelnej aktualizacji Strategii, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W Strategii w zakresie dotyczącym celu Spółki przywołano postanowienia uchwały Rady Miasta Opola z 29 marca 2012 r. oraz aktu założycielskiego Spółki. Wskazano przy tym, że misją Spółki będzie rozwój gospodarki opartej na wiedzy, poprzez tworzenie efektywnych powiązań pomiędzy nauką i biznesem oraz stymulowanie innowacyjnej przedsiębiorczości w otwartym środowisku partnerskiej współpracy.

W podsumowaniu zawartym w Strategii stwierdzono ponadto m.in., że: *Wszystkie działania podjęte czy realizowane przez PNT w Opolu mają na celu: 1. doprowadzenie do powstania silnej IOB w Opolu, zdolnej do samodzielnego funkcjonowania po roku 2020; 2. doprowadzenie do wyłonienia się specjalizacji PNT w Opolu zdolnej do dominacji w regionie i mieście Opolu; 3. stworzenie przyjaznej atmosfery dotyczącej rozwoju przedsiębiorczości w Opolu z centrum wsparcia biznesowego (usługi prawne, księgowość, rzecznik patentowy, centrum szkolenia itp.); 4. uzyskanie statusu jednostki posiadającej autorytet w zakresie wykonywanych badań poprzez wdrożenie certyfikatu ISO*. Ww. cele stanowiły, jak wyjaśnił Prezes, cele operacyjne Spółki.

(akta kontroli str. 91-238, 608-609, 612, 682, 1148-1149, 1167, 2462, 2463, 2489-2490, 2537-2630)

W Spółce przyjmowane były na poszczególne lata okresu objętego kontrolą plany finansowo-rzeczowe, które sporządzane były w układzie rachunku zysków i strat. Plany te były opiniowane przez Radę Nadzorczą Spółki oraz zatwierdzane przez Zgromadzenie Wspólników.

(akta kontroli str. 702-707, 2422-2436)

W uregulowaniach wewnętrznych Spółki¹¹ uwzględniono funkcjonowanie komórek organizacyjnych i stanowisk, których zakres działania wpisywał się w cele Spółki wynikające z uchwały w sprawie utworzenia Spółki oraz z aktu założycielskiego w zakresie związanym z działalnością Spółki jako instytucji otoczenia biznesu¹². Regulamin Organizacyjny nie zawierał przypisania zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym Spółki. Prezes wyjaśnił m.in., że podstawowy zakres obowiązków każdego pracownika jest określony w zakresie czynności pracownika (obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności), a ponadto podział nowych zadań/projektów jest przedmiotem rozmów kadry kierowniczej na cotygodniowych spotkaniach roboczych. W Spółce obowiązywały również Regulaminy Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Sp. z o.o.¹³. W wyniku analizy kontrolnej nie stwierdzono by postanowienia tych aktów pozostawały w sprzeczności z uchwałą Rady Miasta

¹¹ Na którą składała się dokumentacja regulaminów organizacyjnych i schematów organizacyjnych oraz zakresów obowiązków pracowników Spółki.

¹² M.in.: prowadzenie działań w zakresie dotyczącym inkubatora przedsiębiorczości, prowadzenie działalności przez rzecznika patentowego, wykonywanie działalności badawczo-rozwojowej.

¹³ Zarządzenie Prezesa PNT/14/2014 z 1 grudnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Korzystania z usług PNT w Opolu Spółki z o.o. oraz uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” nr 1/07/2016 w sprawie wprowadzenia zmiany do Regulaminu Korzystania z Usług PNT w Opolu spółki z o.o.; uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 02/03/2019 z 1 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o.; uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 01/02/2020 z 3 lutego 2020 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o. (ze zmianą wprowadzaną uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 01/12/2020 z 15 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o.) oraz uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 03/10/2022 z 26 października 2022 r. w sprawie Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o.

w sprawie utworzenia Spółki, umową Spółki oraz Strategią. Przywołane uregulowania odnoszą się do zasad świadczenia przez Spółkę, na rzecz Podmiotów Korzystających¹⁴, usług w zakresie m.in. [1] programów preinkubacji, inkubacji, wirtualnego biura, coworkingu¹⁵, [2] audytów marketingowych i technologicznych, [3] wsparcia doradczego i szkoleniowego, [4] wynajmu w budynkach Parku powierzchni lokali użytkowych przeznaczonych m.in. na cele usługowe, magazynowe, biurowe, służące produkcji wdrożeniowej lub prototypowe, laboratoryjne i doświadczalne, [5] prowadzenia działalności badawczej, naukowej i technologicznej w oparciu o zaplecze PNT w Opolu.

Ponadto od marca 2023 r. w schemacie organizacyjnym Spółki uwzględniono funkcjonowanie administratora budynku Centrum Usług Publicznych¹⁶ (dalej: CUP).

(akta kontroli str. 464-553, 738-749, 1110-1143, 1503-1509, 2457, 2462, 2465, 2789-2838)

1.2. Spółka nie realizowała projektów w ramach działań 5.2 oraz 5.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W okresie objętym kontrolą Spółka zakończyła natomiast realizację trzech projektów infrastrukturalnych, na które pozyskała dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, tj.:

- a) Utworzenie Centrum Projektowania Inżynierskiego w ramach Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu (dalej: *Utworzenie CPI*), w przypadku którego: [1] całkowita wartość projektu wyniosła 15 963,3 tys. zł; [2] wartość otrzymanego dofinansowania 1 986,8 tys. zł, [3] data upływu okresu trwałości to 28 marca 2024 r.;
- b) Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw (dalej: *Budowa zaplecza wdrożeniowego*), w przypadku którego: [1] całkowita wartość projektu wyniosła 39 558,2 tys. zł; [2] wartość otrzymanego dofinansowania 19 781 tys. zł, [3] data upływu okresu trwałości to 24 kwietnia 2024 r.;
- c) Kooperacyjne Opolskie – profesjonalne otoczenie biznesu, w przypadku którego: [1] całkowita wartość projektu wyniosła 7 270,6 tys. zł; [2] wartość otrzymanego dofinansowania 1 200 tys. zł, [3] data upływu okresu trwałości to 1 grudnia 2022 r.

W ramach niniejszej kontroli badania kontrolne przeprowadzono w odniesieniu do dwóch spośród ww. projektów, tj. projektu *Utworzenie CPI* oraz projektu *Budowa zaplecza wdrożeniowego*.

W Spółce wprowadzono regulaminy dotyczące korzystania przez przedsiębiorców z usług, w tym związanych z wykorzystaniem infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektów *Utworzenie CPI* oraz *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego*, tj. *Regulamin Konkursu na najem lokali użytkowych usytuowanych w budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Sp. z o.o.*¹⁷ oraz *Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Sp. z o.o.*¹⁸ W regulaminach tych określono m.in. tryb konkursów/rekrutacji skutkujących uprawnieniem podmiotów zewnętrznych z korzystania m.in. infrastruktury Spółki, w tym wymogów i kryteriów dostępu.

Analiza kontrolna nie wykazała, aby uregulowania te pozostawały w sprzeczności ze zobowiązaniami Spółki wynikającymi z zawartych umów o dofinansowanie realizacji

¹⁴ Tj. osób fizycznych bądź przedsiębiorców korzystających z usług PNT w Opolu.

¹⁵ W przypadku coworkingu od 3 lutego 2020 r.

¹⁶ Uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 02/03/2023 z 27 marca 2023 r. w sprawie zmiany schematu organizacyjnego Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu spółki z o.o.

¹⁷ Uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu” Spółka z o.o.” Nr 01/03/2019 z 1 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Konkursu na najem lokali użytkowych usytuowanych w budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o. (ze zm.).

¹⁸ Uchwała Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” w sprawie wprowadzenia zmiany do Regulaminu Korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Spółki z o.o. (ze zm.).

projektów *Utworzenie CPI* oraz *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego*, w tym wymogów dotyczących trwałości tych przedsięwzięć. Nie stwierdzono również, w toku kontroli NIK, aby cele operacyjne Spółki sformułowane w Strategii pozostawały w sprzeczności ze zobowiązaniami wynikającymi z zawartych umów o dofinansowanie tych projektów.

Ponadto w przedmiocie dotyczącym bezpośrednio realizacji tych przedsięwzięć, w okresie objętym kontrolą (w odniesieniu do lat 2018-2019) ustanawiane były cele zarządcze formułujące wymóg realizacji inwestycji zgodnie z przyjętymi harmonogramami.

(akta kontroli str. 41, 44, 356-561, 750-799, 1174-1288)

1.3. Umowa Spółki nie zawierała postanowień wskazujących bezpośrednio na nałożenie na Zarząd Spółki obowiązków analiz potrzeb interesariuszy.

W uzasadnieniu do uchwały z 29 marca 2012 r. jako jeden z celów postawionych przed Spółką określono „*monitorowanie trendów rozwojowych branż innowacyjnych oraz reagowanie na zidentyfikowane potrzeby firm tworzących i wdrażających najnowocześniejsze projekty i technologie*”. Analogiczne sformułowanie zostało zawarte w Strategii.

Prezes wyjaśnił, że podstawą opracowania dokumentów strategicznych w zakresie potrzeb interesariuszy były: [1] uzasadnienie do Uchwały z 29 marca 2020 r.; [2] Strategia Rozwoju Opola w latach 2012-2020¹⁹. Prezes wyjaśnił także m.in., że *Strategia (...) uwzględnia w swojej treści (...) niezbędne do podjęcia działania na rzecz rozwoju regionu. Utworzenie w Opolu Parku Naukowo-Technologicznego stworzyło korzystne warunki dla opolskich przedsiębiorców, Spółka jest platformą dla środowisk biznesowych i naukowych, tworzy nowe miejsca pracy dla wykształconych na opolskich uczelniach młodych ludzi. Dzięki utworzeniu Parku proinnowacyjne opolskie firmy uzyskały dostęp do specjalistycznych laboratoriów badawczych, zaawansowanego środowiska teleinformatycznego, pomieszczeń biurowych o wysokim standardzie oraz wszelkiej niezbędnej infrastruktury i usług koniecznych do prowadzenia działalności, z korzyścią dla społeczności lokalnych miasta i regionu. Ponadto Prezes wskazał, że pracownicy Spółki organizowali w każdym z lat okresu objętego kontrolą zróżnicowane przedsięwzięcia²⁰ w zakresie związanym z rozpoznaniem potrzeb przedsiębiorców, a konkluzje wynikające z tych działań analizowane były przez pracowników Spółki, co stanowiło wkład merytorycznych w kolejnych składanych wnioskach. Prezes dodał również, że powyższe przełożyło się na podjęcie decyzji o (...) inwestycjach obejmujących nowoczesne technologie IT, które nie stanowią konkurencji dla żadnej z firm działających w województwie opolskim, lecz stanowią dla nich zaplecze działalności.*

W okresie objętym kontrolą do Spółki nie były kierowane skargi lub wnioski przedsiębiorców.

We wniosku o dofinansowanie projektu *Utworzenie CPI*²¹, Spółka wskazała na przeprowadzenie analizy potrzeb przedsiębiorstw, gdyż zapisano w nim, że Spółka (...) jako *Instytucja Otoczenia Biznesu biorąc pod uwagę uzasadnioną potrzebę ukierunkowania działalności na potrzeby przedsiębiorców podjęła starania utworzenia Centrum Projektowania Inżynierskiego. Proces projektowania inżynierskiego materiałów i konstrukcji części maszyn dotyczy branży metalowej, maszynowej, betonowej, chemicznej, meblarskiej i jest wyzwaniem horyzontalnym dla inteligentnych specjalizacji regionalnej województwa opolskiego (...).* Z kolei we wniosku o dofinansowanie projektu *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego*

¹⁹ Załącznik do uchwały Nr XXXVI/549/12 Rady Miasta Opola z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Opola w latach 2012-2020.

²⁰ Np. w 2018 r. – współorganizacja 11. Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości; w 2019 r. – organizacja wydarzenia „Switch on meeting”, w 2022 r. – współorganizacja spotkania opolskiego sektora IT.

²¹ Pkt 3.3.

stwierdzono m.in., że jednym z celów szczegółowych tego przedsięwzięcia była poprawa dostępności przedsiębiorstw z kategorii MŚP do infrastruktury terenów inwestycyjnych.

W toku kontroli NIK zwróciła się do podmiotów prowadzących działalność na terenie Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu o wypełnienie ankiety dotyczącej prowadzonej przez te podmioty działalności. Zagregowane wyniki badania ankietowego 10 podmiotów²² wskazują, że:

- 1) sześć podmiotów zatrudniało poniżej 10 pracowników, natomiast cztery podmioty zatrudniały poniżej 50 pracowników²³;
- 2) siedem podmiotów prowadziło wyłącznie działalność usługową, a po jednym podmiocie prowadziło: [1] wyłącznie działalność produkcyjną; [2] działalność z zakresu produkcji i usług; [3] działalność z zakresu usług i handlu;
- 3) dwa podmioty wskazały na pomoc Spółki w utworzeniu przedsiębiorstwa (w obydwu przypadkach przedsiębiorstwa wskazywały na pomoc z zakresu infrastruktury technicznej, a w jednym przypadku dodatkowo także w zakresie lokalizacji);
- 4) dwa podmioty prowadziły działalność na terenie Parku Naukowo-Technologicznego powyżej pięciu lat; cztery podmioty od trzech do pięciu lat oraz po dwa podmioty [1] w okresie od jednego do trzech lat i [2] mniej niż jednego roku;
- 5) cztery podmioty wprowadziły podczas działalności w IOB innowacje produktowe²⁴;
- 6) żadne z przedsiębiorstw nie dokonało zgłoszenia patentowego;
- 7) pięciu przedsiębiorców wskazało źródła finansowania innowacji, w tym w czterech przypadkach wyłącznie środki własne, a w jednym zarówno środki własne, jak i dofinansowanie ze środków UE; pięć podmiotów nie wskazało na źródła finansowania innowacji;
- 8) pięć podmiotów wskazało jako efekty wdrożonego przedsięwzięcia innowacyjnego lub projektu B+R: [1] wzrost przychodów (trzy podmioty); [2] obniżkę kosztów (dwa podmioty); [3] wzrost zatrudnienia (dwa podmioty); [4] nowy rynek zbytu (jeden podmiot) oraz [5] poprawę jakości (jeden podmiot);
- 9) pięć podmiotów wskazało na kłopoty z ulokowaniem swoich towarów lub usług na rynku, jako powód wskazując: [1] silną konkurencję cenową (trzy podmioty); [2] wysokie koszty dostępu do rynku (dwa podmioty); [3] wprowadzane innowacje przez konkurentów (dwa podmioty); [4] brak popytu (dwa podmioty) oraz [5] opanowanie rynku przez konkurencję (jeden podmiot);
- 10) siedem podmiotów w zwymiarowany sposób oceniło (w skali od 1 do 5²⁵) wagę, występujących według nich, barier innowacyjności. W tym względzie przedsiębiorcy wskazali na: [1] wysokie koszty wdrożenia innowacji (sześć podmiotów²⁶) – średnia z ocen 4,3; [2] brak czasu na badania kosztem bieżącej działalności (siedem podmiotów²⁷) – średnia z ocen 4,1; [3] brak środków na badania nad nowym produktem (siedem podmiotów) – średnia z ocen 3,7; [4] słabe wsparcie innowacyjności przez państwo (sześć podmiotów) – średnia z ocen 3,5; [5] trudności w pozyskaniu środków z zewnątrz (sześć podmiotów) – średnia z ocen 3,3; [6] brak wykwalifikowanego personelu (siedem podmiotów) –

²² Tj. 76,9% spośród 13 podmiotów, do których NIK wystąpiła o przedłożenie ankiet. Trzy podmioty (23,1%) nie przekazały wypełnionych ankiet.

²³ Lecz nie mniej niż 10 pracowników.

²⁴ Deklarowane innowacje dotyczyły: [1] usługi (dwa podmioty); [2] usługi i technologii (jeden podmiot) oraz [3] wyrobu, technologii i usługi (jeden podmiot).

²⁵ Gdzie 1 to brak bariery, natomiast 5 – bardzo istotna bariera.

²⁶ 85,7%

²⁷ 100%.

średnia z ocen 2,6; [7] niedostateczną informację o branży i rynkach (sześć podmiotów) – średnia z ocen 2,5;

- 11) siedem podmiotów w zwykły sposób oceniło (w skali od 1 do 5²⁸) sposób wypełniania przez Spółkę zadań w obszarze szkoleń i doradztwa. Przedsiębiorcy najczęściej korzystali z tej kategorii usług w zakresie: [1] informatyki i komputerów (siedem podmiotów²⁹) – średnia z ocen 4,83; [2] handlu zagranicznego i współpracy międzynarodowej (trzy podmioty) – średnia z ocen 5,0; [3] wspierania działalności B+R (trzy podmioty) – średnia z ocen 5,0; [4] ochrony własności intelektualnej (trzy podmioty) – średnia z ocen 4,67. Po dwa podmioty oceniły sposób wypełniania przez Spółkę usług w ośmiu innych zakresach, w tym dla sześciu zakresów³⁰ średnia z ocen wynosiła 5,0 a dla dwóch³¹ zakresów 4,5, natomiast jeden podmiot ocenił działalność Spółki w kolejnym z zakresów³² – ocena w tym przypadku wyniosła 5,0.

W odniesieniu do podejmowanych działań dotyczących ustalania potrzeb interesariuszy/przedsiębiorców Prezes wyjaśnił m.in., że podstawą do opracowania dokumentów strategicznych było uzasadnienie do uchwały z dnia 29 marca 2012 r. oraz Strategia rozwoju Opola w latach 2012-2020³³. Prezes wyjaśnił ponadto, że Strategia rozwoju Spółki uwzględnia niezbędne do podjęcia działania na rzecz rozwoju regionu.

Ponadto w odniesieniu do prowadzenia w Spółce analiz w przedmiocie zapewnienia zasadności realizacji wobec przedsiębiorców działań o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i doradczym w przedmiocie dostępności/zapewnienia środków na działalność innowacyjną Prezes wskazał na działalność rzeczownika patentowego w tym zakresie (m.in. informującego o możliwości pozyskania środków finansowych w związku ochroną praw własności intelektualnej). Ponadto Prezes wyjaśnił, że zagadnienia w tym przedmiocie są przedmiotem organizowanych w Spółce wydarzeń³⁴.

(akta kontroli str. 146-238, 609, 612-613, 615-681, 800, 998-1029, 1577-1631, 2461-2462, 2480-2488, 2839 – 2866, 3040, 3042-3044, 3071)

1.4. W sprawie dokonywania analiz i ewaluacji stopnia realizacji przez Spółkę zadań określonych w dokumentach strategicznych Prezes wyjaśnił, że procesy te odbywają się (...) poprzez przedkładanie na Zgromadzeniu Wspólników (ZW) oraz podczas posiedzeń Rady Nadzorczej (RN) rocznych sprawozdań z działalności Spółki. Sprawozdania zawierają podsumowania z działalności za rok poprzednio oraz perspektywy rozwoju na kolejny rok. Podczas posiedzeń ZW właściciel (Miasto Opole) przedstawia Zarządowi Spółki swoje wnioski wraz z rekomendacjami dotyczącymi przyszłej działalności, określane są także cele zarządcze adekwatnie do stopnia wykonania założonych w Strategii celów długoterminowych.

Ponadto Prezes, w odniesieniu do sformułowanych w Strategii czterech celów szczegółowych wyjaśnił, że Monitorowanie realizacji określonych w Strategii celów należało bezpośrednio do Zarządu Spółki, który na bieżąco weryfikował stan realizacji podczas cyklicznych spotkań kadry kierowniczej.

²⁸ Gdzie 1 to zła ocena, natomiast 5 – bardzo dobra.

²⁹ 100%.

³⁰ [1] zarządzania jakością; [2] zarządzania zasobami ludzkimi; [3] zarządzania biznesem; [4] usług w zakresie finansów i podatków; [5] usług w zakresie technologii i patentów; [6] dostępu do funduszy europejskich.

³¹ [1] usług prawnych; [2] pośrednictwa kooperacyjnego.

³² Analizy rynku i marketingu.

³³ Stanowiąca załącznik do uchwały nr XXV/549/12 Rady Miasta Opola z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020.

³⁴ Np. przeprowadzone w 2021 r. spotkanie pn. Dofinansowanie działalności przedsiębiorstw ulgą B+R, IP BOX i dotacjami, w tym z nowej perspektywy UE 2021-2027, oraz w 2023 r. pn. Wsparcie przedsiębiorstw w obszarze B+R.

Ponadto Prezes wyjaśnił, że potwierdzeniem prawidłowości realizacji przez Spółkę działań jest m.in. udzielenie absolutorium Zarządowi, co w konsekwencji stanowi podstawę do uznania, że poszczególne cele były stale realizowane, lecz nie zostały jeszcze osiągnięte w 100%, natomiast nowe cele zostaną określone w przyszłej Strategii w I kwartale 2024 r.

W okresie objętym kontrolą na mocy uchwały z 27 lutego 2020 r. zmieniono cel Spółki, a zmiana ta związana była z inwestycją dotyczącą budowy Centrum Usług Publicznych. W odniesieniu do ewentualnego zabiegania przez Spółkę o podjęcie uchwały Rady Miasta w przedmiocie zmiany celu działania Spółki, a w konsekwencji objęcia funkcji inwestora budowy (CUP) i zarządcy tego obiektu Prezes wyjaśnił, że *Spółka była informowana o zakresie wspólnej inwestycji planowanej przez Miasto Opole i OTBS. Ze względów strategicznych Spółka przystąpiła do realizacji wspólnego projektu (...). Wstąpienie w rolę inwestora to nie tylko większe obciążenie organizacyjne ale również zwiększenie sfery przychodowej i kapitałowej Spółki w przyszłości. Taka decyzja powoduje stabilizację finansową Spółki.* Ponadto Prezes, wyjaśniając przyczyny objęcia przez Spółkę roli inwestora, wyjaśnił m.in., że takie działanie miało na celu obniżenie kosztów okołobudowlanych, ponieważ nadzór inwestorski został podzielony pomiędzy Spółkę i OTBS. Prezes stwierdził ponadto, że wiodąca rola inspektora nadzoru zatrudnionego w OTBS wynikała z jego zaangażowania zarówno na etapie działań projektowych, jak i procedury przetargowej. Prezes wskazał również, że w związku m.in. z zastosowaniem nowoczesnych technologii w obiekcie konieczne było zaangażowanie Spółki ze względu na jej doświadczenie.

Ponadto w okresie objętym kontrolą, w celach zarządczych Spółki uwzględniono zagadnienia dotyczące funkcjonowania Centrum Przetwarzania Danych, natomiast odstąpiono od formułowania celu zarządczego związanego z funkcjonowaniem Inkubatora Przedsiębiorczości (wskaźnik formułowany był za lata 2018-2019). Prezes, odnosząc się do tej kwestii wyjaśnił, że cele zarządcze powinny dotyczyć trudnych obszarów funkcjonowania Spółki, w konsekwencji został wyznaczony nowy cel zarządczy. Prezes dodał również, że w województwie opolskim dofinansowywana była działalność różnych instytucji otoczenia biznesu, które aktualnie niemal nie funkcjonują, a otrzymały dofinansowanie na uruchomienie i działalność bieżącą. W ocenie Prezesa wynikało to z faktu przeznaczenia otrzymanych środków finansowych na tzw. projekty miękkie, a nie zaplecze infrastrukturalne, z którego tak jak w przypadku Spółki, można finansować działalność Inkubatora Przedsiębiorczości.

(akta kontroli str. 146-238, 610, 801, 1144-1146, 2460-2462, 2472-2473, 2475-2477, 2488-2489, 2537-2630, 3071)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Spółce nie aktualizowano na bieżąco zapisów Strategii, co stanowiło przejaw braku należytej staranności, gdyż odbiegało od wymogu wynikającego z opracowania pn. *Standardy zarządzania instytucjami otoczenia biznesu w Polsce*³⁵, w którym określono m.in. Standard 1.1.1, zgodnie z którym *Ośrodek posiada aktualną strategię działania i rozwoju.*

W powyższej sprawie Prezes Spółki wyjaśnił m.in., że Strategia podlegała aktualizacji (27 stycznia 2022 r.), a w związku z tym, że dokument ten był aktualizowany (...) *co do poszczególnych zapisów i treści wewnątrz, a nie okresu jej obowiązywania w Spółce na lata 2015-2025, tym samym strategia ta nie była przedmiotem nowych uchwał Zarządu.*

³⁵ Dostęp w dacie podpisania niniejszego wystąpienia pokontrolnego:

<https://www.parp.gov.pl/publikacje/publication/standardy-zarzadzania-instytucjami-otoczenia-biznesu-w-polsce>.

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że postanowienia Strategii (także z uwzględnieniem zmiany wprowadzonych w styczniu 2022 r.), nie odnosiły się w pełni do zmienionych uwarunkowań prawnych i faktycznych wpływających lub mogących wpływać na funkcjonowanie Spółki, a także obrazujących jej działalność. Strategia nie uwzględniała zdarzeń zaistniałych po jej przyjęciu w 2015 r., tj. m.in.: [1] wprowadzonej Uchwałą z 27 lutego 2020 r. modyfikacji celu spółki (Strategia odnosiła się wyłącznie do uchwały z 29 marca 2012 r.); [2] powierzenia w 2020 r. realizacji Spółce zadań dotyczących CUP (brak odniesienia się w Strategii do tej kwestii); [3] odstąpienia przez Spółkę od świadczenia usług w zakresie preinkubacji (choć Spółka zaprzestała w 2021 r. świadczenia takich usług, w Strategii wskazywano na prowadzenie działalności w tym zakresie); [4] przyjęcia w 2021 r. Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego 2030³⁶ (w Strategii odniesiono się wyłącznie do Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego do 2020 r.); [5] likwidacji szkół gimnazjalnych (w Strategii wskazywano na prowadzenie współpracy ze szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi, pomimo tego, że gimnazja zaprzestały funkcjonowania z końcem roku szkolnego 2018/2019). Tym samym brak jest możliwości uznania, że Strategia była dokumentem aktualnym. Ponadto proces dokonywania zmian w tym dokumencie powinien następować w trybie, w którym został przyjęty.

(akta kontroli str. 146-238, 608, 612, 682, 1144-1146, 2456-2457, 2463-2465, 2491-2497, 2537-2630, 3071)

2. Zarząd Spółki, po podjęciu uchwały Rady Miasta Opola z 27 lutego 2020 r. (na mocy której zmieniono cel Spółki) nie podejmował działań ukierunkowanych na dostosowanie postanowień § 4 Umowy Spółki, w którym sformułowano jej cel do zmian wynikających z tej uchwały. Zaniechanie to stanowiło przejaw nierzetelnego działania, gdyż Zarząd Spółki nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 235 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych³⁷, zgodnie z którym zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd (natomiast zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 6 umowy Spółki do wyłącznej kompetencji Zgromadzenia Wspólników Spółki należy podejmowanie uchwał o zmianie umowy Spółki).

W powyższej sprawie Prezes wyjaśnił m.in., że (...) *Uchwała Rady Miasta z 27 lutego 2020 r. powstała w związku z zamiarem przejęcia przez Spółkę budowy budynku Centrum Usług Publicznych. Pierwotna uchwała zawierała zapis o zarządzaniu Parkiem Naukowo-Technologicznym i wymagała doprecyzowania o inne nieruchomości, niezwiązane bezpośrednio ze świadczonymi przez PNT w Opolu usługami. Niemniej, Umowa Spółki, od początku jej istnienia, tj. od 8 listopada 2012 r., w § 5 ust. 2 zawiera zapis dotyczący przedmiotu działalności Spółki tj. „Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z)”. W związku z faktem, iż budynek Centrum Usług Publicznych jest własnością PNT w Opolu, zapisy umieszczone w uchwale Rady Miasta z 27 lutego 2020 r. zawierają się w wyżej podanym zakresie działalności Spółki. Z tego względu Spółka nie dokonywała dodatkowych zmian w zapisach umowy spółki i zwołanie Zgromadzenia Wspólników w tym zakresie nie były konieczne.*

Ponadto Prezes wyjaśnił, że zmiana § 4 Umowy Spółki nie była konieczna, gdyż działalność PNT w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi służy celowi, który polega na przyczynianiu się do „rozwoju regionu opolskiego poprzez stwarzanie w mieście Opolu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, co w przypadku budynku CUP odbywa się w ramach partnerskiej współpracy z samorządem. Prezes dodał również, CUP jest usytuowanym w mieście

³⁶ Uchwała Nr 5624/2021 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego 2030.

³⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm.

Opolu nowoczesnym budynkiem wykorzystującym wysokie technologie, w którym zlokalizowano wydziały istotne także dla przedsiębiorców, co ma efektywne przełożenie na rozwój przedsiębiorczości, gdyż umożliwia przedsiębiorcom szybkie i nieuciągliwe załatwienie spraw w jednym miejscu.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że weryfikacja prawidłowości sformułowania w Umowie Spółki celu działania tego podmiotu, a tym samym ustalenia działalności, do której została ona uprawniona oraz zobowiązana, powinna odbywać się w powiązaniu z postanowieniami uchwały organu stanowiącego w sprawie utworzenia Spółki (ze zmianami). Podkreślić należy przy tym, że podejmując Uchwałę z 27 lutego 2020 r. organ stanowiący uznał za niezbędne zmodyfikowanie celu działania Spółki poprzez uzupełnienie dotychczasowego sformułowania *Celem Spółki będzie budowa, eksploatacja oraz zarządzanie Parkiem-Naukowo Technologicznym w Opolu* wyrażeniem oraz *budowa, eksploatacja i zarządzanie nieruchomościami przez Spółkę*. Wobec powyższego NIK uważa, że cel sformułowany w § 4 Umowy Spółki upoważniał do działania w zakresie *budowy, eksploatacji oraz zarządzania Parkiem-Naukowo Technologicznym w Opolu*, w którego zakres przedmiotowy nie wpisywała się budowa, eksploatacja oraz zarządzanie CUP, tj. realizacja zadań dotyczących budynku stanowiącego siedzibę poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu Miasta Opola i jednostek organizacyjnych gminy. W ocenie NIK potwierdzeniem tego faktu jest zmiana wprowadzona ww. uchwałą z 27 lutego 2020 r. Rady Miasta Opola. W tym kontekście należy także zaakcentować, że Zarząd powinien podjąć działania ukierunkowane na ukształtowanie Umowy Spółki w sposób korespondujący z tą uchwałą, wprowadzające zmianę brzmienia celu Spółki. Umowa Spółki zawierała odniesienie do przedmiotu działalności *Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi (...)*, jednak stosownie do obowiązujących postanowień umowy Spółki, ukształtowany w niej przedmiot działalności Spółki może dotyczyć wyłącznie określonego w tej umowie celu Spółki.

(akta kontroli str. 91-145, 1144-1146, 1149, 1167, 2462-2489)

OCENA CZĄSTKOWA

Obowiązująca w okresie objętym kontrolą Strategia uwzględniała cele działalności Spółki w zakresie związanym bezpośrednio z budową, eksploatacją oraz zarządzaniem Parkiem Naukowo-Technologicznym w Opolu, ponadto ustanawiane były również cele zarządcze związane z tą sferą działalności Spółki.

W Strategii nie uwzględniono jednak m.in. dokonanej w 2020 r. uchwałą Rady Miasta Opola modyfikacji celu Spółki, zgodnie z którą cel tego podmiotu rozszerzono również o budowę, eksploatację i zarządzanie nieruchomościami przez Spółkę.

Uregulowania wewnętrzne Spółki nie były sprzeczne z zawartymi umowami o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Realizacja tych projektów przez Spółkę wynikała z uwzględnienia potrzeb przedsiębiorców, jak również analiz w przedmiocie rozwijania zakresu działalności Spółki.

OBSZAR

2. Zarządzanie instytucją otoczenia biznesu

Opis stanu faktycznego

2.1. PNT został utworzony 8 listopada 2012 r. na podstawie aktu założycielskiego (umowy Spółki) sporządzonego w formie aktu notarialnego³⁸. Cele działalności Spółki wynikające z tej umowy zostały opisane w pierwszym obszarze niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru

³⁸ Repertorium A nr 9945/2012 (ze zmianami: z 24 stycznia 2013 r., Repertorium A nr 799/2013; z 17 listopada 2016 r., Repertorium A nr 2526/2016 – uchwała nr 3/11/2016 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w sprawie zmiany Aktu założycielskiego Spółki; z 5 maja 2020 r., Repertorium A nr 4267/2020 – uchwała nr 1/5/2021 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w sprawie zmiany umowy Spółki i przyjęcia tekstu jednolitego).

Sądowego³⁹ w dniu 28 stycznia 2013 r., a przedmiot jej działalności obejmował m.in.: wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, pozostałą działalność profesjonalną, naukową, techniczną, wynajem i dzierżawę maszyn i urządzeń biurowych włączając komputery, dzierżawę własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim.

Skład i kompetencje organów Spółki, tj. Zgromadzenia Wspólników, Rady Nadzorczej oraz Zarządu zostały określone w akcie założycielskim. Zasady pracy Zarządu oraz współpracy z pozostałymi organami Spółki określono w *Regulaminie Pracy Zarządu* zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą⁴⁰, który to organ działał z kolei na podstawie *Regulaminu Rady Nadzorczej* zatwierzonego przez Zgromadzenie Wspólników⁴¹. Głównym przedmiotem działalności Parku (zgodnie z KRS) w okresie objętym kontrolą było m.in.: Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (68.20.Z); Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (70.22.Z); Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem praw chronionych prawem autorskim (77.40.Z); Działalność związana z administracyjną obsługą biura (82.11.Z); Działalność wspomagająca edukację (85.60.Z); Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (72.19.Z); Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania (74.10.Z); Działalność rachunkowo – księgową, doradztwo podatkowe (69.20.Z); Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (71.12.Z), Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana (74.90.).

W § 4 oraz § 5 pkt 5 umowy Spółki wskazano, że celem Spółki jest *działanie na rzecz rozwoju regionu opolskiego poprzez stwarzanie w mieście Opolu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem sektora wysokich technologii, poprzez rozwój gospodarki opartej na wiedzy, tworzenie efektywnych powiązań pomiędzy nauką i biznesem oraz stymulowanie innowacyjnej przedsiębiorczości w otwartym środowisku partnerskiej współpracy pomiędzy nauką, biznesem i samorządem terytorialnym.*

Prokurenci Spółki wyjaśnili, że *PNT w Opolu jest miejscem współpracy nauki i biznesu, które stwarza możliwość poszukiwania i wdrażania nowych rozwiązań technologicznych na styku tych dwóch światów. Tworzy również korzystne warunki dla rozwoju gospodarczego i naukowego miasta Opolu oraz całego regionu poprzez pomoc już istniejącym, jak również nowo powstającym inicjatywom. Spółka jest platformą współpracy dla środowisk biznesowych i naukowych, pośrednio tworzy nowe miejsca pracy dla wykształconych na opolskich uczelniach młodych ludzi. Dzięki utworzeniu Parku proinnowacyjne opolskie firmy uzyskują dostęp do specjalistycznych laboratoriów badawczych, zaawansowanego środowiska teleinformatycznego, pomieszczeń biurowych o wysokim standardzie oraz wszelkiej innej niezbędnej infrastruktury i usług koniecznych do prowadzenia działalności, z korzyścią dla społeczności lokalnych miasta i regionu.*

(akta kontroli str. 74, 91, 95, 98-99, 108, 110-111, 122-123, 131, 134-135)

W okresie objętym kontrolą PNT prowadził działalność jako:

- Ośrodek innowacyjności w formie parku naukowo–technologicznego;

³⁹ Numer KRS: 0000449086.

⁴⁰ Uchwałą RN/02/02/2013 z 27 lutego 2013 r. ze zmianami wprowadzonymi 8, 16 i 25 maja 2017 r. (uchwałami RN/01/05/2017, RN/02/05/2017 i RN/03/05/2017)).

⁴¹ Uchwała nr 7/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Parku Naukowo-Technologicznego Spółki z o.o. z 28 listopada 2012 r. (zmieniona uchwałą nr 02/05/2020 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 26 maja 2020 r.).

- Ośrodek przedsiębiorczości w formie preinkubatora oraz inkubatora przedsiębiorczości.

Program preinkubacji działał w Parku do 31 marca 2021 r., a jego oferta skierowana była w szczególności do studentów doktorantów, pracowników naukowych oraz absolwentów studiów wyższych (bezpłatna przez pierwsze sześć miesięcy). W ramach usług odpłatnych oferta tego programu dotyczyła pomocy w przygotowaniu do rozpoczęcia działalności gospodarczej, poprzez możliwość weryfikacji swojego pomysłu biznesowego w warunkach rynkowych.

(akta kontroli str. 74-75, 239-314, 315-355)

W okresie objętym kontrolą, Spółka realizowała zadania mające na celu promowanie przedsiębiorczości oraz wspieranie przedsiębiorców w zakresie świadczonych przez Instytucję Otoczenia Biznesu⁴² usług. I tak:

a/ w zakresie usługi doradztwa:

- w całym okresie objętym kontrolą realizowano następujące usługi: [1] doradztwo w zarządzaniu własnością intelektualną, w tym w zakresie ochrony praw własności intelektualnej, badania stanu techniki i czystości patentowej prowadzone w ramach działalności biura rzecznika patentowego; [2] poszukiwanie partnerów do realizacji projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych; [3] pomoc w procesie przygotowania i przeprowadzenia negocjacji z inwestorem w zakresie rozwijania i/lub wdrażania innowacji; [4] konsultacje w zakresie selekcji innowacyjnych pomysłów (w latach 2018-2021);

b/ w zakresie usługi – Informacja i edukacja:

- organizacja wydarzenia Startup Mixer;⁴³
- kurs zawodowy z programowania w języku C++ dla licealistów w Opolu w ramach projektu „Licealista na rynku pracy – zdobywanie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez uczniów szkół licealnych Miasta Opoli”⁴⁴;
- w ramach projektu 2.3 „Innowacyjne opolskie – profesjonalizacja usług PNT w Opolu” odbyły się następujące wydarzenia: – Campus Innowacji⁴⁵; – Ekonomiczno-prawna Akademia PNT⁴⁶;
- w ramach współpracy z Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości „Zostań Aniołem Biznesu” zostały przeprowadzone dwie edycje warsztatów „Majsterkowicz 2.0 – warsztaty elektrotechniki i robotyki dla początkujących”⁴⁷;
- we współpracy z nieformalną grupą GirlTech 2.0 Park realizował w okresie od września do października 2022 r. warsztaty z podstaw elektrotechniki;
- koordynacja przez Park od 2018 r. dla miasta Opoli i województwa opolskiego corocznego wydarzenia pn. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości; do współpracy zaproszone były opolskie uczelnie, instytucje otoczenia biznesu oraz inni

⁴² Dalej: IOB.

⁴³ Realizowane średnio raz na kwartał od 2013 r. Wydarzenie to miało na celu promocję przedsiębiorczości w województwie opolskim poprzez prezentację pomysłów biznesowych powstających w regionie (do sierpnia 2023 r. odbyło się 51 edycji ww. wydarzenia, podczas których, zaprezentowano 209 „pomysłów biznesowych” lub „młodych firm”).

⁴⁴ Kurs polegał na przeszkoleniu 24 uczniów z języka programowania C++, trwał 60 h, zajęcia odbywały się w weekendy.

⁴⁵ Był to cykl spotkań organizowanych w Parku Naukowo-Technologicznym, podczas których zostały przedstawione wdrażane do firmy innowacje i problemy technologiczne (odbyło się 10 spotkań w terminie od marca 2019 r. do września 2020 r. w formie stacjonarnej i on-line).

⁴⁶ Był to cykl szkoleń i spotkań indywidualnych z zakresu prawa, ekonomii, prawa patentowego i modelowania biznesowego. Spotkania odbywały się średnio raz na dwa miesiące w okresie od kwietnia 2019 r. do października 2020 r. w formie stacjonarnej lub on-line, odbyło się sześć edycji Startup Mixera w okresie od marca 2019 r. do czerwca 2020 r.).

⁴⁷ Bezpłatne warsztaty skierowane były dla uczniów ostatnich klas szkół podstawowych z Opoli, a celem warsztatów było poznanie od podstaw najprostszych urządzeń elektrotechnicznych, poznanie podstawowych elementów z zakresu budowy, działania, pomiarów i sprawdzania elementów, zapoznanie z montażem układów oraz praktyką w zakresie lutowania i uruchamiania układów. Warsztaty trwały w okresie od września do listopada 2021 r., a udział w nich wzięło 18 uczniów.

partnerzy biznesowi; celem podjętych działań było m.in.: rozwijanie przedsiębiorczości, organizacja bezpłatnych szkoleń, warsztatów, debat i kampanii promocyjnych z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej, budowanie sieci kontaktów, rozwijanie start-upów, pomoc w powrocie na rynek pracy, a także nauka umiejętności negocjowania z pracodawcą, budowanie własnej marki;

- realizacja zadania pn. Otwarte drzwi, skierowanego do uczniów (na każdym etapie edukacji, tj. od przedszkolaków do studentów i doktorantów);
- udział w Opolskim Festiwalu Nauki;
- realizacja (od 2018 r.) wraz z Energetyką Ciepłą Opolszczyzny programu akceleracyjnego pn. „Warm Up Your Business with ECO & PNT”⁴⁸;
- realizacja w styczniu 2022 r. we współpracy z grupą Danone programu akceleracyjnego pn. „Danone Acceleration Program”⁴⁹;

c/ w zakresie – Biurowa infrastruktura techniczna:

- wynajem powierzchni biurowej, w tym coworkingowej, wynajem powierzchni laboratoryjnej i wynajem sal konferencyjnych/biznesowych/szkoleniowych;
- wynajem powierzchni wdrożeniowej (od 2019 r.);
- Program Wirtualne Biuro – udostępnienie adresu PNT w Opolu do rejestracji działalności gospodarczej;
- infrastruktura techniczna – symetryczne łącze internetowe o przepustowości do 100 Mbs/100 Mbs;
- usługi badawczo-rozwojowe w zakresie inżynierii odwrotnej, projektowania CAD, badań wytrzymałościowych i zmęczeniowych, symulacji komputerowych w zakresie m.in. przeprowadzania analiz przepływowych;
- usługi Centrum Przetwarzania Danych z certyfikatem Rated 3 zgodnym z ANSI/TIA 942, m.in. kolokacja serwerów, serwery dedykowane, VPS prywatny, odsprzedaż publicznej adresacji, odsprzedaż licencji w zakresie systemów operacyjnych, oprogramowania graficznego i usług chmurowych oraz szereg usług dodatkowych (od 2019 r.).

(akta kontroli str. 73-83, 239-314, 315-355)

Prokurenci Spółki wyjaśnili, że z uwagi na posiadaną bazę podmiotów, z którymi współpracuje Park łatwo i szybko można pomóc firmom i osobom korzystającym z usług PNT w Opolu w znalezieniu partnerów biznesowych. Zbierane i przechowywane dane uwzględniają aktualnie obowiązujące przepisy RODO. Wszystkie dane są przechowywane na serwerach w Centrum Przetwarzania Danych, posiadającym certyfikat Rated 3, zgodnie z normą ANSI-TIA 942, umieszczonym w budynku wysokich technologii IT na terenie PNT w Opolu. Jest to jedyna taka serwerownia w południowej części Polski.

(akta kontroli str. 80)

d/ w zakresie pomocy w pozyskiwaniu finansowania:

- PNT w Opolu pełni funkcję punktu konsultacyjnego dla sektora B+R i programów finansujących; głównym celem tego punktu jest wspieranie inicjatyw biznesowych

⁴⁸ W okresie objętym kontrolą odbyły się trzy konkursy akceleracyjne na najlepsze pomysły biznesowe w dziedzinie energetyki. W ww. konkursach liczyła się innowacyjność pomysłów w zakresie rozwiązań proekologicznych, rozwoju technologii (np. efektywność energetyczna, izolacyjna, pompy ciepła, bufory ciepła, redukcja strat ciepła) i rozwiązań organizacyjno-marketingowych. Autorzy najlepszych pomysłów brali udział w warsztatach z mentorami szkolącymi w zakresie wystąpień publicznych i modelowania biznesowego. Na finalistów konkursów przeznaczono nagrody w wysokości 20 tys. zł.

⁴⁹ Konkurs skierowany do wszystkich, którzy mieli pomysł na innowację w zakresie unowocześniania działania dużego zakładu przemysłowego w zakresie ekologii. Projekt realizowany był w dwóch obszarach – "zielona fabryka", czyli wszelkie pomysły związane z tym, w jaki sposób ograniczyć emisję CO₂ do atmosfery oraz automatyzacja procesów produkcyjnych. Wygrana w konkursie gwarantowała warsztaty ze specjalistami, a wygrana w finale – nagrody finansowe.

i probiznesowych w postaci świadczenia usług informacyjnych oraz doradczych na rzecz przedsiębiorców i jednostek sektora B+R, w tym o możliwościach uzyskania pomocy finansowej pochodzącej z funduszy publicznych oraz innych instytucji finansowych;

e/ w zakresie transferu technologii:

- nawiązanie kontaktu z dostawcą oraz odbiorcą technologii, ocena i ewaluacja technologii, pomoc podczas negocjacji i zawierania umowy pomiędzy odbiorcą a dostawcą technologii, a także doradztwo we wdrażaniu technologii.

(akta kontroli str. 73-83, 239-314, 315-355)

Prokurenci Spółki wyjaśnili, że *dotatkowo w wyniku wspólnej inicjatywy Instytutu Fraunhofera w Chemnitz (Fraunhofer IWU), Politechniki Opolskiej oraz Parku Naukowo – Technologicznego w Opolu powstał jedyny w Polsce oddział Instytutu Fraunhofera pod nazwą Centrum Projektowe Fraunhofera dla Zaawansowanych Technologii Lekkich (FPC ALighT). Centrum powstało w celu prowadzenia i koordynowania projektów badawczo – rozwojowych ukierunkowanych na przemysł, zwłaszcza w zakresie zaawansowanych technologii lekkich, ułatwienia i przyspieszenia komercjalizacji badań, transferu i wykorzystania technologii produkcyjnych, szczególnie w sektorze przemysłowym. Działalność FPC ALighT ma również za zadanie wzmocnić pozycję na rynku badawczo – rozwojowym, transfer technologii oraz rozpowszechnianie wiedzy, głównie poprzez organizację seminariów poświęconych upowszechnianiu wyników badań naukowych. FPC ALighT ściśle współpracuje z Centrum Projektowania Inżynierskiego⁵⁰, utworzonym w PNT w Opolu. W ramach CPI realizowane są zaawansowane obliczenia symulacyjne oparte o opracowane algorytmy obliczeniowe dla projektowanych procesów technologicznych. Praca odbywa się na światowej klasy oprogramowaniu zapewniającym najwyższą jakość oferowanych usług, w skład których wchodzi technologie określenia naprężeń, wytrzymałości, technologie projektowania inżynierskiego nowych elementów, konstrukcje nowej generacji i virtual prototyping. Centrum Projektowe Fraunhofera dla Zaawansowanych Technologii Lekkich świadczy usługi w zakresie m.in. optymalizacji procesów technologicznych przy wykorzystaniu wielowymiarowej oszczędności zasobów opartej na funkcji celowej, projektowanie nowych urządzeń produkcyjnych dla technologii hybrydowych, testowanie kompozytów o wzmocnionych włóknach z integracją funkcyjną czy projektowanie nowych rozwiązań i podzespołów w samochodach elektrycznych.*

(akta kontroli str. 80-81)

W kwietniu 2020 r.⁵¹ jedyny wspólnik, tj. Miasto Opole wniosło do Spółki grunt w ramach aportu niepieniężnego pod budowę CUP, co zostało opisane w sprawozdaniu z działalności Spółki za rok obrotowy 2020 w punkcie pn. *Majątek Spółki* oraz w sprawozdaniach za kolejne lata (2021 r. i 2022 r.).

(akta kontroli str. 267-268, 266-267)

2.2. W okresie objętym kontrolą Spółka zawierała umowy z przedsiębiorcami, które dotyczyły m.in. a/ najmu powierzchni biurowych i magazynowych – 91 umów (na łączną kwotę 8 432,1 tys. zł), b/ dostępu do usług Data Center (m.in.: najmu serwera, usługi serwera dedykowanego, usługi kolokacji w serwerowni IP, usługi serwera wirtualnego VPS, wynajmu masztu antenowego wraz z dostępem do łącza internetowego) – 54 umów (2 140 069,45 zł), c/ voucherów (dotyczących m.in.: wykonania kompleksowej usługi projektowania produktu, usługi kolokacji – hoteling w strefie Centrum Przetwarzania Danych, wynajmu powierzchni laboratoryjnej, usługi

⁵⁰ Dalej: CIP.

⁵¹ Uchwałą Nr 02/04/2020 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z 23 kwietnia 2020 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki przez wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do Spółki w postaci prawa własności nieruchomości niezabudowanej.

badania potrzeb użytkowników końcowych wraz z walidacją zaproponowanego rozwiązania, usługi analizy rynku i zapotrzebowania na wykorzystanie sztucznej inteligencji w procesach biznesowych z analizą źródeł finansowania zewnętrznego, usługi certyfikacji standaryzacji, usługi analizy laboratoryjnej parametrów płynów termalnych, projektowania inżynierskiego) – 181 umów (3 489 047,94 zł), d/ usługi rzeczownika patentowego – 175 umów (260 052,77 zł), oraz usługi Coworking – 28 umów (11 580 zł) i Wirtualne Biuro – 108 umów (235 560,05 zł).

(akta kontroli str. 53-55, 56-61, 62, 63-64, 65-70, 601-604)

W Spółce w okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa dokumenty wewnętrzne regulujące zasady najmu powierzchni użytkowych Parku i świadczenia usług, tj. Regulamin korzystania z Usług Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Sp. z o.o.⁵² oraz Regulamin konkursu na najem lokali użytkowych usytuowanych w budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu Sp. z o.o.⁵³ Zapisy tych regulaminów były zgodne z przyjętym profilem działalności Spółki wynikającym m.in. ze statutu oraz założeń dokumentów strategicznych. Ogłoszenia konkursowe na najem powierzchni biurowych i hal w Budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego publikowane były na stronie internetowej Parku.

Badaniem objęto łącznie 10 umów⁵⁴ na wynajem przedsiębiorcom powierzchni użytkowych Parku (po dwie umowy z lat 2018-2022). Porównanie stawek określonych w tych umowach ze stawkami obowiązującymi w PNT wykazało, że przestrzegano zasady równego traktowania przedsiębiorców prowadzących działalność w Parku. Obowiązujący w PNT cennik najmu powierzchni biurowych i hal stanowił załącznik do umów. Stawki opłat za wynajem powierzchni użytkowych w PNT oraz opłaty eksploatacyjne w latach objętych kontrolą zmieniały się i były uzależnione od następujących czynników: [1] w Budynku Inkubatora Przedsiębiorczości cena za 1 m² zależna była od okresu funkcjonowania przedsiębiorcy na rynku oraz od wielkości wynajmowanej powierzchni, [2] w budynku laboratoryjno-doświadczalnym cena za 1 m² zależna była od rodzaju wynajmowanego pomieszczenia (powierzchnie doświadczalne, laboratorium, biura), [3] w budynku Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych cena za 1 m² zależna była od wielkości wynajmowanej powierzchni, d/ w budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego cena za 1 m² uzależniona była od okresu funkcjonowania przedsiębiorcy na rynku według KRS/CEIDG, a także od rodzaju wynajmowanej powierzchni (biura, hale).

Zgodnie z zapisami Regulaminu korzystania z usług PNT miał prawo podnieść stawkę podstawą czynszu najmu za metr kwadratowy o wskaźnik równy średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za ostatni rok kalendarzowy. W Spółce waloryzacja wysokości opłat wynajmowanej powierzchni odbywała się po konsultacjach z najemcami, a następnie w drodze uchwał Zarządu Spółki wprowadzono zmiany do cenników dla każdego budynku. PNT informował najemców o wprowadzeniu podwyżek oraz umieszczał nowe cenniki na stronie internetowej Parku, 14 dni przed terminem obowiązywania nowego cennika.

Spółka zapewniła prawidłową realizację umów o dofinansowanie ze środków UE

⁵² Wprowadzony Uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 1/14/2014 z 1 grudnia 2014 r. (zmieniony uchwałami Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 1/07/2016 z 12 lipca 2016, Nr 02/03/2019 z 1 marca 2019 r., Nr 01/02/2020 z 3 lutego 2020 r., Nr 01/12/2020 z 15 grudnia 2020 r. i Nr 03/10/2022 z 26 października 2022 r.; dalej: Regulamin korzystania z usług.

⁵³ Wprowadzony Uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 01/03/2019 z 1 marca 2019 r. (zmieniony uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 02/10/2022 z dnia 17 października 2022 r.).

⁵⁴ Umowy z: 1 kwietnia 2019 r., z 29 czerwca 2018 r., z 2 stycznia 2018 r., z 14 maja 2019 r., z 12 sierpnia 2019 r., z 20 maja 2019 r., z 1 października 2020 r., z 29 października 2021 r. i dwie umowy z 8 maja 2019 r.

w zakresie odnoszącym się do gospodarowania obiektami, które powstały przy udziale tych środków. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków podnajmowania przez przedsiębiorców powierzchni użytkowej Parku podmiotom trzecim świadczącym usługi na ich rzecz.

(akta kontroli str. 47-52, 2085-2275, 2259, 2277-2278, 3028-3039)

W latach 2018-2023 (I kwartał) zwiększyła się powierzchnia użytkowa budynków Spółki z 3 160,79 m² w 2017 r. i 2018 r. do 14 585,65 m² w latach 2019-2023 (I kwartał). Tym samym zwiększeniu uległa powierzchnia użytkowa przeznaczona do wynajmu i w poszczególnych latach wynosiła: 1 634,86 m² w 2017 r. i 2018 r.; 10 321,30 m² w 2019 r.; 10 338,12 m² w 2020 r. oraz 10 301,46 m² w latach 2021 i 2022 r. oraz w I kwartale 2023 r. Wynajęta przedsiębiorcom powierzchnia użytkowa w badanym okresie wynosiła: 1 634,86 m² w 2017 r. i 2018 r.; 9 619,65 m² w 2019 r.; 10 338,12 m² w 2020 r. oraz 10 301,46 m² w 2021 r.; 10 201,82 m² w 2022 r. i 9 908,03 m² w I kwartale 2023 r.⁵⁵ W związku z powyższym procentowy poziom wykorzystania infrastruktury kształtował się w poszczególnych latach następująco: 93,21% wynajętej powierzchni użytkowej Parku w 2019 r.; 100% wynajętej powierzchni w latach 2018, 2020 i 2022⁵⁶; 99,04% wynajętej powierzchni w 2021 r. oraz 96,18% powierzchni wynajętej w pierwszym kwartale 2023 r.

(akta kontroli str. 146-238, 315-355, 239-314, 569)

Spółka w okresie objętym kontrolą w ramach własnej infrastruktury posiadała laboratoria o powierzchni wynoszącej ogółem 971,18 m². Wynajem tych powierzchni kształtował się na poziomie: 100% w latach 2017-2019 oraz 91,98% w 2020 r.; 98,34% w 2021 r.; 95,95% w 2022 r. i 92,77% w I kwartale 2023 r. Ponadto Spółka posiadała trzy sale dydaktyczno-konferencyjne, dostępne przez siedem dni w tygodniu, zarówno dla przedsiębiorców, jak też wykorzystywane dla potrzeb wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez Spółkę. Sposób i poziom wykorzystania infrastruktury Spółki został odzwierciedlony w jej dokumentach strategicznych.

(akta kontroli str. 239-314, 315-355, 569)

Informacje o ofercie PNT skierowanej do przedsiębiorców udostępniane były m.in.: na stronie internetowej Spółki, w mediach społecznościowych (Facebook Parku), w lokalnej prasie i mediach oraz na stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, Uniwersytetu Opolskiego, Politechniki Opolskiej oraz Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. W latach 2020-2022 na stronie internetowej Parku zamieszczane były ogłoszenia konkursowe dotyczące najmu powierzchni biurowych w budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego.

(akta kontroli str. 554-559, 2077-2083)

W sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki za lata 2020 i 2021, wskazano m.in., że *Działalność Parku dotyczy szerokiego wsparcia przedsiębiorców przy ograniczonej marży, stąd zachwianie przychodów z tytułu opłat za wynajem lub usługi, może w istotny sposób zachwiać płynność finansową Spółki. W kontekście panującej pandemii związanej z Covid-19 istnieje prawdopodobieństwo powstania opóźnień przepływowych środków pieniężnych. Negatywne skutki tego zjawiska Spółka będzie stała się minimalizować. PNT dywersyfikuje rodzaj i wielkość powierzchni pod*

⁵⁵ Powierzchnia użytkowa wynajęta przedsiębiorcom prowadzącym działalność B+R wynosiła: [1] 794,02 m² w 2017 r., [2] 832,47 m² w 2018 r., [3] 6 900,10 m² w 2019 r., [4] 7 001,80 m² w 2020 r., [5] 7 015,82 m² w 2021 r., [6] 7 182,59 m² w 2022 r. i [7] 5 947,48 m² w I kwartale 2023 r., a powierzchnia użytkowa wynajęta przedsiębiorcom prowadzącym działalność innowacyjną wynosiła: [1] 1 557,63 m² w 2017 r., [2] 1 388,63 m² w 2018 r., [3] 8 113,56 m² w 2019 r., [4] 8 308,87 m² w 2020 r., [5] 8 133,94 m² w 2021 r., [6] 8 470,08 m² w 2022 r. i [7] 7 234,97 m² w I kwartale 2023 r.

⁵⁶ Udział procentowy infrastruktury wynajętej przedsiębiorcom prowadzącym działalność B+R wynosił odpowiednio: 48,57%, 50,92%, 71,73%, 67,73%, 68,11%, 70,40%, 60,03% w I kwartale 2023 r.

wynajem co istnie wpływa na ograniczenie ryzyka pozostawiania części powierzchni niewynajętej. Spółka systematycznie monitoruje terminowość regulowania zobowiązań przez klientów korzystających z usług Parku. (...) W związku z agresją Rosji na Ukrainę i rozpoczęciem wojny, Spółka spodziewa się opóźnień w płatnościach lub barku płatności od przedsiębiorców z Ukrainy, którym świadczy usługi. Negatywne skutki tego zjawiska Spółka będzie się starała możliwie minimalizować.

(akta kontroli str. 264-280, 281-297)

2.3. W okresie objętym kontrolą Spółka podejmowała działania na rzecz realizacji celów zarządczych oraz zadań wynikających z przejętej przez Park Strategii, jak też dysponowała zasobami umożliwiającymi ich realizację.

Głównymi kierunkami działalności Parku realizowanymi w latach 2018-2023 (I kwartał) w odniesieniu do przedsiębiorców było m.in.: pozyskiwanie przedsiębiorców, w tym prowadzących działalność innowacyjną oraz realizujących projekty B+R oraz świadczenie usług Centrum Przetwarzania Danych i usług rzeczownika patentowego. Spośród przedsiębiorców, którzy w 2017 r. prowadzili działalność na terenie PNT, według stanu na dzień 3 października 2023 r., nadal taką działalność poprowadziło 13 podmiotów, a rozpoczynających od 2018 r. – 15 przedsiębiorców. W latach 2018-2023 (I kwartał): [1] liczba lokatorów Parku wynosiła ogółem: 25, 23, 36, 45, 43, 40 i 38, [2] liczba przedsiębiorców prowadzących działalność B+R: 7, 8, 11, 12, 12, 12 i 8⁵⁷, [3] liczba przedsiębiorców współpracujących z PNT: 15, 22, 26, 25, 28 i 24⁵⁸. Liczba osób zatrudnionych w Parku w poszczególnych latach objętych kontrolą wynosiła odpowiednio: 28, 24, 38, 38, 36, 35, 35⁵⁹. Liczba zatrudnionych w firmach wynajmujących powierzchnie w Parku, w okresie objętym kontrolą znacznie zwiększyła się, z 13 osób (w 2017 r.) do 244 osób (w I kwartale 2023 r.)⁶⁰, w tym: w firmach prowadzących działalność B+R z 12 osób (w 2017 r.) do 130 osób (w I kwartale 2023 r.)⁶¹, a w firmach prowadzących działalność innowacyjną z 12 osób (w 2017 r.) do 166 osób (w I kwartale 2023 r.)⁶².

(akta kontroli str. 607)

W okresie objętym kontrolą tzw. lokatorzy Parku wdrożyli łącznie 11 projektów B+R (jeden projekt w 2020 r., po trzy projekty w 2021 r. i I kwartale 2023 r. oraz cztery projekty w 2022 r.). Liczba innowacji wdrożonych przez lokatorów wynosiła: trzy w 2020 r., cztery w 2021 r., 18 w 2022 r. i dziewięć w 2023 r (I kwartał), liczba zgłoszeń patentowych: dwa w 2019 r. i dwa w 2022 r., a liczba patentów - po jednym w 2020 r. i w I kwartale 2023 r.

Przychody Parku ze sprzedaży produktów powstałych w wyniku wdrożonych projektów B+R wynosiły: 5 650,43 zł w 2022 r. i 160 190,39 zł w I kwartale 2023 r. W okresie objętym kontrolą systematycznie wzrastała wartość przychodów PNT ze sprzedaży produktów powstałych w wyniku wykorzystanych innowacyjnych technologii. W poszczególnych latach wynosiła ona: 1 000 zł w 2019 r.; 435 098,99 zł w 2020 r.; 435 742,65 zł w 2021 r.; 632 742,65 zł w 2022 r. i 430 926,38 zł w I kwartale 2023 r.

(akta kontroli str. 607)

W dokumentach pn. Roczny plan działania Parku Naukowo-Technologicznego sporządzonych na lata 2018, 2021 i 2022⁶³ założono, że działania na rzecz

⁵⁷ Udział procentowy wynosił: 28%, 34,78%, 30,56%, 26,67%, 27,91%, 30% oraz 21,05%.

⁵⁸ Udział procentowy wynosił: 60%, 65,22%, 61,11%, 57,78%, 58,14%, 70% oraz 63,16%.

⁵⁹ Liczba osób zatrudnionych w Parku z wyższym wykształceniem wynosiła: 28, 24, 37, 34, 32, 30 oraz 30.

⁶⁰ Odpowiednio: 13, 41, 139, 154, 181, 214 i 244.

⁶¹ Odpowiednio: 12, 39, 103, 59, 74, 82 i 130.

⁶² Odpowiednio: 12, 37, 119, 94, 113, 140 i 166.

⁶³ Spółka nie sporządzała takiego dokumentu na lata 2019-2020.

współpracy z przedsiębiorcami i świadczenia na ich rzecz usług będą polegały m.in. na: prowadzeniu warsztatów i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości (przy wykorzystaniu specjalistów Parku oraz firm zewnętrznych), organizacji cykli spotkań.

W planach działalności na rok 2022 Spółka wskazała, że będzie kontynuowała działalność zgodnie z przyjętą strategią M.I.N.D.⁶⁴ oraz będzie koncentrować działania na pozyskaniu nowych firm chętnych do korzystania z usług Centrum Przetwarzania Danych posiadającego certyfikat na poziomie Rated 3. W ramach działań inkubatora zaplanowano kontynuowanie partycypowania w wydarzeniach, mogących wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości w regionie, na szczeblu krajowym i międzynarodowym, tj.: Startup Mixer⁶⁵, Opolski Festiwal Nauki⁶⁶, Startup Poland Camp Automotive⁶⁷, program Akceleracji z ECO S.A.⁶⁸, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości⁶⁹, Akademia Ekonomiczno-Prawna PNT⁷⁰, Campus Innowacji⁷¹. Działania te podejmowane były ze środków własnych Spółki.

(akta kontroli str. 344-346)

W sprawozdaniach z działalności Parku sporządzonych w okresie objętym kontrolą wskazano, że Spółka w ramach działania pn. Ochrona własności intelektualnej – usługi rzeczownika patentowanego utworzyła biuro rzeczownika patentowego, który udzielał porad w zakresie prowadzonej działalności. W ramach usług rzeczownika patentowego w okresie objętym kontrolą dokonywano zgłoszeń do Urzędu Patentowego RP oraz Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej. W latach 2018-2022 uzyskiwano prawa do patentów wynalazków na rzecz PNT oraz zgłaszano wynalazki na rzecz Parku oraz na rzecz innych firm, prawa ochronne na wzory użytkowe i wzory przemysłowe, znaki towarowe, a także uzyskiwano prawa na rzecz innych firm do wynalazków znaków towarowych, wzorów przemysłowych i użytkowych. Rzecznik patentowy świadczył usługi dla B+R, otoczenia gospodarczego i firm.⁷²

W 2021 r. Spółka wzięła udział w przetargu organizowanym przez Urząd Patentowy RP na realizację usług informacyjno-doradczych w ramach projektu pn. Własność intelektualna w Twojej firmie na województwo opolskie i dolnośląskie, w którym złożyła najkorzystniejszą ofertę. Projekt polegał na analizie zakresu działalności zgłoszonego przedsiębiorstwa z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw⁷³,

⁶⁴ *Mentoring* – preinkubacja i inkubacja, *Innowacyjność* – produktowa, procesowa, organizacyjna, marketingowa, *Nowoczesność* – nowatorskie rozwiązania, inteligentna specjalizacja, ochrona patentowa, promocja pomysłu, wsparcie doradcze, *Doskonalenie* – dynamiczny rozwój, wprowadzenie firmy na rynek, promocja produktu, internacjonalizacja).

⁶⁵ Wydarzenie Networkingowe dla startupowców, studentów, osób biorących udział w startupach, osób planujących założyć działalność lub posiadających już swoją działalność gospodarczą. Prezentowane są tam ich projekty i koncepcje biznesowe.

⁶⁶ Wydarzenie popularyzujące i upowszechniające osiągnięcia naukowe i techniczne przedstawicieli opolskiego środowiska naukowego.

⁶⁷ Wydarzenie, którego celem była integracja lokalnych startupów ze startupami działającymi na innych rynkach w Polsce jak i w Europie. Branża Automotive została wybrana głównie ze względu na dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej w naszym regionie jak i powstanie Centrum Projektowego Instytutu Fraunhofera.

⁶⁸ IV edycja konkursu „Warm Up Your Business z ECO i PNT”.

⁶⁹ Międzynarodowy projekt promujący świadomy rozwój, aktywną postawę wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw. Organizowany od 2008 r. obecnie w 170 krajach. Każdego roku w listopadzie organizacje, instytucje i firmy, którym zależy na rozwijaniu przedsiębiorczości, organizują bezpłatnie szkolenia, warsztaty, debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania start-upów, powrotu na rynek pracy, negocjowania z pracodawcą, budowania własnej marki i wielu innych.

⁷⁰ Cykl warsztatów dedykowanych podniesieniu kwalifikacji i kompetencji miękkich. Akademia PNT w Opolu oferuje doradztwo prawne, ekonomiczne, szkolenia i warsztaty z zakresu prawa patentowego i modelowania biznesowego, upowszechniania kultury technologicznej w formie cyklu szkoleń lub szkoleń indywidualnych.

⁷¹ Cykliczne spotkania, podczas których są przedstawiane i omawiane pojawiające się problemy technologiczne oraz innowacyjne wdrażanie do firm.

⁷² Przychody Spółki z tego tytułu kształtowały się następująco: [1] 16 051,5 zł w 2017 r., [2] 37 086 zł w 2018 r., [3] 84 553,73 zł w 2019 r., [4] 64 611,90 zł w 2020 r., [5] 58 455,49 zł w 2021 r. oraz [6] 71 324,99 zł w 2022 r.

⁷³ Dalej: MŚP.

zapoznaniu się z wytwarzanymi produktami, technologiami lub świadczonymi usługami oraz opracowaniu na tej podstawie raportu, zawierającego rekomendacje co do strategii ochrony własności intelektualnej w firmie. W 2022 r. Spółka wykonała w tym zakresie cztery audyty własności intelektualnej.

(akta kontroli str. 239-250, 251-263, 264-280, 281-314, 601-604)

W celu zwiększenia przychodów ze swojej działalności, Spółka pozyskiwała dodatkowe środki, zwiększała infrastrukturę Parku, rozszerzała działalność o nowe usługi. Działania te polegały m.in. na:

- a) rozbudowie infrastruktury Parku, dotyczącej budynku Inkubatora Przedsiębiorczości i budynku laboratoryjno-doświadczalnego oraz budowie budynku Wysokich Technologii IT⁷⁴, w którym znajduje się Centrum Projektowania Inżynierskiego; powyższe skutkowało zwiększeniem powierzchni najmu dla przedsiębiorców i rozbudową zaplecza B+R oraz zwiększeniem przychodów z tytułu najmu nowo wybudowanych powierzchni o 860 802,25 zł⁷⁵;
- b) budowie serwerowni Data Center DC, która uzyskała międzynarodowy certyfikat Rated 3/ANSI/TIA-942⁷⁶; przychody osiągnięte z tego tytułu wyniosły w 2022 r. – 821 594, 23 zł (obejmowały usługi kolokacji – 475 623,68 zł, usługi chmury dedykowanej – 103 016,55 zł oraz sprzedaż licencji – 6 670 zł);
- c) rozbudowie Parku o powierzchnie infrastruktury dla przedsiębiorców prowadzących firmy produkcyjne; w 2017 r. rozpoczęto prace nad projektem rozbudowy o budynek Zaplecza Wdrożeniowo Biurowego na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw; w wyniku przeprowadzonych konkursów na najem powierzchni tego budynku, w maju 2019 r. został on wynajęty w 100%; Spółka z tego tytułu osiągnęła w 2022 r. przychody w kwocie 2 025 126,88 zł, co przyczyniło się do wzrostu przychodów Spółki w okresie objętym kontrolą z 1,23 mln zł do 3,6 mln zł.

W 2020 r. PNT przystąpił też do realizacji projektu Miasta Opola, tj. budowy Centrum Usług Publicznych, którego jest właścicielem i administratorem. Realizacja ww. inwestycji została zakończona w maju 2023 r. Budynek CUP został wynajęty w 98,83% na potrzeby działalności m.in. Wydziałów Urzędu Miasta Opole, a osiągnięte przychody z tytułu najmu do września 2023 r. wyniosły 781 359,87 zł.

(akta kontroli str. 994, 1993-1994)

Analiza podejmowanych przez Spółkę działań w okresie objętym kontrolą wykazała, że w związku z rozwojem infrastruktury Spółki, wzrastał poziom wykorzystania (wynajmu) powierzchni udostępnianej przedsiębiorcom prowadzącym działalność oraz wzrastały przychody z tego tytułu. Nastąpił też wzrost liczby nowych lokatorów i liczby projektów innowacyjnych realizowanych i wdrażanych przez lokatorów PNT oraz wzrost liczby lokatorów realizujących projekty B+R.

Pomimo podejmowania działań, przychody Spółki nie pokrywały w całości ponoszonych kosztów.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadku, braku realizacji zadań Parku, w tym wynikających z potrzeb wskazanych przez przedsiębiorców objętych badaniem kwestionariuszowym przeprowadzonym w ramach kontroli NIK.

(akta kontroli str. 994, 1993-1994)

W okresie objętym kontrolą przedsiębiorcy nie kierowali skarg i wniosków dotyczących działalności Parku. Prezes PNT wyjaśnił, że *w Spółce zarówno skargi jak i wnioski można składać poprzez Panel Klienta HelpDesk dedykowany dla*

⁷⁴ Budowę budynku Wysokich Technologii IT rozpoczęto w 2017 r. i zakończono w lutym 2019 r.

⁷⁵ W 2022 r.

⁷⁶ Klientami usług Data Center byli: Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy, Narodowy Fundusz Zdrowia – Opolski Oddział Wojewódzki, Comarch S.A., HSI Spółka z o.o., Miejski Zakład Komunikacyjny Spółka z o.o., Miejski Zarząd Dróg w Opolu i Urząd Miasta Opola.

każdego podmiotu korzystającego z usług, poprzez wiadomość e-mail lub osobiście w siedzibie PNT w Opolu. W okresie objętym kontrolą do Spółki nie wpłynęły żadne skargi.

(akta kontroli str. 600-601, 800, 1577-1631)

Finasowanie działalności Spółki w okresie objętym kontrolą opierało się głównie na przychodach z tytułu: opłat za wynajem powierzchni, działalności Wirtualnego Biura, świadczenia usług Coworking, a także opłat za świadczenie w ramach usług B+R, usług Centrum Przetwarzania Danych, usług księgowych i patentowych podmiotom zewnętrznym.

(akta kontroli str. 239-314)

Prezes PNT wyjaśnił, że *Brak programów wspierających działalność Instytucji Otoczenia Biznesu w Polsce, jaką niewątpliwie jest Park, czynni jego działalność trudną, w szczególności w zakresie utrzymania dodatniego wyniku finansowego.*

(akta kontroli str. 2001)

W latach 2017-2023 (I kwartał) Spółka uzyskała przychody ogółem, w kwotach odpowiednio: 1 833,8 tys. zł, 2 907,9 tys. zł, 5 692,2 tys. zł, 7 575,4 tys. zł, 7 359, 9 tys. zł, 7 049, 2 tys. zł, i 1 858,5 tys. zł.

Wpływy z czynszu i innych opłat eksploatacyjnych wynosiły natomiast odpowiednio: 672,1 tys. zł, 821,6 tys. zł, 1 738,7 tys. zł, 2 629 tys. zł, 3 222 tys. zł, 3 959,5 tys. zł, 1 109,6 tys. zł, a inne dochody własne: 541 tys. zł, 371,9 tys. zł, 1 865,9 tys. zł, 1 621,2 tys. zł, 1 233,8 tys. zł, 1 283,3 tys. zł, 347,2 tys. zł.

W ww. latach Park uzyskał środki UE w następujących kwotach: 293,6 tys. zł, 845,4 tys. zł, 1 043,3 tys. zł, 1 661,8 tys. zł, 1 452 tys. zł, 867,4 tys. zł, 187,7 tys. zł. Otrzymane wpływy z inwestycji kapitałowych wynosiły natomiast odpowiednio: 34 tys. zł, 23,7 tys. zł, 1,1 tys. zł, 1,7 tys. zł, 71,6 tys. zł i 26,2 tys. zł⁷⁷.

Koszty ogółem poniesione przez Spółkę w badanym okresie wynosiły odpowiednio: 3 196,2 tys. zł, 3 593,9 tys. zł, 8 288,6 tys. zł, 8 053,8 tys. zł, 7 819,1 tys. zł, 8 050,8 tys. zł, 2 083,7 tys. zł (w tym koszty Zarządu Spółki: 271,2 tys. zł, 296,2 tys. zł, 319,6 tys. zł, 313 tys. zł, 318,3 tys. zł, 359,8 tys. zł, 82,6 tys. zł.).

W okresie objętym kontrolą Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwotach odpowiednio: 6 314,3 tys. zł, 30 178,5 tys. zł, 18 616 tys. zł, 15 950 tys. zł, 44 773,2 tys. zł, 20 775,6 tys. zł, 2 341,6 tys. zł (w tym ze środków własnych odpowiednio: 4 869,1 tys. zł, 22 249,1 tys. zł, 5 125,7 tys. zł, 15 382,4 tys. zł, 44 332,6 tys. zł, 20 775,6 tys. zł i 2 341,6 tys. zł oraz ze środków zewnętrznych stanowiących dofinansowanie bezzwrotne⁷⁸: 1 445 tys. zł, 8 469,4 tys. zł, 13 490,3 tys. zł, 567,8 tys. zł oraz 440,5 tys. zł.

Wynik finansowy Spółki z Rachunku Zysku i Strat w latach 2017-2022 był ujemny i wynosił: 1 718,1 tys. zł, 1 490,1 tys. zł, 3 674 tys. zł, 2 048, 8 tys. zł, 1 921, 3 tys. zł, 2 104,6 tys. zł. Wg stanu na koniec I kwartału 2023 r. strata wynosiła 405,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 605, 1992-2002, 2003-2004, 2951-3027)

Prezes PNT wyjaśnił, że *pomimo podejmowanych działań Park nie osiąga dochodu w Rachunku Zysku i Strat i wykazuje ujemny wynik finansowy. Należy zauważyć, że aktywność wynikająca z rozbudowy Parku podejmowana jest w celu zapewnienia bezpieczeństwa działalności Spółki. (...) od roku 2019 r. co rok wyznaczone są główne cele zarządcze, które podzielone są na trzy obszary: 1) działalność finansowa, obejmująca realizację wskaźników finansowych w postaci Planu Finansowo-Rzeczowego oraz wskaźnika płatności; 2) działalność merytoryczna Parku, poprzez monitoring usług świadczonych przez Data Center oraz aktywności działu B+R; 3) działalność organizacyjna, poprzez monitoring działalności budynku CUP. Obszary*

⁷⁷ W 2021 r. nie wystąpiły wpływy z inwestycji kapitałowych.

⁷⁸ Wpływ refundacji na rachunku Spółki w danym roku.

te są na bieżąco monitorowanie przez Zarząd Parku i na cyklicznych spotkaniach z Radą Nadzorczą, a następnie raportowane Właścicielowi. Dokładne omówienie celów odbywa się podczas Walnego Zgromadzenia Wspólników. (...) najważniejszym elementem w działalności spółki pod względem rozliczeń finansowych jest w pierwszej kolejności, osiągnięcie dodatnich przepływów finansowych tak, aby niezagrażone były rozliczenia finansowo-księgowe. W tym zakresie Park nie posiada zadłużenia i z tego względu niepodejmowane były dotychczas programy naprawcze. (...) Sfera przychodowa z tytułu najmu w obecnej sytuacji ma ograniczone możliwości, ponieważ PNT jest wynajęty blisko w 99%, a cena najmu powierzchni jest rynkowa. (...) Elementem możliwym do osiągnięcia w celu zwiększenia sfery przychodowej jest rozwinięcie usług IT, ponieważ serwerownia jest wynajęta w 46,3% (...) zatem istnieje możliwość zwiększenia przychodu bez zwiększenia w tym zakresie kosztów. Ujemny wynik finansowy w rachunku zysku i strat Parku wynika ze strony kosztowej, na który wpływ miały trzy główne pozycje: amortyzacja, koszty operacyjne, wynagrodzenia z pochodnymi. Amortyzacja w 2022 r. stanowiła 24,2% kosztów, koszty operacyjne 25,3%, a wynagrodzenia 34,02%. Amortyzacja jest wynikiem poniesionych nakładów inwestycyjnych i jest kosztem operacyjnym mającym wpływ na rachunek zysków i strat, ale nie wpływającym na przepływy finansowe. Na przepływy mają wpływ koszty operacyjne, które są ciągle monitorowane i obejmują głównie media (prąd, ciepło) oraz usługi zewnętrzne w postaci ochrony oraz koszty serwisów. Koszty te rosną z uwagi na sytuację rynkową. (...) Znaczącym kosztem jest wynagrodzenie (...) ilość osób zatrudnionych w PNT jest ograniczona do niezbędnego minimum, aby realizować założone cele działalności. Liczba osób zatrudnionych w Spółce na koniec 2022 r. wynosiła 35 osób. (...) aby osiągnąć lepszy wynik finansowy, Park przygotował projekt rozbudowy o nowy obiekt z przeznaczeniem na działalność IT (...). Realizacja tego projektu poprawi stronę przychodową Parku zarówno w kwestii najmu jak i wysoko marżowej usługi IT, bez znacznego powiększenia strony kosztowej.

(akta kontroli str. 1997, 1999, 2001)

W okresie objętym kontrolą Spółka w ramach rozwoju infrastruktury PNT realizowała pięć następujących przedsięwzięć ze wsparciem pomocy ze środków publicznych⁷⁹: Utworzenie Centrum Projektowania Inżynierskiego w ramach Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu⁸⁰, Prace B+R dotyczące sposobu efektywnego zasilania silnika spalinowego⁸¹, Kooperacyjne Opolskie – profesjonalne otoczenie biznesu⁸², Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw⁸³, Prace B+R dotyczące opracowania technologii wykonania innowacyjnego ultralekkiego urządzenia transportowego⁸⁴.

(akta kontroli str. 2013)

Analiza inwestycji o najwyższej wartości, tj. projektu dotyczącego budowy Budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego⁸⁵ wykazała, że: celem budowy tego obiektu

⁷⁹ Źródłem finansowania były środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

⁸⁰ Umowa nr RPOP.01.01.00-16-0026/16-00 – infrastruktura badawcza + budynek, termin realizacji od 1 marca 2017 r. do 30 listopada 2018 r., środki wykorzystane – 20 633 135,10 zł.

⁸¹ Umowa nr RPOP.01.01.00-16-0063/16-00 – infrastruktura badawcza (sterownik, urządzenie testowe, komputer, serwer, oprogramowanie), termin realizacji od 1 czerwca 2017 r. do 30 listopada 2018 r., środki wykorzystane 1 084 842,89 zł.

⁸² Umowa nr RPOP.02.03.00-16-0003/15-00 – infrastruktura badawcza (system pomiarowy, pakiet z maszyną wytrzymałościową, maszyna wytrzymałościowa, system bezdotykowego pomiaru, spektrometr), termin realizacji od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r., środki wykorzystane 1 775 505 zł.

⁸³ Umowa nr RPOP.02.02.02-16-0001/17 – infrastruktura (budynek), termin realizacji od 1 lutego 2018 r. do 31 października 2019 r., środki wykorzystane 39 129 382,99 zł.

⁸⁴ Umowa nr RPOP.01.01.00-16-0007/18-00 – infrastruktura badawcza (komputer, serwer, oprogramowanie), termin realizacji od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2021 r., środki wykorzystane 1 148 402,89 zł.

⁸⁵ Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

było wzmocnienie sektora otoczenia biznesu i ułatwienie firmom dostępu do profesjonalnych usług okołobiznesowych, w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw województwa opolskiego. Przedmiotem projektu była budowa przez PNT zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby przedsiębiorców w szczególności z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Realizacja ww. inwestycji była zgodna z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz ustalonymi terminami z uwzględnieniem wprowadzanych zmian, a uzyskane efekty były zgodne z efektami zakładanymi na etapie studium wykonalności. Projekt zrealizowany został w okresie od 1 lutego 2018 r. do 31 października 2019 r., a datę upływu jego trwałości ustalono na 24 lipca 2024 r. Powstały w wyniku realizacji zadania Budynek Zaplecza Wdrożeniowo Biurowego obejmuje sześć modułów hal oraz pomieszczenia biurowe.

(akta kontroli str. 1147, 1207-1240, 2013-2014, 2280-2298, 2839-2937)

Spółka w badanym okresie kierowała do Miasta Opole wnioski o dokapitalizowanie, które skutkowały podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki z kwoty 27 618 000 zł⁸⁶ do 137 450 000 zł⁸⁷.

I tak: uchwałą Zgromadzenia Nadzwyczajnego Wspólników⁸⁸ nr 01/05/2018 z 11 maja 2018 r. podwyższono kapitał zakładowy Spółki o 15 450 000 zł⁸⁹, uchwałą NZW nr 01/01/2019 z 10 stycznia 2019 r. - o 6 632 500 zł⁹⁰, uchwałą NZW nr 01/05/2019 z 6 maja 2019 r. - o 2 mln zł⁹¹, uchwałą NZW nr 01/03/2020 z 16 marca 2020 r. - o 21 mln zł⁹², uchwałą NZW nr 02/05/2021 z 5 maja 2021 r. - o 11 mln zł⁹³, uchwałą NZW nr 01/08/2021 z 23 sierpnia 2021 r. - o 35 mln zł⁹⁴, uchwałą NZW nr 01/03/2022 z 4 marca 2022 r. - o 8,5 mln zł⁹⁵, uchwałą NZW nr 01/12/2022 z 28 grudnia 2022 r. - o 1 839 000 zł⁹⁶, a uchwałą NZW nr 01/02/2023 z 17 lutego 2023 r. podwyższono kapitał zakładowy Spółki o 1 mln zł⁹⁷.

Zwiększenia kapitału Spółki dotyczyły m.in. budowy Budynku Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych, budowy budynku Zaplecza Wdrożeniowego i Biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw oraz budowy budynku administracji publicznej Centrum Usług Publicznych i jego wyposażenia. Spółka w okresie objętym kontrolą nie tworzyła planów naprawczych.

W Strategii Rozwoju Spółki na lata 2015-2025 odnoszono się do źródeł pozyskiwania przez Spółkę dofinansowania na realizację rozbudowy posiadanej infrastruktury, w celu realizowania usług na rzecz przedsiębiorców, z wyjątkiem inwestycji dotyczącej budowy CUP (realizacja ww. inwestycji zakończona została w maju 2023 r. i nie była ujęta w dokumentach strategicznych Spółki).

(akta kontroli str. 146-238, 239-314, 2033-2076)

2.4. W okresie objętym kontrolą Park podejmował działania w celu pozyskania akredytacji⁹⁸. W tym celu Prezes Spółki 23 grudnia 2020 r. złożył wniosek do

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – nr umowy RPOP.02.02.02-16.0001/17. Projekt infrastrukturalny w ramach RPO WO 2014-2020 w ramach działania 2.2.2. *Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Aglomeracji Opolskiej*.

⁸⁶ Uchwała nr 01/05/2018 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 11 maja 2018 r.

⁸⁷ Uchwała nr 01/02/2023 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 17 lutego 2023 r.

⁸⁸ Dalej: uchwała NZW.

⁸⁹ Z kwoty 27 618 000 zł do kwoty 43 068 000 zł.

⁹⁰ Z kwoty 43 068 000 zł do kwoty 49 700 500 zł.

⁹¹ Z kwoty 49 700 500 zł do kwoty 51 700 500 zł.

⁹² Z kwoty 51 700 500 zł do kwoty 72 700 500 zł.

⁹³ Z kwoty 51 700 500 zł do kwoty 72 700 500 zł.

⁹⁴ Z kwoty 72 700 500 zł do kwoty 121 611 000 zł.

⁹⁵ Z kwoty 121 611 000 zł do kwoty 134 611 000 zł.

⁹⁶ Z kwoty 134 611 000 zł do kwoty 136 450 000 zł.

⁹⁷ Z kwoty 136 450 000 zł do kwoty 137 450 000 zł.

⁹⁸ Potwierdzenia kompetencji IOB do działań w określonym zakresie. System akredytacji instytucji otoczenia

ówczesnego Ministra Rozwoju i Technologii, który został odrzucony. W uzasadnieniu odrzucenia tego wniosku (z 10 stycznia 2021 r.) Wydział Polityki Innowacyjności – Departament Innowacji Ministerstwa Rozwoju wskazał, że trzy z pięciu usług wskazanych przez Spółkę nie mieści się w zakresie usług proinnowacyjnych.

(akta kontroli str. 82-83)

Prokurenci PNT wyjaśnili, że (...) Można było aplikować łącznie na oba obszary lub jedynie na zakres usług doradczych. Nie było możliwości aplikacji wyłącznie w zakresie usług wsparcia innowacji. PNT starała się o uzyskanie akredytacji w obu obszarach. Spółka otrzymała odpowiedź w formie elektronicznej o niespełnieniu kryteriów w zakresie posiadanego doświadczenia w świadczeniu usług doradczych na rzecz przedsiębiorców. W części dotyczącej usług wsparcia innowacji Spółka spełniała założone przez Ministerstwo kryteria. Niestety, ostatecznie skutkowało to nieudzieleniem akredytacji. (...) Od początku 2023 r. Spółka, wraz z innymi IOB z całej Polski, aktywnie uczestniczy w konsultacjach z Ministerstwem Rozwoju i Technologii dotyczących projektu nowego systemu akredytacji Ośrodków Innowacji. Na chwilę obecną system nadal jest w fazie przygotowania, niemniej jak tylko zostanie wdrożony, Spółka ponownie będzie się ubiegała o przyznanie akredytacji.

(akta kontroli str. 73)

2.5. W okresie objętym kontrolą wydatki związane z działalnością ponoszone były w oparciu o procedury wynikające z: [1] Zasad rachunkowości PNT⁹⁹; [2] Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych o wartości nieprzekraczające 30 tys. euro¹⁰⁰, [3] Regulaminu udzielania zamówień na usługi społeczne w trybie art. 138o Ustawy Prawo Zamówień Publicznych¹⁰¹ oraz [5] Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych¹⁰².

(akta kontroli str. 391-402, 403-409, 410-421, 422-440)

Szczegółowym badaniem objęto pięć wydatków poniesionych w okresie objętym kontrolą dotyczących:

- a) wykonania robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego objętego projektem pn. *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw* (faktura nr FS-11/19/PB/05 z 14 maja 2019 r. na kwotę 7 057 342,10 zł); wydatek został poniesiony w związku z realizacją umowy na roboty budowlane nr 01/04/2018/ZARZ zawartej 25 kwietnia 2018 r. w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego; końcowy protokół robót budowlanych stanowiący podstawę do przedłożenia rozliczenia sporządzony został 2 maja 2019 r. w związku z zakończeniem robót, które nastąpiło 12 kwietnia 2019 r., tj. z dochowaniem terminu realizacji inwestycji (16 kwietnia 2019 r.¹⁰³);
- b) zakupu mobilnego skanera 3D (faktura Vat nr FS-1/A/05/19 z 10 maja 2019 r. na kwotę 470 721 zł¹⁰⁴); wydatek poniesiony z tytułu realizacji umowy nr 13/2019 zawartej 12 kwietnia 2019 r. w związku z realizacją projektu pn. *Innowacyjne Opolskie – profesjonalizacja usług PNT w Opolu*, w wyniku rozstrzygnięcia

biznesu wspierających innowacyjność przedsiębiorstw, ma na celu zapewnienie MŚP dostępu do wysokiej jakości usług świadczonych przez instytucje stosujące określone standardy działania oraz posiadające odpowiednie kompetencje i zasoby.

⁹⁹ Wprowadzone następującymi uchwałami Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.”: Nr 03/04/2018 z 30 kwietnia 2018 r., Nr 01/02/2019 z 1 lutego 2019 r. i Nr 2/03/2022 z 31 marca 2022 r.

¹⁰⁰ Wprowadzony uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 2/08/2016 z 18 sierpnia 2016 r. (zmieniony uchwałą Nr 01/06/2018 z 15 czerwca 2018 r.).

¹⁰¹ Wprowadzony uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 02/01/2017 z 10 stycznia 2017 r.

¹⁰² Wprowadzony uchwałą Zarządu Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” Nr 02/02/2023 z 28 lutego 2023 r.

¹⁰³ Aneks z 29 marca 2019 r. zmieniający termin realizacji inwestycji z 31 marca 2019 r. na 16 kwietnia 2019 r.

¹⁰⁴ 382 700 zł netto, dokument OT nr 17/05/2019/OT/IK.

- postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego; przedmiot zamówienia został zrealizowany stosownie do postanowień § 2 pkt 2 umowy z dochowaniem terminu do 30 dni od dnia podpisania umowy (10 maja 2019 r.);
- c) zakupu komputerów stacjonarnych¹⁰⁵ (faktura Vat 5/02/2023 z 13 lutego 2023 r. na kwotę 679 256,43 zł¹⁰⁶; data dostawy: 6 lutego 2023 r.); wydatek poniesiony został w związku z realizacją umowy na dostawę sprzętu komputerowego z 7 listopada 2022 r., zawartej w wyniku rozstrzygnięcia postępowania na zakup i dostawę komputerów typu NUC, komputerów stacjonarnych typu biurowego, dostawę komputerów stacjonarnych do zastosowań zaawansowanych oraz dostawę laptopów do CUP; przedmiot zamówienia został zrealizowany stosownie do postanowień § 2 umowy z dochowaniem terminu 90 dni roboczych od daty zawarcia umowy (protokół odbioru sprzętu podpisano 6 lutego 2023 r.); miejscem użytkowania ww. sprzętu miał być budynek CUP, który działalność swoją rozpoczął w maju 2023 r.¹⁰⁷; okres gwarancji ww. komputerów w myśl § 6 ust. 2 umowy liczony był od daty podpisania protokołu odbioru i wynosił 24/36 miesięcy; pomimo rozpoczęcia okresu gwarancji 6 lutego 2023 r. ww. sprzęt został oddany do użytku najemcy budynku CUP dopiero 8 maja, 23 czerwca i 1 lipca 2023 r.¹⁰⁸
(akta kontroli str. 1680-1712, 1872-1903, 1930-1968)

Prezes Spółki wyjaśnił: (...) *całe przedsięwzięcie związane z uruchomieniem budynku administracji publicznej pod nazwą Centrum Usług Publicznych, to bardzo duży projekt organizacyjny i logistyczny (...). Proces ten obejmuje nie tylko zakupy komputerów, monitorów, drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych ale również mebli i innych niezbędnych zakupów potrzebnych do funkcjonowania budynku (...). Jeszcze trudniejszy jest proces logistyczny związany z przeprowadzką najemcy, który ciągle świadczy usługi dla ludności i nie może przerwać tych procesów (...). Kolejną ważną kwestią są koszty funkcjonowania budynku CUP, dlatego ogrzewanie obiektu, ochrona, sprzątanie dla wybranej jednostki, która miałaby się szybciej wprowadzić i jako pierwsza podpisać umowę najmu, byłoby działaniem nieefektywnym z punktu widzenia kosztów Spółki. Następnym istotnym zagadnieniem było uporządkowanie terenu przed budynkiem i uruchomieniem placu z pomnikiem Witolda Pileckiego, tak aby możliwy był bezpieczny dojazd czy dojście petentów do obiektu. Oddanie placu z uroczystym odsłonięciem pomnika „Rotmistrza Witolda Pileckiego” odbyło się w maju 2022 r. (...) Z tego względu podpisanie umów najmu z przyszłymi najemcami, uwzględniając powyższe procesy, nastąpiło w kolejno następujących po sobie okresach. W tym czasie trwały przygotowania do przyjęcia najemców, w tym przygotowanie zakupionego sprzętu i wyposażenia do procesów realizowanych w poszczególnych jednostkach, jego rozpakowanie, uruchomienie, sprawdzenie funkcjonowania, a także umożliwienie dodatkowej funkcjonalności przez integrację komputerów z systemami zewnętrznymi, co wymaga czasu i testów. Elementem kluczowym z punktu widzenia obsługi klienta (ale nie techniki) są choćby połączenia teleinformatyczne, które w niektórych aspektach komunikacji są przestarzałe i wymagają konieczności doprowadzenia dodatkowej linii telefonicznej opartej na sygnale analogowym, czy wykonanie dodatkowych masztów komunikacyjnych dla telefonii radiowej. W odniesieniu do gwarancji, sprzęt przed podpisaniem umowy*

¹⁰⁵ Komputer stacjonarny Web-Profit Profi-NUC-i5 (93 szt.), komputer stacjonarny Web-Profit-PC-AM4v1 (188 szt.), komputer stacjonarny Web-Profit Profit-PC-AM4v2 (19 szt.), notebook Lenovo Legion 5 15A CH6H.

¹⁰⁶ 552 241 zł netto.

¹⁰⁷ Dokument OT ujęcia środka trwałego w ewidencji księgowej Spółki z 9 maja 2023 r.

¹⁰⁸ Załącznik nr 4 do umowy najmu CRU-000962/23 z 27 kwietnia 2023 r. (protokół z 8 maja 2023 r.), załącznik nr 3 do umowy najmu MZD.022.182.NA.2023 z 23 czerwca 2023 r. (protokół z 23 czerwca 2023 r.), załącznik nr 3 do umowy najmu 46/2023 z 1 lipca 2023 r. (protokół z 1 lipca 2023 r.).

najmu był rozpakowany, sprawdzony, skonfigurowany oraz ustawiony na biurkach, co skutkowało bezproblemowym przeniesieniem usług obsługi mieszkańców i przedsiębiorców w nowe miejsce Centrum Usług Publicznych.

(akta kontroli str. 3127-3128)

- d) zakup monitorów oraz sprzętu komputerowego¹⁰⁹ (faktura Vat FAE/000034/01/2023 z 31 stycznia 2023 r. na kwotę 432 620,52 zł¹¹⁰; data dostawy: 19 stycznia 2023 r.); wydatek został poniesiony w związku z realizacją umowy na dostawę sprzętu komputerowego z 28 grudnia 2022 r. zawartej w wyniku udzielenia zamówienia publicznego pn. *Zakup sprzętu komputerowego wraz z monitorami oraz dodatkowymi akcesoriami na potrzeby wyposażenia budynku CUP*; przedmiot zamówienia został zrealizowany stosownie do postanowień § 2 umowy z dochowaniem terminu 90 dni roboczych od daty zawarcia umowy (protokół odbioru sprzętu podpisano 19 stycznia 2023 r.); miejscem użytkowania ww. sprzętu miał być ww. budynek CUP; okres gwarancji ww. komputerów w myśl § 6 ust. 2 umowy wynosił 12 miesięcy i liczony był od daty podpisania przez strony bezusterkowego protokołu odbioru bez zastrzeżeń; pomimo rozpoczęcia okresu gwarancji 19 stycznia 2023 r. ww. sprzęt został oddany do użytku najemcy budynku CUP dopiero 8 maja, 23 czerwca i 1 lipca 2023 r.¹¹¹, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1713-1732, 1872-1903, 1930-1968)

Ponadto w zakresie ustalenia miejsca użytkowania ww. sprzętu komputerowego (zakupionego jako wyposażenie budynku CUP w ramach ww. dwóch umów i poniesionych w związku z tym wydatków) ustalono, na próbie objętej badaniem¹¹², że sześć z jedenastu objętych badaniem zestawów komputerowych o łącznej wartości 21 310 zł¹¹³, znajdujących się w budynku CUP w okresie od 6 lutego 2023 r. do dnia kontroli NIK (4 października 2023 r.) nie było użytkowanych, a zakupiony sprzęt pozostawał nierozpakowany w kartonach, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Stwierdzono również, że trzy notebooki Lenovo¹¹⁴ (o łącznej wartości 12 891 zł) oraz jeden monitor¹¹⁵ (o wartości 674 zł) użytkowane były w siedzibie PNT, pomimo że ww. zakup stosownie do zawartej umowy miał stanowić wyposażenie budynku CUP i jak wskazano w kartach środka trwałego¹¹⁶ miejscem użytkowania był budynek CUP, co zostało również opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1680-1712, 1713-1732, 1872-1903, 1930-1968)

- e) udzielenia licencji na korzystanie z dokumentacji projektowych dotyczących budynku Centrum Usług Publicznych (faktura Vat nr SKR03/20/00001 z 30 czerwca 2020 r. na kwotę 69 250,99 zł¹¹⁷); wydatek został poniesiony z tytułu realizacji umowy zawartej 2 marca 2020 r. zawartej na kwotę 415 250 zł¹¹⁸, dotyczącej udzielenia licencji do dokumentacji projektowej budynku CUP, której

¹⁰⁹ Filtr Prywatyzujący na monitor 24" (51 szt.), monitor 24" z regulacją wysokości (173 szt.), monitor 27" z regulacją wysokości (154 szt.), ramię na monitor 27" (138 szt.), ramię na dwa monitory 27" (25 szt.).

¹¹⁰ 351 724 zł netto.

¹¹¹ Załącznik nr 4 do umowy najmu CRU-000962/23 z 27 kwietnia 2023 r. (protokół z 8 maja 2023 r.), załącznik nr 3 do umowy najmu MZD.022.182.NA.2023 z 23 czerwca 2023 r. (protokół z 23 czerwca 2023 r.), załącznik nr 3 do umowy najmu 46/2023 z 1 lipca 2023 r. (protokół z 1 lipca 2023 r.).

¹¹² Trzech notebooków, 11 zestawów komputerowych i jednego monitora.

¹¹³ Zestaw komputerowy CUP/ST/2691/2023 – (wartość 5 244 zł), CUP/ST/2586/2023 (wartość 2 174 zł) CUP/ST/2702/2023 (wartość 4 202 zł), CUP/ST/2703/2023 (wartość 4 202 zł), CUP/ST/2706/2023 (wartość 2 744 zł), CUP/ST/2707/2023 (wartość 2 744 zł).

¹¹⁴ Notebooki Lenovo Legion 515ACH6H o numerach inwentarzowych: CUP/ST/2454/2023, CUP/ST/2455/2023, CUP/ST/2456/2023 o wartości jednostkowej 4 297 zł.

¹¹⁵ Monitor AOC 23,8 2462U5/BK – numer inwentarzowy CUP/ST/2759/2023 i CUP/ST/2779/2023.

¹¹⁶ Notebooków.

¹¹⁷ 56 301,62 zł netto.

¹¹⁸ Opłata licencyjna uiszczana w 21 częściach.

właścicielem było Opolskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.¹¹⁹.

Na podstawie porozumienia¹²⁰ zawartego 27 lutego 2020 r.¹²¹ Miasto Opole za zgodą stron przeniosło powierzenie wykonania inwestycji (obejmującej budowę budynku CUP) z OTBS na PNT – w § 2 ust. 3 tego porozumienia wskazano, że OTBS i PNT zgodnie oświadczają, że nabyte przez OTBS prawa majątkowe do dokumentacji projektowej i wykonawczej, stanowiącej część dokumentacji, o której mowa w § 1 ust. 5 porozumienia (tj. m.in. dokładna specyfikacja budynku realizowanego w ramach Inwestycji, w tym projekt budowlany i wykonawczy) zostaną przeniesione przez OTBS na PNT na mocy odrębnej umowy. W § 3 ust. 2 porozumienia z 27 lutego 2020 r. wskazano, że PNT niezwłocznie powiadomi Strony o zrealizowaniu warunków określonych w § 3 ust. 1¹²² (wskazując datę wejścia w życie porozumienia, a oświadczenie stanie się załącznikiem do porozumienia, jako jego integralna część). Spółka nie posiadała takiego oświadczenia, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1100-1104, 1810-1815)

W kolejnym porozumieniu zawartym 2 marca 2020 r.¹²³ pomiędzy spółkami OTBS i PNT oraz wykonawcą inwestycji Warbud S.A. dotyczącym przeniesienia na PNT praw i obowiązków związanych z budową CUP, w § 3 ust. 3 zmieniono zapis w zakresie przeniesienia praw do projektu budowlanego z OTBS na PNT. Wskazano bowiem, że jednym z warunków wejścia w życie porozumienia będzie uzyskanie przez PNT tytułu prawnego do autorskich praw majątkowych do dokumentacji projektowej będącej przedmiotem Inwestycji (w odróżnieniu do zapisów zawartych w porozumieniu z 27 lutego 2020 r., w którym wskazano na przeniesienie praw majątkowych do dokumentacji projektowej). W § 2 ust. 3 porozumienia z 2 marca 2020 r. (analogicznie jak w porozumieniu z 27 lutego 2020 r.) ustalono, że PNT niezwłocznie powiadomi Strony o zrealizowaniu warunków określonych w ust. 3¹²⁴ wskazując datę wejścia w życie porozumienia, a oświadczenie stanie się załącznikiem do porozumienia jako jego integralna część. Spółka również nie posiadała takiego oświadczenia, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1105-1109, 1810-1815)

Umowa licencyjna pomiędzy OTBS i PNT (zawarta w tym samym dniu co porozumienie z 2 marca 2020 r.) uprawniała Spółkę do korzystania z projektu na czas oznaczony (§ 3 ust. 2), tj. do uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu CUP. Zmiana zapisów w ww. porozumieniach w zakresie autorskich praw majątkowych do projektu budynku CUP była dla Spółki niekorzystna,

¹¹⁹ Dalej: OTBS.

¹²⁰ Nr CRU-000290/20; dalej: porozumienie z 27 lutego 2020 r.

¹²¹ Pomędzy Miastem Opole, OTBS i PNT.

¹²² 1/ Zawarcie pomiędzy OTBS a wykonawcą prac budowlanych, 2/ zawarcie porozumienia pomiędzy OTBS, i PNT a Warbud przeniesienia praw i obowiązków wynikających z ww. umowy, 3/ wyrażenie zgody na realizację Inwestycji przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PNT, 4/ zmiana uchwały Miasta Opola z 23 marca 2012 r. w zakresie określającym cel powstania Spółki, 5/ przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP, 6/ uzyskanie tytułu prawnego przez PNT do nieruchomości na których realizowana jest Inwestycja, 7/ zapewnienie przez Miasto Opole finansowania Inwestycji. Ostatni warunek ww. porozumienia został zrealizowany 29 lipca 2020 r., tj. przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP.

¹²³ Dalej: porozumienie z 2 marca 2020 r.

¹²⁴ 1/ Przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP (zrealizowano 29 lipca 2020 r.), 2/ Uzyskanie tytułu prawnego przez PNT do nieruchomości, na których realizowana jest Inwestycja (zrealizowano 23 kwietnia 2020 r.), 3/ uzyskanie tytułu prawnego do autorskich praw majątkowych dokumentacji projektowej będącej przedmiotem Inwestycji (zrealizowano 2 marca 2020 r.).

gdyż kontrolowana jednostka nie uzyskała praw autorskich do projektu, a jedynie tytuł prawny do korzystania z nich na czas oznaczony, co skutkowało koniecznością zawarcia umowy licencyjnej i poniesienia z tego tytułu wydatku w kwocie 412 250 zł¹²⁵.

Ponadto po okresie obowiązywania ww. umowy licencyjnej, tj. w trakcie użytkowania budynku CUP, Park nie miał możliwości wprowadzania zmian wymagających wykorzystania projektu, bez uprzedniej zgody właściciela tej dokumentacji, tj. OTBS. Na dzień¹²⁶ kontroli NIK, PNT nie posiadał autorskich praw majątkowych do projektu budowlanego CUP, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1100-1104, 1105-1109, 1810-1815, 1816, 1818-1857, 1969-1971)

W § 4 ww. umowy licencyjnej wskazano, że kompletny przedmiot umowy (obejmujący dokumentację projektową i wykonawczą) zostanie wydany PNT na podstawie protokołu odbioru w terminie trzech dni od daty podpisania umowy. Spółka przedłożyła do kontroli dokument pn. *Protokół odbioru* podpisany przez strony, bez określenia daty, kiedy czynność ta została dokonana. Pieczęć, którą posłużył się Prezes Spółki wskazuje natomiast, że dokument ten nie został sporządzony w 2020 r., tylko po nadaniu Prezesowi tytułu profesora (29 kwietnia 2021 r.¹²⁷), co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1100-1109, 1810-1815, 1816, 1818-1857, 1969-1971, 2276)

Ww. umowa licencyjna została zawarta w związku z przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki nr 5/PNT/2020/ZWR, z uwagi na to, że autorskie prawa majątkowe do projektu CUP były w posiadaniu jednego podmiotu, który mógł przystąpić do tego zamówienia. Ustalono, że zaproszenie do udziału w negocjacjach, negocjacje z zaproszonym wykonawcą odbyły się w dniu podpisania umowy licencyjnej (tj. 2 marca 2020 r.). W tym samym dniu zakończyły się również prace osób wykonujących czynności w ramach prowadzonego postępowania. W objętych analizą dokumentach dotyczących przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono braki, które zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1100-1104, 1105-1109, 1810-1815, 1816, 1818-1857, 1969-1971)

Do kontroli NIK nie przedłożono dokumentu potwierdzającego ustalenie wartości przedmiotu umowy wykazanego w § 2 ww. umowy licencyjnej. W związku z brakiem w Spółce dokumentu potwierdzającego ustalenie wartości przedmiotu ww. umowy Prezes Spółki wyjaśnił, że *Spółka przyjęła wartość przedmiotu z umowy projektowej zawartej pomiędzy Spółką Opolskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego a projektantem budynku Centrum Usług Publicznych. Spółka nie jest w posiadaniu tej umowy projektowej. Przed szacowaniem wartości do umowy licencyjnej, Prezes OTBS przekazał w trakcie uzgodnień informację o wartości umowy projektowej zawartej pomiędzy OTBS, a projektantem budynku CUP. Informacja ta jest jawna, kwota była określona w drodze przetargu.*

(akta kontroli str. 1865-1866)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prezes dopuścił do niekorzystnej dla Spółki zmiany treści porozumienia z 27 lutego 2020 r. W § 2 tego dokumentu wskazano, że nabyte przez OTBS prawa majątkowe

¹²⁵ Łączny koszt projektu budowlanego budynku CUP w związku z poniesionym wydatkiem przez PNT wyniósł na dzień kontroli NIK (tj. 14 października 2023 r.) 1 631 600 zł i wzrósł o 34%, w stosunku do pierwotnej ceny jaką zapłacił za projekt OTBS. (1 216 350 zł).

¹²⁶ 12 października 2023 r.

¹²⁷ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 kwietnia 2021 r. nr 115.9.2021 w sprawie nadania tytułu profesora (M. P. poz. 411).

do dokumentacji projektowej i wykonawczej stanowią część dokumentacji, o której mowa w § 1 ust. 5 tego porozumienia i zostaną one przeniesione na rzecz PNT na mocy odrębnej umowy. W kolejnym porozumieniu zawartym 2 marca 2020 r. w § 3 ust. 3 zmieniono zapis w zakresie przeniesienia praw do projektu budowlanego z OTBS na PNT w ten sposób, że jednym z warunków ziszczenia się porozumienia z 2 marca 2020 r. miało być uzyskanie przez PNT tylko i wyłącznie tytułu prawnego do autorskich praw majątkowych do dokumentacji projektowej będącej przedmiotem inwestycji (licencji), a nie – jak było to zapisane w porozumieniu z 27 lutego 2020 r. – przeniesienie praw majątkowych do dokumentacji projektowej. Powyższe było działaniem niegospodarnym, gdyż zmiana ww. zapisu porozumienia skutkowała tym, że kontrolowana jednostka zrezygnowała z otrzymania praw majątkowych do projektu (a tym samym z możliwości dokonywania zmian w budynku, którego jest właścicielem) i zgodziła się na korzystanie z nich w ramach udzielonej przez OTBS licencji do projektu w okresie jego budowy, zawierając umowę licencyjną na kwotę wskazaną przez OTBS (tj. 415 250 zł).

(akta kontroli str. 1100-1104, 1105-1109, 1810-1815, 1816, 1818-1857, 1969-1971)

Prezes Spółki wyjaśnił: *PNT nie zrezygnował z przeniesienia przez OTBS praw majątkowych do projektów budowlanych i wykonawczych budynku CUP. PNT zapewniła czasowo posiadanie stosownego prawa, odpowiednio do posiadanego zabezpieczenia finansowego w chwili zawarcia Porozumień i Umowy licencyjnej. PNT nie neguje możliwości zawarcia stosownej umowy przenoszącej własność autorskich praw majątkowych, po uzyskaniu odpowiedniego finansowania. Jednocześnie w okresie trwania kontroli PNT, w celu uniknięcia wszelkich ewentualnych wątpliwości, podjęła działania mające na celu potwierdzenie dokonanych w toku realizacji inwestycji ustaleń. Na dowód tego załączam podpisane dodatkowe porozumienie pomiędzy PNT i OTBS do czasu zakończenia wszystkich prac przewidzianych względem projektu podstawowego CUP. (...) Zgodnie z założeniami inwestycji (...), w tym wyrażonymi w Porozumieniu nr CRU-0002290/20 z 27.02.2020 r., prawa majątkowe do dokumentacji projektowej i wykonawczej miały zostać przeniesione na PNT. Strony nie wskazały jednak terminu takiego przeniesienia i w tym zakresie na Stronach nie ciąży obowiązek umowny. Samo Porozumienie nie ma bowiem charakteru umowy przedwstępnej, ponieważ nie zostały w nim uregulowane kwestie związane z przedmiotem, ceną i terminem zawarcia umowy przyrzeczonej, a także z ewentualną sankcją. Należy wskazać, iż z uwagi na charakter stosunków łączących Miasto Opole z jej 100% spółkami komunalnymi, dokonywanie ustaleń między stronami przyjmowało charakter nieformalny. PNT, przy udziale Miasta Opola, nie mógł zabezpieczyć całości środków umożliwiających zapewnienie autorskich praw majątkowych do projektu budowlanego w sposób pierwotnie ustalany. Stąd też w celu czasowego zapewnienia autorskich praw majątkowych do projektu, PNT zawarło z OTBS dozwoloną prawem Umowę licencyjną z 2.03.2020 r., której zawarcie umożliwiło wybudowanie budynku, na podstawie dokumentacji projektowej. Po zakończeniu przedmiotowej umowy PNT i OTBS dokonało dodatkowych ustaleń dotyczących przechowywania egzemplarzy umowy, a także przechowywania dokumentacji powykonawczej do przedmiotu umowy. Należy wskazać, iż w świetle tych ustaleń po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, OTBS prowadzi na rzecz Inwestora certyfikację wielokryterialną budynku Centrum Usług Publicznych w zakresie „Leed” poziom „silver”, do której niezbędne jest dysponowanie dokumentacją budowlaną i dokumentacją powykonawczą. Tym samym, zgodnie z podpisanym porozumieniem, wskazane prawa majątkowe do dokumentacji projektowej zostaną uregulowane po zakończeniu przedmiotowej certyfikacji w sposób zapewniający jak najmniejsze obciążenie finansowe dla wszystkich stron umowy. W okresie powyższym OTBS zapewnił możliwość dostępu do dokumentacji budowlanej na wypadek koniecznych zmian*

w budynku CUP na prośbę PNT. Natomiast po wybudowaniu budynku zmienił się zakres korzystania z dokumentacji projektowej, która obecnie nie jest eksploatowana na żadnym z pól, a realizację obowiązku wynikającego z art. 60 ust. 1 (ustawy Prawo budowlane)¹²⁸ PNT do czasu przeniesienia autorskich praw majątkowych zapewniło poprzez dokonanie stosownych ustaleń z OTBS. Należy wskazać, iż Porozumienie nr CRU-000290/20 z 27 lutego 2020 r. nie ma charakteru umowy przedwstępnej umożliwiającej egzekucję określonych praw. Porozumienie to nie określa istotnych postanowień umowy przyrzeczonej, w zakresie przeniesienia autorskich praw majątkowych do projektu. W Porozumieniu (...) nie zostały określone warunki dotyczące terminu zawarcia umowy przyrzeczonej lub ceny. Porozumienie nie miało mieć i nie ma takiego charakteru obligacyjnego, bowiem ustalenia dokonywane były między „siostrzanymi” spółkami komunalnymi (OTBS i PNT), w których Miasto Opole posiada 100% udziałów i przy jego udziale zmierzało do realizacji wspólnego celu. Porozumienie nie mogło także przybrać charakteru cywilistycznej umowy przedwstępnej, bowiem na dzień jego zawarcia PNT nie dysponowało środkami finansowymi umożliwiającymi ostateczne nabycie przedmiotowych praw. Nie było także takiej konieczności, bowiem sposób czasowego korzystania z autorskich praw majątkowych do projektu został zapewniony zawarciem Umowy licencyjnej z 2 marca 2020 r. Wreszcie należy wskazać, iż wobec braku terminu granicznego obligującego dokonanie przeniesienia praw majątkowych, jest ono możliwe i może nastąpić po zakończeniu przez PNT i OTBS wszystkich prac przewidzianych względem projektu podstawowego CUP, co nastąpi w przyszłości, czego PNT i OTBS nie neguje.

(akta kontroli str. 2456-2462, 2477-2480)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że w § 3 ust. 7 porozumienia z 27 lutego 2020 r. wskazano, że zapewnienie finansowania inwestycji obejmującej budowę CUP leżało po stronie Miasta Opole, a nie Spółki.

W trakcie kontroli NIK (16 października 2023 r.) pomimo tego, że Prezes w swoim wyjaśnieniu wskazał, że *Porozumienie nie ma charakteru umowy przedwstępnej* Spółka zawarła z OTBS kolejne porozumienie, w którym obie spółki oświadczyły, że mogą zawrzeć umowę o przeniesieniu autorskich praw majątkowych do dokumentacji budowlanej budynku CUP, po zakończeniu wszystkich prac przewidzianych względem projektu podstawowego budynku CUP (§ 1 ust 2) oraz, że w okresie wskazanym w tym porozumieniu OTBS zapewni możliwość dostępu i korzystania z dokumentacji budowlanej na zasadach analogicznych jak umowa licencyjna na wypadek koniecznych zmian w budynku CUP na każde żądanie (§ 1 ust. 3 oraz § 2 ust. 3). Strony porozumienia oświadczyły również, że przeniesienie autorskich praw majątkowych do dokumentacji budowlanej budynku CUP może nastąpić w przyszłości, czego PNT i OTBS nie negują, po ustaleniu formy przeniesienia i uzyskaniu przez PNT stosownego finansowania (§ 2 ust. 4).

(akta kontroli str. 2534-2535)

Prezes OTBS odnosząc się do ustalenia kwoty ewentualnego przeniesienia praw autorskich projektu budowlanego CUP na PNT wyjaśnił, że *brak jest formalnej dokumentacji w tym zakresie. Wstępne rozmowy prowadzone były bezpośrednio przez osoby zarządzające. Ewentualne decyzje i działania mogą zostać podjęte w przypadku zabezpieczenia środków finansowych na ten cel po stronie PNT.*

(akta kontroli str. 3086-3104)

Podkreślić należy, że zapisy porozumienia z 16 października 2023 r. zawartego pomiędzy PNT a OTBS mają charakter deklaracyjny, przez co w dalszym ciągu niezapewniają one gwarancji przeniesienia praw majątkowych na PNT do

¹²⁸ Przypis NIK.

dokumentacji projektowej budynku CUP, a tym samym może to wskazywać na pozorność działań podejmowanych przez Park.

2. Protokół odbioru przedmiotu umowy licencyjnej sporządzony został nierzetelnie. W § 4 ww. umowy licencyjnej wskazano bowiem, że kompletny przedmiot umowy¹²⁹ zostanie wydany PNT na podstawie protokołu odbioru w terminie trzech dni od dnia podpisania umowy. Spółka przedłożyła do kontroli dokument pn. *Protokół odbioru* podpisany przez strony bez wskazania dat, w których czynność ta została dokonana. Pieczęć, którą posłużył się Prezes Spółki, wskazuje na to, że dokument ten mógł zostać sporządzony dopiero po uzyskaniu przez Prezesa Spółki tytułu profesora (co nastąpiło 29 kwietnia 2021 r.), czyli w okresie od kwietnia 2021 r. do okresu prowadzenia czynności kontrolnych przez NIK. Tym samym nie można uznać, że ww. trzydniowy termin na sporządzenie protokołu odbioru wynikający z umowy licencyjnej został dochowany.

(akta kontroli str. 1810-1816, 1974, 1979)

Prezes Spółki wyjaśnił: *Nie pamiętam dokładnej daty podpisania Protokołu odbioru przedmiotu umowy licencyjnej, najprawdopodobniej został on podpisany w trakcie weryfikacji całej dokumentacji wynikającej z realizacji inwestycji CUP. Z przeoczenia nie wpisano daty sporządzenia tego protokołu. Przedmiot umowy był odebrany przez Park.*

(akta kontroli str. 1865-1866)

Prezes OTBS w informacji dotyczącej daty sporządzenia protokołu z przekazania przedmiotu umowy licencyjnej wskazał, że: *dokumentacja projektowa wraz z protokołem, została przekazana zgodnie z terminem wskazanym w umowie określonym w § 4 Umowy. Ostateczny odbiór protokołu wraz z potwierdzeniem daty, miał zostać dokonany przez (...) pracownika PNT, nadzorującego zadanie i przejmującego dokumentację. Protokół nie został zwrócony niezwłocznie, tylko w terminie późniejszym w ramach uzupełniania i kompletowania dokumentacji, i fakt braku daty został przeoczony, wobec faktu wypełnienia postanowień umowy.*

(akta kontroli str. 3086-3104)

3. Nierzetelnie przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki nr 5/PNT/2020/ZWR, w wyniku którego 2 marca 2020 r. zawarta została umowa licencyjna na kwotę 415 250 zł. Ustalenia kontroli wykazały, że:

- a) w protokole postępowania o udzielenie ww. zamówienia brak było informacji wynikających ze wzoru protokołu określonego w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego¹³⁰, tj. brak było dat: zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, sporządzenia protokołu i zatwierdzenia protokołu, a punkt 14 wzoru, dotyczący obowiązku informacyjnego¹³¹ został z protokołu wykreślony;
- b) ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w trakcie kontroli NIK, tj. 10 października 2023 r.;
- c) przedmiot umowy wskazany w dokumentach dotyczących przeprowadzanego postępowania różnił się od przedmiotu określonego w umowie licencyjnej – w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia wskazano bowiem, że przedmiotem zamówienia jest *ustalenie, z tytułu udzielenia licencji, wysokości opłaty licencyjnej za korzystanie z Przedmiotu umowy na warunkach określonych*

¹²⁹ Obejmujący m.in.: przekazanie dokumentacji przedprojektowej, dokumentacji projektowej wielobranżowej, projektów budowlanych, technicznych, wykonawczych.

¹³⁰ Dz. U. poz. 1128.

¹³¹ Obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 67 ust. 11-13 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.).

w *Projekcie Umowy i Umowy Projektowej*, podczas gdy przedmiotem umowy licencyjnej z 2 marca 2020 r. było *udzielenie licencji do projektu architektonicznego* (§ 1 ust. 2 i 3 tej umowy) obejmującego m.in. projekty budowlane, wykonawcze, techniczne, opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej. Podobnie w dokumencie pn. *Szacowanie wartości zamówienia* wskazano, że przedmiotem zamówienia będzie *opłata licencyjna za korzystanie z przedmiotu umowy*, podczas gdy przedmiotem umowy licencyjnej była *licencja za korzystanie z projektu budynku CUP*, a nie wynagrodzenie za jej udostępnienie;

- d) dopuszczono do przyjęcia dwóch oświadczeń wykonawcy bez dat ich sporządzenia, dotyczących: braku przesłanek do wykluczenia z postępowania i spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz akceptacji wymagań; wzór oświadczeń do prowadzonego postępowania, zawierał w wymóg wskazania daty;
- e) nie udokumentowano rozeznania rynku i informacji od OTBS stanowiących według *Dokumentu szacowania wartości zamówienia* z 10 lutego 2020 r., podstawę ustalenia wartości opłaty za licencję do projektu budowlanego CUP.

(akta kontroli str. 1810-1815, 1835, 1857, 1818-1857, 1980-1981, 1982)

Pracownik PNT, wykonujący czynności związane z przygotowaniem postępowania i przeprowadzenia procedury: [1] w sprawie daty sporządzenia ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zeznał: *Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało sporządzone bezpośrednio po zawarciu umowy. Nie dysponuję dokumentem potwierdzającym tą okoliczność, tj. że ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało sporządzone bezpośrednio po zawarciu umowy. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane (...) 10 października 2023 r., z uwagi na konieczność dopełnienia obowiązków (...);* [2] w sprawie braku daty sporządzenia protokołu z postępowania zeznał: *Protokół z postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki nr 5/PNT/2020/ZWR sporządziłem niezwłocznie po podpisaniu umowy, gdzieś na początku marca 2020 r. Nie pamiętam dokładnej daty. Nie ma tej daty na protokole, jest to mój błąd formalny. Nie dysponuję dokumentem potwierdzającym, że protokół z postępowania o udzielenie zamówienia sporządziłem na początku marca 2020 r. (...);* [3] w sprawie braku informacji wynikających ze wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zeznał: *Wzór określony w rozporządzeniu (...) w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego podlega edycji i dostosowaliśmy ten protokół według własnych potrzeb (...);* [5] w sprawie różnicy przedmiotu zamówienia wskazanego w postępowaniu, a umowie licencyjnej zeznał: *Treść ogłoszenia została ustalona przez Prezesa Spółki (...);* [5] w sprawie przyjęcia oświadczeń od wykonawcy bez dat ich sporządzenia zeznał: *W dniu 2 marca 2020 r. Prezes TBS dostał wszystkie dokumenty w budynku Parku dotyczące tego postępowania, w tym zaproszenie do jego udziału i wzory oświadczeń, sporządzono też dokument z negocjacji. Błędem formalnym jest przyjęcie oświadczenia dotyczące przesłanek wykluczenia z postępowania oraz dotyczące spełnienia warunków udziału w postępowaniu bez jego daty sporządzenia.*

(akta kontroli str. 1858-1860, 1861-1864)

Prezes PNT w sprawie: [1] braku w dokumentach z postępowania daty sporządzenia protokołu postępowania wyjaśnił: *Z przeoczenia nie zamieszczono dat w protokole z postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki nr 5/PNT/2020/ZWR (...);* [2] w sprawie różnicy przedmiotu zamówienia wskazanego w postępowaniu oraz w umowie licencyjnej wyjaśnił: *Było to zwykłe przeoczenie i omyłkowe nazwanie przedmiotu zamówienia, którego przedmiotem faktycznie była licencja do dokumentacji projektowej budynku CUP (...);* [3] w sprawie przyjęcia oświadczeń dotyczących przesłanek wykluczenia z postępowania i spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz oświadczenia o akceptacji wymagań bez daty ich sporządzenia

wyjaśnił: *Z przeoczenia nie zwrócono uwagi na brak dat tych oświadczeń. Okres, w którym realizowano zadania związane z budową CUP był bardzo intensywny.*

(akta kontroli str. 1865-1866)

Prezes Spółki, w sprawie szacowania wartości przedmiotu zamówienia wyjaśnił, że *Wcześniej trwały rozmowy dotyczące wejścia Parku w realizację zadania dotyczącego budowy CUP i rozmowy o potrzebie pozyskania od OTBS dokumentacji projektowej. Nie sporządzaliśmy dokumentacji z rozeznania rynku ani z trwających rozmów w tym zakresie, nie mniej jednak takie rozeznanie było robione. (...) wartość umowy licencji została przyjęta przez Park, ponieważ pokrywa ona koszt amortyzacji dokumentacji projektowej, której właścicielem był OTBS przez okres inwestycji. Wskazana wysokość amortyzacji wynosiła 15% w skali roku i została powiększona o rozsądny zysk dla Spółki OTBS. Poniżej tej kwoty OTBS nie chciało podpisać umowy.*

(akta kontroli str. 1810-1815, 1835, 1857, 1865-1866)

Prezes OTBS, w udzielonej informacji dotyczącej ustalenia kwoty przedmiotu umowy licencyjnej, wyjaśnił: *Na ustalenie wartości przedmiotu umowy licencyjnej zawartej 2 marca 2020 r. z Parkiem na kwotę 415 250 zł brutto, miały wpływ: wartość netto przedmiotu umowy, który został zakwalifikowany jako wartości niematerialne i prawne w Spółce. Stawka amortyzacji ww. przedmiotu wynosi 15% w skali roku. Wartość umowy została skalkulowana na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztu amortyzacji przedmiotu umowy w okresie obowiązywania umowy, powiększonego o minimalny godziwy zysk, by jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek nie narazić Spółki na zarzut niegospodarności. Wartość netto została powiększona o kwotę podatku VAT, który dla Spółki OTBS stanowił w większości podatek należny z uwagi na przeważającą działalność opodatkowaną stawką zwolnioną.*

(akta kontroli str. 3086-3104)

5. W przypadku dwóch porozumień: z 27 lutego 2020 r. i z 2 marca 2020 r. nie dopełniono obowiązku sporządzenia oświadczeń stanowiących powiadomienie stron porozumienia o zrealizowaniu warunków z nich wynikających, co było działaniem nierzetelnym. I tak:

- a) nie dopełniono obowiązku wynikającego z § 3 ust. 2 porozumienia z 27 lutego 2020 r., tj. sporządzenia oświadczenia stanowiącego powiadomienie stron porozumienia o ziszczeniu się warunków wskazanych w § 3 ust. 1 ww. porozumienia¹³², co skutkowało barkiem informacji o dacie wejścia w życie tego porozumienia; powiadomienie to, stosownie do treści § 3 ust. 2, miało stanowić oświadczenie PNT i winno stanowić załącznik do porozumienia jako jego integralna część;
- b) nie dopełniono obowiązku wynikającego z § 2 ust. 4 porozumienia z 2 marca 2020 r., tj. sporządzenia oświadczenia stanowiącego powiadomienie stron porozumienia o zrealizowaniu warunków wskazanych w § 2 ust. 3

¹³² 1/ Zawarcie pomiędzy OTBS a wykonawcą prac budowlanych, 2/ zawarcie porozumienia pomiędzy OTBS, i PNT a Warbud przeniesienia praw i obowiązków wynikających z ww. umowy, 3/ wyrażenie zgody na realizację Inwestycji przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PNT, 4/ zmiany uchwały Miasta Opola z 23 marca 2012 r. w zakresie określającym cel powstania Spółki, 5/ przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP, 6/ uzyskanie tytułu prawnego przez PNT do nieruchomości na których realizowana jest Inwestycja, 7/ zapewnienie przez Miasto Opole finansowania Inwestycji. Ostatni warunek ww. porozumienia został zrealizowany 29 lipca 2020 r., tj. przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP.

ww. porozumienia¹³³, co skutkowało brakiem informacji o dacie wejścia w życie tego porozumienia; powiadomienie – stosownie do postanowień § 2 ust. 4 – miało stanowić oświadczenie PNT i winno stanowić załącznik do tego porozumienia jako jego integralna część.

(akta kontroli str. 1100-1104, 1105-1109)

Prezes Spółki wyjaśnił: *Spółka na bieżąco informowała wszystkie strony porozumień o ziszczeniu się poszczególnych przesłanek do realizacji zadania. W sumarycznym ujęciu, Strony porozumienia zostały poinformowane o spełnieniu się wszystkich warunków porozumienia, a Spółka przystąpiła do realizacji zadania budowy Centrum Usług Publicznych. W odniesieniu do § 3 ust. 2 Porozumienia, PNT nie sporządził dodatkowego pisemnego oświadczenia, z uwagi na brak literalnego obowiązku zachowania tej formy.*

(akta kontroli str. 1867-1870)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, należy zauważyć, że w obu przypadkach literalny obowiązek zachowania formy pisemnej powiadomienia strony wynikał z zapisów ww. porozumień, w których wskazano, że PNT niezwłocznie powiadomi Strony o ziszczeniu się warunków, które to powiadomienia będą wskazywały jednocześnie na datę wejścia w życie porozumień, a oświadczenia staną się załącznikami do obu porozumień jako ich integralne części. Brak powyższych załączników do ww. porozumień skutkowało brakiem udokumentowania daty wejścia w życie tych umów. W obu ww. porozumieniach (w § 7 i w § 5) wskazano, że wszelkie zmiany i uzupełnienia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, co świadczy o konieczności zachowania formy pisemnej.

6. Sześć z jedenastu objętych badaniem zestawów komputerowych stanowiących własność PNT¹³⁴, o łącznej wartości 21 310 zł¹³⁵, znajdujących się w budynku CUP do dnia kontroli NIK (4 października 2023 r.) nie było użytkowanych i pozostawało w kartonach, co było działaniem niegospodarnym. Ponadto stwierdzono, że trzy notebooki Lenovo¹³⁶ (o łącznej wartości 12 891 zł) oraz jeden monitor¹³⁷ (o wartości 674 zł) użytkowane były w siedzibie Parku, pomimo tego, że ww. sprzęt miał stanowić wyposażenie budynku CUP i jak wskazano w kartach środka trwałego¹³⁸ miejscem jego użytkowania był budynek CUP.

(akta kontroli str. 1680-1712, 1713-1732, 1872-1903, 1930-1968)

Administrator budynku CUP wyjaśnił, że ww. notebooki nie są wykorzystywane dla potrzeb CUP, dlatego są wykorzystywane przez pracowników PNT w budynku przy ul. Technologicznej.

(akta kontroli str. 1872-1903)

Główna księgową Spółki wyjaśniła: *Laptopy są wykorzystane w Spółce, bo ich wydajność była lepsza dla pracowników Parku, a nie dla pracowników biurowych CUP. Nie wiem dlaczego monitor został w dziale księgowości Parku. Komputery przekazano w maju pracownikom wydziałów CUP, nie wiem dlaczego nie zostały one*

¹³³ 1/ Przeniesienie na PNT przez OTBS ostatecznej decyzji z 21 kwietnia 2017 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opole dotyczącej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę CUP (zrealizowano 29 lipca 2020 r.), 2/ Uzyskanie tytułu prawnego przez PNT do nieruchomości, na których realizowana jest Inwestycja (zrealizowano 23 kwietnia 2020 r.), 3/ uzyskanie tytułu prawnego do autorskich praw majątkowych dokumentacji projektowej będącej przedmiotem Inwestycji (zrealizowano 2 marca 2020 r.).

¹³⁴ Trzech notebooków, 11 zestawów komputerowych i jednego monitora.

¹³⁵ Zestaw komputerowy CUP/ST/2691/2023 – (wartość 5 244 zł), CUP/ST/2586/2023 (wartość 2 174 zł) CUP/ST/2702/2023 (wartość 4 202 zł), CUP/ST/2703/2023 (wartość 4 202 zł), CUP/ST/2706/2023 (wartość 2 744 zł), CUP/ST/2707/2023 (wartość 2 744 zł).

¹³⁶ Notebooki Lenovo Legion 515ACH6H o numerach inwentarzowych: CUP/ST/2454/2023, CUP/ST/2455/2023, CUP/ST/2456/2023 o wartości jednostkowej 4 297 zł.

¹³⁷ Monitor AOC 23,8 2462U5/BK – numer inwentarzowy CUP/ST/2759/2023 i CUP/ST/2779/2023.

¹³⁸ Notebooków.

rozpakowane i oddane do użytkowania. W najbliższym czasie zaplanowano spis z natury – inwentaryzację roczną i wszystkie sprzęty zarówno komputerowe oraz meble zostaną zweryfikowane.

(akta kontroli str. 1988-1989)

Prezes Spółki w sprawie nierozpakowanych komputerów wyjaśnił, że z uzyskanych informacji od Miejskiego Zarządu Dróg (który wynajmuje powierzchnie i sprzęt w CUP od Spółki) komputery nie zostały jeszcze rozdysponowane z uwagi na wakaty jakie są w tej jednostce. MZD posiada szereg wolnych etatów, na które ciągle poszukuje pracowników i na które trwa nabór.

(akta kontroli str. 2490)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli kontrolowana jednostka podejmowała skuteczne działania związane z gospodarowaniem infrastrukturą Parku Naukowo-Technologicznego. Było zgodne z celami i przedmiotem jej działalności, w tym także z zawartymi umowami o dofinansowanie. Spółka podejmowała skuteczne działania mające na celu zwiększenie powierzchni użytkowej Parku oraz rozszerzenia działalności o nowe usługi. Pomimo podejmowanych przez Spółkę działań, uzyskiwane przychody nie pokrywały w całości ponoszonych kosztów, co skutkowało ujemnym wynikiem finansowym w latach 2018-2022.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w szczególności niekorzystnej zmiany zapisów porozumień skutkujących brakiem możliwości uzyskania autorskich praw majątkowych do projektu budynku CUP będącego własnością Spółki, jak też niewykorzystywania części sprzętu komputerowego zakupionego na potrzeby wyposażenia tego budynku lub użytkowania go w miejscu innym, niż CUP.

OBSZAR

3. Osiąganie przez instytucję otoczenia biznesu założonych efektów

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą Prezesowi wyznaczano corocznie realizację pięciu celów zarządczych¹³⁹. Były one ostatecznie kształtowane, na podstawie upoważnienia udzielonego przez Zgromadzenie Wspólników, w uchwałach Rady Nadzorczej¹⁴⁰ w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego.

¹³⁹ Przedmiotem badania kontrolnego nie zostało objęte zagadnienia osiagania przez Spółkę corocznie ustalanego celu zarządczego „Realizacja inwestycji zgodnie z przyjętym harmonogramem”, prezentowane w wystąpieniu pokontrolnym dane w tym zakresie mają charakter informacyjny. W latach 2018-2019 wskaźnik ten dotyczył realizacji inwestycji „Budowa Budynku Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych” oraz „Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw”, natomiast w latach 2020-2022 – „Budowa budynku administracji publicznej Centrum Usług Publicznych – Zadanie nr 1 wraz z zagospodarowaniem terenu w Opolu przy ul. Plebiscytowej” (cel ten corocznie uznawany był przez Radę Nadzorczą za w pełni osiagany). Spółka na potrzeby kontroli przedłożyła pozwolenia na użytkowanie przywołanych obiektów budowlanych.

¹⁴⁰ Podejmowane w wykonaniu uchwał Zgromadzenia Wspólników: [1] uchwała RN/02/06/2018 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 25 czerwca 2018 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; [2] uchwała RN/04/06/2019 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 19 czerwca 2019 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; [3] uchwała RN/02/06/2020 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 17 czerwca 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; [4] Uchwała RN/03/06/2021 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 7 czerwca 2021 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; [5] uchwała RN/07/07/2022 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 26 lipca 2022 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; [6] uchwała RN/03/05/2023 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 24 maja 2023 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członka organu zarządzającego – Prezesa Zarządu Spółki; dalej: uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń.

Określenie poszczególnych celów oraz zagadnienia związane z ich realizacją wyznaczono w następujący sposób:

a) *Realizacja strategii Spółki zapisanej w planie finansowo-rzeczowym* – cel ten był ustanawiany dla każdego z lat okresu objętego kontrolą, przy czym w różnorodny sposób formułowano poziom miernika; w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń wskazywano, że jego ustalenie odbywać się będzie poprzez ustalenie wyniku finansowego (stanowiącego wynik różnicy przychodów i kosztów); Rada Nadzorcza określała w poszczególnych latach założoną stratę na następującym poziomie: za 2018 r. na poziomie 1 616 855,60 zł; za 2019 r. na poziomie 2 142 084,90 zł; za 2020 r. na poziomie 1 971 918,63 zł; za 2021 r. na poziomie 1 403 551,62 zł oraz za 2022 r. na poziomie 1 833 983,57 zł.

W uszczegółowieniu celu (zawartym w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń) w przypadku każdego z lat okresu 2018-2022 wskazywano, że w przypadku realizacji wartości docelowej tego miernika do 120% Prezesowi przysługiwać będzie wynagrodzenie zmienne na poziomie 100%, a w przypadku osiągnięcia przez Spółkę straty wyższej niż 120% do wyliczenia wynagrodzenia zastosowany zostanie wzór (określony przez Radę Nadzorczą Spółki w tych uchwałach). Spółka wyłącznie w 2018 r. osiągnęła stratę niższą niż zakładana (strata na poziomie 1 490 148,31 zł wobec założonej 1 616 855,60 zł). W pozostałych latach osiągnięte straty były wyższe od założonych, tj.: za 2019 r. o 1 531,9 tys. zł (strata wyższa o 71,5%); za 2020 r. o 76,8 tys. zł (strata wyższa o 3,9%); za 2021 r. o 517,7 tys. zł (strata wyższa o 36,9%) a za 2022 r. o 270,7 tys. zł (strata wyższa o 14,8%).

W uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie przyznania Prezesowi wynagrodzenia zmiennego¹⁴¹, określających m.in. poziom zrealizowanych celów zarządczych za poszczególne lata, ustalono że poziom wykonania KPI (miernika realizacji celu) wyniósł: za 2018 r. – 1 (tj. 100%); za 2019 r. – 1; za 2020 r. – 1; za 2021 r. – 0,31 oraz za 2022 r. – 1.

Mając na uwadze wysokość osiągniętej straty (wyrażone w ujęciu procentowym jej przekroczenie) ustalono, że nieprawidłowo ustalono poziom wykonania KPI za 2019 r. oraz za 2021 r. W przypadku 2019 r. w nieuprawniony sposób uznano pełną realizację KPI, a w przypadku 2021 r. ustalone KPI nie odzwierciedlało stopnia przekroczenia celu.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że wzór służący do obliczenia należnego wynagrodzenia zmiennego Prezesa ustalony został w sposób nieodzwierciedlający stopnia wykonania celu zarządczego, a Zarząd Spółki (będący jednym z adresatów uchwały ustanawiającej cele zarządcze) nie podejmował działań ukierunkowanych na korektę tego wskaźnika, co było działaniem nierzetelnym i zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Prezes odnosząc się do przyczyn osiągnięcia straty wyższej od zakładanej wskazał na powody wymieniane w dokumentacji sprawozdawczej sporządzanej przez Spółkę. Jako czynniki wpływające na tę okoliczność wskazywano m.in. na realizację

¹⁴¹ [1] Uchwała RN/03/06/2019 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 19 czerwca 2019 r. w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Spółki Jarosławowi Mamali wynagrodzenia zmiennego za rok obrotowy 2018; [2] uchwała RN/01/06/2020 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 17 czerwca 2020 r. w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Spółki Jarosławowi Mamali wynagrodzenia zmiennego za rok obrotowy 2019; [3] uchwała RN/02/06/2021 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 7 czerwca 2021 r. w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Spółki Jarosławowi Mamali wynagrodzenia zmiennego za rok obrotowy 2020; [4] uchwała RN/06/07/2022 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 26 lipca 2022 r. w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Spółki Jarosławowi Mamali wynagrodzenia zmiennego za rok obrotowy 2021; [5] uchwała RN/02/05/2023 Rady Nadzorczej Spółki „Park Naukowo-Technologiczny w Opolu Spółka z o.o.” z siedzibą w Opolu z 24 maja 2023 r. w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Spółki Jarosławowi Mamali wynagrodzenia zmiennego za rok obrotowy 2022; dalej: uchwały w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego.

inwestycji, wzrost kosztów amortyzacji obiektów budowlanych, szeroki zakres działalności Spółki czy też wysoki poziom inflacji.

b) *Utrzymywanie płynności finansowej* – cel był ustanawiany dla każdego z lat okresu objętego kontrolą, przy czym w różnorodny sposób określano poziom docelowy miernika i sposób jego realizacji; w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń (w uszczegółowieniu celu) wskazano, że jego wartość stanowi relacja aktualnej wartości aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych; na lata 2018-2021 wskazywano, że wartość docelowa tego miernika wynosi 200%, a wynagrodzenie zmienne przysługuje Prezesowi Zarządu w sytuacji realizacji powyżej 100% (wskazano równocześnie, że w sytuacji realizacji celu powyżej 100% do wyliczenia wynagrodzenia będzie miał zastosowanie wzór określony przez Radę Nadzorczą, natomiast wartość 200% wskazuje na pełną realizację celu); dla 2022 r. docelową wartość wyrażono natomiast poprzez określenie jej na poziomie „1,8”, przy czym ustalono, że w przypadku, gdy wartość wskaźnika zawierać się będzie w przedziale od powyżej 1,0 do 1,8 do ustalenia wartości wynagrodzenia zmiennego będzie miał zastosowanie wzór określony przez Radę Nadzorczą (określony on został również w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń).

Wskaźnik płynności finansowej Spółki wyniósł (według danych wskazanych w sprawozdaniach z realizacji celów zarządczych): [1] za 2018 r. – 1,0; [2] za 2019 r. – 1,2; [3] za 2020 r. – 4,9; [4] za 2021 r. – 1,8 oraz [5] za 2022 r. – 1,2.

W uchwałach Rady Nadzorczej dla omawianego celu ustalono wykonanie KPI na następujących poziomach: [1] za 2018 r. – 1 (tj. 100%); [2] za 2019 r. – 1; [3] za 2020 r. – 1; [4] za 2021 r. – 0,4 oraz za [5] 2022 r. – 0,33. Mając na uwadze osiągnięte za poszczególne lata wartości wskaźnika (wyrażone w ujęciu procentowym jej przekroczenie) ustalono, że w uchwałach w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego nieprawidłowo ustalono KPI za lata 2018-2022, gdyż ustalone KPI nie odzwierciedlało stopnia realizacji celu. W wyniku kontroli stwierdzono również, że ustalony w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń wzór służący do obliczenia należnego wynagrodzenia zmiennego Prezesa nie odzwierciedlał stopnia wykonania celu zarządczego, a Zarząd Spółki (będący jednym z adresatów uchwały ustanawiającej cele zarządcze) nie podejmował działań ukierunkowanych na korektę tego wskaźnika, co było działaniem nierzetelnym i zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W odniesieniu do poziomu celu zarządczego związanego z płynnością finansową w sporządzanych przez Zarząd Spółki *Sprawozdaniach z realizacji celów zarządczych* stwierdzano, że kształtowała się ona w granicach optymalnych poziomów, wskazujących na brak problemów z bieżącą płynnością.

c) *Prowadzenie i rozwój strategii B+R* (cel obowiązywał w każdym z lat kontrolowanego okresu); w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń (w uszczegółowieniu celu) wskazano, że jego realizacja następuje m.in. poprzez zawieranie umów współpracy, zakup sprzętu laboratoryjnego, pozyskiwanie zleceń badań dla zewnętrznych firm, a wskaźnik jest ustalany decyzją Rady Nadzorczej na podstawie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz raportu rocznego działu B+R; dodatkowo stwierdzono, że KPI może być uznany za zrealizowany w pełni w sytuacji osiągnięcia co najmniej 80% wartości docelowej wskaźnika, a w sytuacji gdy cel zostanie wykonany w przedziale 50% – 80% do obliczenia KPI zostanie zastosowany ustanowiony przez Radę Nadzorczą wzór (który sformułowany został na etapie ustalenia celu zarządczego w kolumnie *Miernik i poziom realizacji*).

Na potrzeby kontroli NIK nie przedłożono dokumentacji, z której wynikałaby decyzja Rady Nadzorczej w przedmiocie ustalenia wskaźnika (jego poziomu), jak również uznany przez Radę Nadzorczą zrealizowany poziom realizacji wskaźnika (wyrażony

w ujęciu procentowym za poszczególne lata). Niemniej jednak Rada Nadzorcza uznawała, że cel ten w latach 2018-2022 każdorazowo był realizowany (každorazowo ustalano KPI na poziomie 1).

Sposób sformułowania celu zarządczego *Prowadzenie i rozwój strategii B+R* nie spełniał wymogu określonego w art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami¹⁴², zgodnie z którym *Projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń wyznaczają cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania* oraz art. 4 ust. 5 zdanie pierwsze i drugie tej ustawy, zgodnie z którym *część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego*. Pomimo tego Zarząd Spółki nie podejmował działań ukierunkowanych na korektę opisu tego celu, co było działaniem nierzetelnym i zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Za lata 2018-2022 w związku z uznaniem ww. celu za każdorazowo zrealizowany Prezesowi przyznano łączne wynagrodzenie w wysokości 52 845,36 zł.

- d) *Prowadzenie inkubatora przedsiębiorczości będącego gwarancją innowacyjności* – wskaźnik ustalany był na lata 2018-2019, a jako jego miernik ustalano liczbę powstałych nowych start-up'ów (po cztery dla każdego z lat); wskaźnik ten był każdorazowo osiągany (w 2018 r. powstało 11 start-up'ów, natomiast w 2019 r. – cztery start-up'y);
- e) *Prowadzenie i rozwój usług Centrum Przetwarzania Danych* – cel zarządczy w tym zakresie był ustanawiany począwszy od 2020 r.; w przypadku celu za 2020 r. założono, że powinno nastąpić zwiększenie przychodów z usług Centrum Przetwarzania Danych o 25% względem roku poprzedzającego (cel ten został zrealizowany z uwagi na zwiększenie przychodów o 338% względem poprzedzającego roku); w przypadku lat 2021-2022 cel ten definiowano poprzez ustalenie poziomu obciążenia serwerowni w Centrum Przetwarzania Danych (odpowiednio na poziomie 50% i 60%); Rada Nadzorcza Spółki określiła, że cel ten zostanie uznany za zrealizowany w pełni w przypadku osiągnięcia 80% (lub wyższej) zakładanej wartości; poziom obciążenia za lata 2021-2022 wynosił odpowiednio 44,21% (poziom realizacji wskaźnika wyniósł 88,42%), oraz 46,30% (77,16%).

W uchwałach Rady Nadzorczej dla omawianego wskaźnika ustalono KPI na następujących poziomach: [1] za 2021 r. – 1 (tj. 100%); [2] za 2022 r. – 0,23. Mając na uwadze osiągnięty za 2022 r. poziom realizacji wskaźnika (wyrażony w ujęciu procentowym) należy uznać, że KPI ustalono nieprawidłowo, a Zarząd Spółki nie podejmował działań ukierunkowanych na korektę tego stanu, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli str. 44, 761-799, 1292-1444, 2457-2459, 2465-2473, 2778-2788)

W odniesieniu do zawartego w Strategii fragmentu, zgodnie z którym: „*Wszystkie działania podjęte czy realizowane przez PNT w Opolu mają na celu: 1. doprowadzenie do powstania silnej IOB w Opolu, zdolnej do samodzielnego funkcjonowania po roku 2020; 2. doprowadzenie do wyłonienia się specjalizacji PNT w Opolu zdolnej do dominacji w regionie i mieście Opolu; 3. stworzenie przyjaznej atmosfery dotyczącej rozwoju przedsiębiorczości w Opolu z centrum wsparcia biznesowego (usługi prawne, księgowe, rzecznik patentowy, centrum szkolenia itp.); 4. uzyskanie statusu jednostki posiadającej autorytet w zakresie wykonywanych badań poprzez wdrożenie*

¹⁴² Dz. U. z 2020 r. poz. 1907.

certyfikatu ISO, Prezes wyjaśnił, że wskazane zagadnienia stanowiły cele operacyjne Spółki.

W odniesieniu do określenia wskaźników/mierników ich realizacji oraz wartości docelowych Prezes wyjaśnił: *Przedstawione w Strategii cele operacyjne są wskaźnikami jakościowymi i ilościowymi, które w części jakościowej bazują na ocenie eksperckiej. Spółka nie posiada dodatkowych dokumentów wprost określających wskaźniki jakościowe i ilościowe mierniki oraz wartości docelowe realizacji wskaźników, które były przedmiotem dodatkowych analiz.*

Prezes w odniesieniu do celu nr 1, polegającego na doprowadzeniu do powstania silnej instytucji IOB w Opolu, zdolnej do samodzielnego funkcjonowania po 2020 r., wyjaśnił: (...) *Spółka ciągle nad nim pracuje i ma zamiar osiągnąć cel na koniec obowiązywania strategii określonej na lata 2015-2025. Przesunięcie to jest spowodowane przez inwestycję zarówno w nowe technologie ale również w działalność operacyjną zwiększającą przychody Spółki. Ponieważ rentowność można osiągnąć poprzez redukcję kosztów, w tym zakresie wiąże się ona z ograniczeniem funduszu płac i redukcją ilości realizowanych zadań lub przez zwiększenie przychodów. Wybrano drugą drogę, która pozwoli na osiągnięcie celu i samodzielne funkcjonowanie rozumiane jako samodzielne finansowanie działalności bieżącej. Właściciel Spółki – Miasto Opole w okresie objętym kontrolą nie obejmował żadnych udziałów w Spółce przeznaczonych na pokrycie straty z działalności bieżącej. Wszystkie udziały, które były objęte od 2018 r. dotyczyły realizacji inwestycji rozbudowy PNT w Opolu.*

Odnosząc się do kolejnego celu (nr 2), dotyczącego doprowadzenia do wyłonienia się specjalizacji PNT w Opolu zdolnej do dominacji w regionie i mieście Opolu Prezes Spółki wyjaśnił m.in.: *Spółka rozbudowując swoją infrastrukturę o budynek Wysokich Technologii IT wraz z Centrum Projektowania Inżynierskiego i Centrum Przetwarzania Danych wpisuje się w specjalizację nowoczesnych technologii. Ponadto wskazał na posiadanie przez Spółkę certyfikatu Rated 3 według normy ANSI/TIA 942¹⁴³, a także, że planowana budowa kolejnego budynku „eXperience” (dla którego rozpoczęcie budowy przewidziano w 2025 r.) wpisuje się w przywołaną powyżej specjalizację.*

W przypadku celu operacyjnego nr 3, tj. *stworzenia przyjaznej atmosfery dotyczącej rozwoju przedsiębiorczości w Opolu z centrum wsparcia biznesowego (usługi prawne, księgowość, rzecznik patentowy, centrum szkolenia itp.)* Prezes wyjaśnił m.in.: (...) *Spółka od początku istnienia stwarza przyjazne warunki do rozwoju przedsiębiorczości w Opolu poprzez organizację różnorodnych wydarzeń dla osób fizycznych (...), start-upów, firm, dzięki którym łączymy naukę z biznesem. Spółka ma w swoich szeregach rzecznika patentowego, który od wielu lat pomaga osobom fizycznym i przedsiębiorcom w ochronie ich własności intelektualnej (...).*

W sprawie realizacji celu operacyjnego nr 4, tj. *uzyskania statusu jednostki posiadającej autorytet w zakresie wykonywanych badań poprzez wdrożenie certyfikatu ISO* Prezes wskazał na uzyskanie przez Spółkę certyfikatu PN-EN ISO 9001:2015 oraz PN-EN ISO/IEC 27001:2017¹⁴⁴. Wyjaśnił dodatkowo: *Spółka nie zaniechała i planuje wdrożenie normy ISO 17025 w nadchodzącym czasie¹⁴⁵.*

Ponadto w odniesieniu do wszystkich przywołanych powyżej czterech celów operacyjnych Prezes wskazał: *Na podstawie powyższych wyjaśnień można uznać, iż założone przez Spółkę cele operacyjne zostały w dużej mierze zrealizowane.*

NIK, w odniesieniu do celów operacyjnych określonych w Strategii, dostrzega, że sposób sformułowania tych celów, w tym brak sprecyzowania terminów ich

¹⁴³ Standard w zakresie projektowania i budowy centrów przetwarzania danych.

¹⁴⁴ W zakresie wspierania przedsiębiorczości w takich sferach jak inkubacja pomysłów, wirtualne biuro, coworking, ochrona własności intelektualnej, a także wspierania innowacji w projektowaniu inżynierskim i badaniach B+R.

¹⁴⁵ Norma ISO/IEC 17025:2017 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących (przypis NIK).

osiągnięcia oraz niepełne określenia zwymiarowanych mierników i wskaźników mających definiować ich osiągnięcie, niekorzystnie wpływa na walor tych celów jako narzędzia umożliwiającego dokonywanie oceny podejmowanych przez Spółkę działań, nie tylko dla Zgromadzenia Wspólników oraz Rady Nadzorczej (oraz innych odbiorców zewnętrznych), lecz także dla Zarządu, gdyż ograniczało możliwość bieżącej zarządczej analizy realizowanych działań i podejmowania w jej wyniku ewentualnych działań korygujących.

W odniesieniu do wskaźników wynikających z zawartych umów o dofinansowanie projektów pn. *Utworzenie CPI* oraz *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego* Spółka w przedkładanej dokumentacji sprawozdawczej wskazywała na osiągnięcie każdego ze wskaźników związanych z realizacją tych projektów.

W umowie o dofinansowanie projektu pn. *Utworzenie CPI* określono łącznie 16 wskaźników, dla których Spółka zadeklarowała ich realizację. Spośród 12 wskaźników produktu, które kontrolowana jednostka zobligowała się zrealizować ujęto m.in. następujące wskaźniki: [1] *Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu* – wartość docelowa 6; [2] *Liczba realizowanych prac B+R* – wartość docelowa – 6¹⁴⁶. Ponadto zdefiniowano cztery wskaźniki rezultatu¹⁴⁷. W umowie dotyczącej zadania *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego* zdefiniowano łącznie sześć wskaźników, w tym dwa wskaźniki produktu¹⁴⁸ oraz cztery wskaźniki rezultatu, w tym m.in. [1] *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach* – wartość docelowa 10; [2] *Liczba MŚP zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych* – wartość docelowa: 12¹⁴⁹. Również w przypadku tego projektu Spółka zadeklarowała ich osiągnięcie.

(akta kontroli str. 146-238, 608-609, 612, 1148-1149, 1160-1167, 1169-1288, 2460-2461, 2475-2477, 2537-2630)

W rocznych sprawozdaniach zarządu z działalności Spółki prezentowane były m.in. dane dotyczące powierzchni budynków Spółki objętych umowami najmu. W sprawozdaniu: [1] za 2019 r. – wskazano na funkcjonowanie w budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego 15 podmiotów i 97% jego wypełnienia; a w przypadku budynku wysokich technologii IT wskazano na zlokalizowanie w nim pięciu podmiotów i jego obłożenie w 58%; [2] za 2020 r. i za 2021 r. – wskazano na całkowite obłożenie wszystkich obiektów i zlokalizowanie w nich łącznie odpowiednio 113 i 116 podmiotów; [3] za 2022 r. – wskazano, że z przeznaczonych przez Spółkę do najmu powierzchni 10,0 tys. m² dostępne na wynajem były trzy pomieszczenia o łącznej powierzchni ok. 100 m².

Według przedłożonych w toku kontroli danych w październiku 2023 r.¹⁵⁰ w budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego funkcjonowało 17 podmiotów, a stopień wykorzystania powierzchni tego budynku wynosił 100%.

W odniesieniu do prowadzonej w Spółce analizy zgodności sposobu wykorzystania posiadanych rzeczowych aktywów trwałych z obowiązującymi umowami

¹⁴⁶ Pozostałe wskaźniki produktu to: [1] Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje); [2] Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy; [3] Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych na rynku; [4] Liczba przedsiębiorstwa ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R; [5] Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R; [6] Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi; [7] Liczba realizowanych projektów B+R; [8] Liczba utworzonych nowych etatów badawczych; [9] Liczba obiektów dostosowanych do osób z niepełnosprawnościami; [10] Liczba wspartych laboratoriów badawczych.

¹⁴⁷ [1] Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej; [2] Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej; [3] Liczba utrzymanych miejsc pracy; [4] Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach.

¹⁴⁸ [1] Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; [2] Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych.

¹⁴⁹ [1] Powierzchnia wykorzystanych przez MŚP przygotowanych terenów inwestycyjnych; [2] Stopień wykorzystania przez MŚP przygotowanych terenów inwestycyjnych.

¹⁵⁰ Stan na 26 października 2023 r.

o dofinansowanie Prezes wyjaśnił, że w przypadku projektu pn. *Utworzenie CPI* Spółka monitorowała zgodność wykorzystania rzeczowych aktywów trwałych z założonymi celami projektu na podstawie prowadzonych przez zewnętrzne podmioty kontroli realizacji zakładanych wskaźników oraz realizowanych zadań z zakresu B+R i zadań wykonywanych przez Dział Centrum Przetwarzania Danych, a także corocznych sprawozdań z działalności Działu B+R i Działu Centrum Przetwarzania Danych.

W odniesieniu do projektu pn. *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego* Prezes wyjaśnił, że Spółka analizuje zgodność wykorzystania infrastruktury na podstawie zawartych umów najmu z przedsiębiorcami, a po podpisaniu umowy Spółka monitoruje zgodność prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności z danymi zawartymi w formularzu.

W Spółce corocznie sporządzane były sprawozdania z działalności Działu B+R, w których wskazywano na realizowane w poszczególnych latach działania (w tym usługi dla podmiotów zewnętrznych, działania własne, zgłoszone patenty), a począwszy od okresu sprawozdawczego 2019 r. również raporty roczne Centrum Przetwarzania Danych. Wskazywano w nich m.in. na zakres i skalę świadczonych usług, czy też kształtowanie się parametrów technicznych związanych z ich realizacją. Prezes wyjaśnił, że w Spółce nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania aktywów wynikających z zawartych umów o dofinansowanie, zatem nie wystąpiły przesłanki do podejmowania działań zaradczych/planów naprawczych.

(akta kontroli str. 569, 1292-1422, 2939-2940, 2944)

3.2. W zakresie dotyczącym umów o dofinansowanie projektów ze środków UE, badaniem kontrolnym objęto sprawozdawanie przez Spółkę do instytucji, z którymi zostały zawarte umowy o dofinansowanie projektów, danych na temat osiągniętego stopnia realizacji następujących wskaźników. W przypadku projektu:

a) *Utworzenie CPI* analizą objęto wskaźniki produktu: [1] *Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu* (wartość docelowa – 6, deklarowana wartość osiągnięta – 6); [2] *Liczba realizowanych prac B+R* (wartość docelowa – 5, deklarowana wartość osiągnięta – 5).

Stosownie do § 4 ust. 12 lit. a umowy o dofinansowanie ww. projektu wskaźniki produktu uznawało się osiągnięte i powinny być wykazane przez Spółkę w momencie zakończenia finansowej realizacji projektu i wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Ponadto stosownie do § 4 ust. 14 tej umowy Spółka została zobligowana do udostępnienia Opolskiemu Centrum Rozwoju Gospodarki¹⁵¹ (tj. podmiotowi, z którym zawarła umowę o dofinansowanie projektu) dokumentacji potwierdzającej m.in. osiągnięcie wskaźników, na każdorazowe wezwanie tego podmiotu, w szczególności podczas kontroli prowadzonych w ramach projektu.

We wniosku o płatność końcową (z 1 marca 2019 r.) Spółka wskazała na realizację przywołanych wskaźników produktu na zakładanym poziomie. Ponadto pismem z 14 września 2020 r. (w odpowiedzi na pismo OCRG z 11 września 2020 r.) Spółka przedłożyła do OCRG *Ankiętę dotyczącą zapewnienia trwałości projektów*, w której zadeklarowała m.in., że osiągnięte na zakończenie realizacji projektu wskaźniki produktu zostały utrzymane (pkt III. *Wskaźniki realizacji projektu* ppkt 1), a oświadczenie to jest zgodne ze stanem faktycznym. Z ankiety tej nie wynikał wymóg dołączenia dokumentów źródłowych potwierdzających fakt utrzymania osiągniętych wskaźników produktu. Niemniej w odniesieniu do monitorowania wartości objętych badaniem kontrolnym dwóch wybranych wskaźników produktu Prezes wyjaśnił m.in., że przedmiotowe wskaźniki są niezmiennie w czasie, tj. powinny być wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową, co zostało przez Spółkę zrealizowane.

¹⁵¹ Dalej: OCRG.

W toku kontroli Spółka na potwierdzenie realizacji ww. wskaźników rezultatu przedłożyła dokumentację pięciu raportów częściowych z badań oraz umowy zawarte z osobami, które zostały wykazane jako prowadzące działalność B+R w ramach projektu.

b) *Budowy zaplecza wdrożeniowego i biurowego* wskaźniki rezultatu: [1] *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach* (wartość docelowa – 10); [2] *Liczba MŚP zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych* (wartość docelowa – 12).

Stosownie do § 4 ust. 12 lit. a umowy o dofinansowanie projektu wskaźniki rezultatu powinny być osiągnięte w rok po zakończeniu finansowej realizacji projektu, a Spółka została zobowiązana do corocznego przekazywania osiągniętych wartości wskaźników według stanu na koniec danego roku, w którym mija rok od zakończenia finansowej realizacji projektu aż do końca 2023 r. Wskazano przy tym, że w przypadku osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika rezultatu na poziomie 100% beneficjent nie wykazuje go już w kolejnych rocznych zestawieniach¹⁵².

We wniosku o płatność końcową z 16 lipca 2019 r. Spółka wskazała, że wartości docelowe przywołanych dwóch wskaźników rezultatu nie były wówczas osiągnięte. Spółka w październiku 2020 r. wystąpiła do podmiotów prowadzących działalność w budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego z prośbą o przekazanie informacji o stanie zatrudnienia na dzień podpisania umowy najmu i na dzień 30 października 2020 r. Z przedłożonych przez 18 podmiotów informacji wynikało, że odnotowały one łączny wzrost zatrudnienia o 18,125 EPC¹⁵³, a tym samym osiągnięta została wartość docelowa wskaźnika pn. *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach*. Powyższe stanowiło także potwierdzenie, że zrealizowany został wskaźnik, zgodnie z którym w przedmiotowym budynku powinno zostać zlokalizowanych co najmniej 12 przedsiębiorców.

Z przedłożonej dokumentacji wynikało też, że w okresie trwałości projektu Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego¹⁵⁴ dwukrotnie zwrócił się do Spółki (pismami z 20 maja 2022 r. oraz z 27 lutego 2023 r.¹⁵⁵) z prośbą o wypełnienie *Ankiety dotyczącej zapewnienia trwałości projektu (EFRR)*. W odpowiedzi na te pisma Spółka przedkładała wypełnione ankiety (pismami z 8 czerwca 2022 r. oraz z 7 marca 2023 r.), w których wskazywała m.in., że zrealizowała wskaźniki rezultatu planowane do osiągnięcia po zakończeniu realizacji projektu (jednakże z kształtu tych ankiet nie wynikał obowiązek określenia zrealizowanej wartości wskaźnika). Dane dotyczące osiągniętych wartości przywołanych wskaźników rezultatu zostały wykazane przez Spółkę dopiero w korespondencji prowadzonej w lipcu 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikiem UMWO na jego wniosek, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W toku kontroli przeprowadzono oględziny obiektu powstałego w wyniku realizacji projektu pn. *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego*. W wyniku oględzin, w aspekcie dochowania trwałości projektu, potwierdzono wykorzystywanie obiektu na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców. Ponadto w wyniku oględzin stwierdzono występowanie usterek obiektu, w tym spękań ścian i posadzek obiektu. Przeprowadzona analiza wykazała, że Spółka w odniesieniu do części z usterek nie dochowała przewidzianej umową z wykonawcą robót budowlanych trybu zgłaszania usterek, jak również nie podjęła skutecznych działań ukierunkowanych na ich usunięcie. Ponadto Spółka nie zapewniła przeprowadzenia

¹⁵² Mających być przedkładanych na wzorze wynikającym z załącznika nr 12 umowy o dofinansowanie.

¹⁵³ Jeden z przywołanych podmiotów zakończył działalność w Parku z końcem kwietnia 2020 r., podmiot ten zadeklarował wzrost zatrudnienia o 2 EPC.

¹⁵⁴ Dalej: UMWO.

¹⁵⁵ Odpowiednio: DFE-RK.44.67.2022.AD oraz DFE-RK.44.17.2023.MSP.

wymaganych przepisami prawa kontroli okresowych tego obiektu, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 985-1099, 1148-1149, 1160-1167, 1169-1288, 2631-2937)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego (o powierzchni zabudowy wynoszącej 7 784,4 m²), w Spółce nie zapewniono wypełniania obowiązku określonego w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a w związku z pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁵⁶, zgodnie z którym budynki o powierzchni zabudowy przekraczającej 2 000 m², powinny być w czasie ich użytkowania co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja oraz do 30 listopada, poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego, w tym m.in. elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu. Kontrole te nie były przeprowadzone w całym okresie użytkowania przez Spółkę budynku.

Prezes wyjaśnił, że nieprzeprowadzenie kontroli okresowych wynikało z obowiązywania gwarancji w zakresie dotyczącym budynku.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK podkreśla, że obowiązek realizacji kontroli okresowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy Prawo budowlane nie został przez ustawodawcę uwarunkowany wygaśnięciem ewentualnej gwarancji na roboty budowlane. Ponadto w decyzji o pozwoleniu na użytkowanie tego obiektu¹⁵⁷ organ nadzoru budowlanego wskazał na prawny obowiązek realizacji takich kontroli. W toku kontroli NIK, 19 października 2023 r., na zlecenie Spółki została przeprowadzona kontrola okresowa budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego, w wyniku której stwierdzono występowanie usterek, w tym pęknięć ścian, co do których sformułowano zalecenie ich naprawy.

(akta kontroli str. 1219-1221, 1904-1916, 2437-2455, 2459, 2473-2475, 2536, 3040, 3047-3052)

2. Działania Spółki w związku z występującymi w budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego usterekami polegającymi na pęknięciach posadzek i ścian tego obiektu:

- a) były sprzeczne z postanowieniami wynikającymi z § 16 ust. 9 pkt 1 umowy na roboty budowlane nr 01/04/2018/ZARZ z 25 kwietnia 2018 r., zgodnie z którymi po wykryciu wady Zamawiający zawiadomi Wykonawcę niezwłocznie w formie pisemnej, wyznaczając jednocześnie nie krótszy niż 3 dni robocze termin do spisania protokołu dotyczącego istnienia wady (na potrzeby prowadzonej kontroli przedłożono korespondencję mailową z Wykonawcą, datowaną na 9 października 2023 r.¹⁵⁸);
- b) były nierzetelne w zakresie związanym z przyjętą w Spółce praktyką polegającą na dopuszczeniu do odłożenia w czasie usunięcia usterek na okres bezpośrednio poprzedzający termin upływu gwarancji.

Prezes wyjaśnił m.in., że pierwsze zgłoszenie pęknięć przekazano w 2021 r., a *Gwarant jest o tym powiadomiony na piśmie i w najbliższym czasie dokona kompleksowego usunięcia wszystkich pęknięć w budynku, przed upłynięciem końca gwarancji.* Ponadto Prezes wskazał, że wszystkie usterek są zgłaszane gwarantowi,

¹⁵⁶ Zgodnie z przywołanym przepisem obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli: 1) okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego: a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, c) instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).

¹⁵⁷ Z 11 kwietnia 2019 r. (WIB.4001-A-31/2019, Decyzja nr 67/19).

¹⁵⁸ Tj. po przeprowadzeniu przez NIK oględzin obiektu.

a także uruchomiono system HelpDesk i wszystkie usterki były zgłaszane na bieżąco, a w odniesieniu do pęknięć, Gwarant jest z tym faktem zaznajomiony od początku i utrzymuje, że nie są to pęknięcia konstrukcji budynku, a jedynie wynikające z dylatacji i wielkości budynku oraz z technologii wykonania budynku. Ponadto Prezes wyjaśnił, że usunięcie usterek wiąże się z koniecznością przerwania prowadzenia działalności gospodarczej przez najemców obiektu, przy czym podmioty te deklarują, że usterki nie są uciążliwe dla ich działalności, a ponadto mają świadomość, że wady te muszą zostać usunięte. Prezes wskazał również, że Gwarant podtrzymuje deklarację naprawy.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że kwestie postępowania z ujawnionymi usterkami regulują postanowienia umowy, które jednoznacznie określają w jakiej formie i w jakim terminie usterki powinny zostać zgłoszone. Podkreślić przy tym należy, że Spółka nie przedłożyła dokumentacji potwierdzającej zgłoszenie usterek polegających na stwierdzonych w wyniku oględzin budynku pęknięciu ścian m.in. w częściach wspólnych budynku (ogłędziny przeprowadzone 6 października 2023 r.). Korespondencja w tym zakresie była prowadzona z Wykonawcą po oględzinach obiektu przeprowadzonych przez NIK. W ocenie NIK nie zasługuje również na aprobatę stanowisko, zgodnie z którym naprawa usterek ma być dokonywana przed upływem okresu gwarancyjnego. W ocenie NIK przyjęcie takiego rozwiązania (mogącego skutkować w skrajnych przypadkach odłożeniem napraw nawet o kilka lat) może prowadzić do pogorszenia stanu technicznego obiektu budowlanego, a przez to może stanowić potencjalne źródło naruszenie normy określonej w art. 61 ustawy Prawo budowlane, zgodnie z którą właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany utrzymywać i użytkować obiekt w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska, w należyłym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej (na obowiązek ten wskazuje również decyzja o pozwoleniu na użytkowaniu budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego). Dodatkowym argumentem podważającym możliwość uznania takiego postępowania za prawidłowe jest okoliczność, że Spółka nie zapewniała przeprowadzenia kontroli okresowych tego obiektu. W ocenie NIK takie postępowanie nie wpisuje się również w postanowienia wynikające z § 16 ust. 6 umowy na roboty budowlane, zgodnie z którym *Wykonawca zobowiązuje się do bezpłatnego usunięcia wad fizycznych przedmiotu umowy w terminie do 14 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o wadzie, a w uzasadnionych przypadkach, w innym terminie, na który Zamawiający wyrazi zgodę.*

W ocenie NIK ustalenie, czy w danej okoliczności występuje uzasadniona obiektywnie przesłanka ustalenia innego niż 14-dniowy termin na realizację napraw, powinno również obejmować nie tylko interes najemców obiektu, lecz także Spółki, do którego bez wątpienia należy dbałość o jej mienie. Ponadto w sytuacji, w której jak wskazał Prezes, realizacja napraw ma wiązać się z koniecznością przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej przez najemcę to przerwa ta i tak będzie musiała nastąpić – niezależnie od terminu tej naprawy. Podkreślenia wymaga również, że jako racjonalne, a zatem obiektywne przesłanki ustalenia innego niż 14-dniowy termin na dokonanie napraw należy przyjąć takie okoliczności jak np. skalę prowadzonych prac, czy też niekorzystne warunki atmosferyczne wykluczające możliwość prowadzenia poszczególnych prac.

(akta kontroli str. 1219-1221, 1482-1497, 1754-1804, 1904-1916, 2459-2460, 2437-2455, 2473-2475)

3. W sporządzonym przez Zarząd *Sprawozdaniu z realizacji celów zarządczych w 2018 r.* podane zostały nierzetelne dane w odniesieniu do poziomu realizacji celu zarządczego pn. *Utrzymywanie płynności finansowej Spółki.* W sprawozdaniu tym wskazano bowiem, że wskaźnik bieżącej płynności finansowej Spółki, stanowiący

iloraz wartości aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych, wyniósł „1,00”, pomimo tego, że wedle sprawozdania finansowego Spółki za 2018 r. wartość aktywów obrotowych (7 196 414,31 zł) była niższa od wartości zobowiązań krótkoterminowych (7 271 618,69 zł).

Prezes wyjaśnił, że wartość tego wskaźnika jest potwierdzana przez biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe Spółki, a także że sprawozdanie finansowe jest sporządzane z wykorzystaniem oprogramowania, które generuje tabelę z podstawowymi danymi finansowymi, gdzie wykazana jest wartość 1,0 i ta sama wartość jest przedstawiana w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki i w sprawozdaniu z realizacji celów zarządczych.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że w sytuacji określenia wartości tego wskaźnika za pomocą ułamku dziesiętnego, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku – tak jak to miało miejsce w sprawozdaniu z realizacji celów zarządczych – prawidłowa wartość powinna zostać określona na 0,99. Ponadto wartość ta jest o tyle istotna, że odzwierciedla ona okoliczność, w której wartość aktywów obrotowych była niższa od wartości zobowiązań krótkoterminowych.

W związku z przywołanym celem zarządczym Prezesowi przyznano wynagrodzenie w wysokości 5 945,10 zł.

(akta kontroli str. 796-799, 1423-1427, 2631-2633, 2778-2779, 2951-2970, 3040, 3042)

4. Pomimo tego, że cele zarządcze nie zostały określone w sposób zgodny z postanowieniami wynikającymi z art. 4 ust. 8 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, w myśl którego *projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń wyznaczają cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania* oraz z art. 4 ust. 5 zdanie pierwsze i drugie tej ustawy, zgodnie z którym *część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego*, Zarząd nie podejmował działań mających na celu dokonanie korekty tego stanu, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym.

Powyższe dotyczyło:

a) wzoru¹⁵⁹ ustanowionego w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń¹⁶⁰ w odniesieniu do wszystkich celów zarządczych formułowanych za lata 2018-2022, który nie odzwierciedlał stopnia realizacji celów (w określonych w tych uchwałach sytuacjach¹⁶¹), a pomimo to Zarząd nie podejmował działań mających na celu dokonanie korekty tego stanu, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym; w konsekwencji wyniki obliczeń wykonywanych z zastosowaniem tego wzoru nie obrazowały relacji rzeczywistego stopnia wykonania celu (dane w tym zakresie zaprezentowano w kolejnej nieprawidłowości).

Prezes wyjaśnił m.in.: *Zarząd przyjął do obowiązywania, zaproponowany przez organy nadzorcze, sposób obejmujący trzy przypadki. Pierwszy, gdy cel wynosi lub przekracza 100% wykonania, wówczas jego wartość jest ograniczana do wartości*

¹⁵⁹ Wzór został ustanowiony w następującym kształcie: $KPI = \frac{Przecz - P_{plan}}{P_{max} - P_{min}} \times 100\%$, gdzie poszczególne skróty oznaczają: KPI – miernik realizacji danego celu; P_{rzecz} – rzeczywisty poziom wykonania, P_{plan} – planowany poziom wykonania, P_{min} – minimalny poziom wykonania, P_{max} – maksymalny poziom wykonania.

¹⁶⁰ Wzór ten określono w części uchwał określających cele zarządcze, w odniesieniu do kolumny *Miernik i poziom realizacji*.

¹⁶¹ Przypadki te nie dotyczyły sytuacji, kiedy cel zarządczy został w pełni zrealizowany, natomiast dotyczyły sytuacji, w których cel został zrealizowany w stopniu innym niż maksymalny, a jednocześnie poziom realizacji tego celu uprawniał do otrzymania wynagrodzenia zmiennego z tytułu realizacji tego celu (tj. zachodziła konieczność ustalenia KPI).

100%. Drugi, gdy cel nie jest wykonany w 100%, ale wartość mieści się w widełkach założonych przez Radę Nadzorczą. Wówczas cel ten obliczany jest ze wzoru na poszczególny KPI celu, odnosząc się do zrealizowanego planu rzeczywistego oraz planowanego. Wartość tego wskaźnika jest wyliczana procentowo. Trzeci przypadek występuje, gdy poziom realizacji celu jest mniejszy niż założony przez Radę Nadzorczą, wówczas KPI celu przyjmuje wartość 0%. (...) Zarząd zgodził się na zaproponowany przez Radę Nadzorczą sposób wyliczania uważając go za słuszny, że w przypadku niewykonania założonych celów wynagrodzenie zmienne powinno być obniżone. Jednocześnie Zarząd nie analizował szczegółowo poszczególnych składników wzoru, w szczególności dla przypadku drugiego obejmującego częściowe wykonanie planu, gdyż jego celem jest co do zasady wykonanie planu, a nie analiza przypadku jego niewykonania. Tym samym, Zarząd nie weryfikował analizy przypadku drugiego pod względem jego czułości przy różnym stopniu wykonania planu. Wyliczenie KWZ według przyjętego wzoru powoduje dwustanowość wskaźnika, ponieważ w sytuacji, gdy założony cel jest minimalnie wyższy o założonego progu minimalnego, to wyliczana jest minimalna wartość ustalonego KPI celu. Następnie przyjęty zapis wskaźnika dodatkowo obniża wartość procentową poszczególnego KPI celu, w sytuacji gdy realizacja jest bliska 100%, co jest niekorzystne dla Zarządu przy wyliczeniu KWZ. W efekcie końcowym korzystnie jest zrealizować poszczególne KPI celu tylko powyżej 100%.”

Były członek Rady Nadzorczej Spółki¹⁶² w odniesieniu do powyższego wyjaśnił m.in., że przedmiotowy wzór umożliwiał, w ocenie członków Rady Nadzorczej, zobiektywowane oceny motywacyjnych aspektów powierzonych Zarządowi zadań. Natomiast aktualna Przewodnicząca Rady Nadzorczej Spółki¹⁶³ wyjaśniła m.in., że przedmiotowy wzór funkcjonował w Spółce od 2017 r. i nie wzbudzał problemów rozliczeniowych.

b) sposobu określenia celu zarządczego pn. *Prowadzenie i rozwój strategii B+R* – w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń (w uszczegółowieniu tego celu) wskazano, że jego realizacja następuje m.in. poprzez zawieranie umów współpracy, zakup sprzętu laboratoryjnego, pozyskiwanie zleceń badań dla zewnętrznych firm, a wskaźnik jest ustalany decyzją Rady Nadzorczej na podstawie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz raportu rocznego działu B+R; dodatkowo stwierdzono, że KPI może być uznany za zrealizowany w pełni w sytuacji osiągnięcia co najmniej 80% wartości docelowej wskaźnika, a w sytuacji, gdy cel zostanie wykonany w przedziale 50%-80% do obliczenia KPI zostanie zastosowany ustanowiony przez Radę Nadzorczą wzór (który sformułowany został na etapie ustalenia celu zarządczego w kolumnie *Miernik i poziom realizacji*).

Na potrzeby kontroli NIK nie przedłożono dokumentacji, z której wynikałaby decyzja Rady Nadzorczej w przedmiocie ustalenia wskaźnika (jego poziomu), jak również uznany przez Radę Nadzorczą zrealizowany poziom realizacji wskaźnika (wyrażony w ujęciu procentowym za poszczególne lata). Niemniej Rada Nadzorcza uznawała, że cel ten w latach 2018-2022 każdorazowo był realizowany (každorazowo ustalano KPI na poziomie 1). Za lata 2018-2022 w związku z uznaniem ww. celu za zrealizowany Prezesowi przyznano łączne wynagrodzenie w wysokości 52 845,36 zł. Prezes, odnosząc się do tego, czy Zarządowi została przekazana decyzja Rady Nadzorczej w przedmiocie ustalenia wskaźnika wyjaśnił m.in.: (...) w nazwie Spółki *Park Naukowo-Technologiczny w Opolu znajduje się określenie nauka i technologia, które niosą za sobą zobowiązanie. Park bez tego celu byłby tylko i wyłącznie deweloperem powierzchni. W tym celu komórka organizacyjna Spółki przygotowuje*

¹⁶² W okresie od 23 listopada 2012 r. do 25 listopada 2019 r.

¹⁶³ Od 14 czerwca 2022 r.

odrębny raport z działalności B+R, który jest udostępniany Radzie Nadzorczej, przy opiniowaniu sprawozdania z działalności Spółki. Ocena tego dokumentu jest jakościowa na podstawie wiedzy i ciągłości prowadzonej oraz rozwijanej działalności B+R Spółki od początku jej istnienia. Jest to unikalna wiedza ekspercka nabyta na przestrzeni lat (...)". Prezes w odniesieniu do podejmowania przez Zarząd Spółki działań mających na celu uzyskanie wartości wskaźnika/miernika wyjaśnił m.in.: (...) *określenie celów zarządczych zostało dokonane w oparciu o uchwałę Walnego Zgromadzenia. Następnie Rada Nadzorcza ustala wartość wskaźnika, przy czym Rada Nadzorcza zastosowała zarówno wskaźnik ilościowy (skwantyfikowany) jak i jakościowy o gradacji spełniony lub niespełniony (tak/nie). Wskaźnik jakościowy jest bardzo ważny i odnosi się do działalności B+R. Jest to powszechna forma oceny działalności innowacyjnej (...)*".

Były członek Rady Nadzorczej Spółki¹⁶⁴ wyjaśnił m.in., że omawiany cel zarządczy był celem jakościowym, natomiast aktualna Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyjaśniła m.in., że dopuszczenie w ramach zasad oceny elementów oceny jakościowej nie jest w ekonomii działaniem niestandardowym. Z kolei były członek Rady Nadzorczej Spółki¹⁶⁵ wyjaśnił w szczególności, że Rada Nadzorcza podejmowała decyzje odnośnie do realizacji celu na podstawie złożonych sprawozdań.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że wyniki obliczeń dokonywanych z zastosowaniem przywołanych wzorów mogą wpływać niekorzystnie na stan majątku Spółki, tj. skutkować mogą wypłatą zbyt niskiego wynagrodzenia zmiennego (rodząc ryzyko ewentualnych roszczeń wobec Spółki) lub zbyt wysokiego (skutkującego nieuzasadnionym uszczupleniem majątku jednostki kontrolowanej).

Ponadto podkreślić należy, że sposoby sformułowania celów zarządczych nie spełniały wymogu określonego w art. 4 ust. 8 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, zgodnie z którym *projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń wyznaczają cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania*. oraz w art. 4 ust. 5 zdanie pierwsze i drugie tej ustawy, zgodnie z którym *część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego*.

Jakkolwiek należy podkreślić, że przedmiotowe uchwały podejmowała Rada Nadzorcza Spółki, to ich adresatem i jednocześnie wykonawcą był Zarząd Spółki. NIK dostrzegając, że Zarząd nie ma kompetencji do zmiany tych uchwał, wskazuje jednak, że okoliczność ta nie wyklucza możliwości podjęcia działań weryfikujących poprawność sporządzonych przez organ nadzorczy ustaleń, a także poinformowania Rady Nadzorczej o ewentualnych stwierdzonych błędach w tym zakresie. W ocenie NIK takie działanie było tym bardziej uzasadnione z uwagi na ochronę interesu Spółki, tj. zapewnienia poprawności rozliczeń z Prezesem Zarządu, w tym w celu zapobieżenia ewentualnym przypadkom roszczeń kierowanych wobec Spółki z tytułu ustalenia i wypłaty zaniżonego wynagrodzenia, jak również uszczuplenia majątku Spółki poprzez ustalenie i wypłatę nadmiernego wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 44, 750-799, 1355-1444, 2458, 2470-2472, 2778-2788, 2938-2939, 2941-2943, 3109-3127)

¹⁶⁴ W okresie od 23 listopada 2012 r. do 25 listopada 2019 r.

¹⁶⁵ W okresie od 22 stycznia 2019 r. do 26 lipca 2022 r.

5. Nieprawidłowo ustalano KPI dla niektórych celów zarządczych, a Zarząd Spółki nie podejmował działań mających na celu skorygowanie tego stanu, co było działaniem nierzetelnym. Dotyczyło to KPI w odniesieniu do następujących celów zarządczych:

a) *Realizacja strategii Spółki zapisanej w planie rzeczowo-finansowym za 2019 r. i za 2021 r.*

W 2019 r. i 2020 r. Spółka osiągnęła stratę wyższą niż określona w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń, tj.: [1] za 2019 r. strata wyniosła 3 674 036,67 zł i była wyższa o 1 531 952,77 zł (tj. o 71,5% od poziomu straty wyznaczonego w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń, w której wartość tę określono na 2 142 084,90 zł); [2] za 2021 r. strata wyniosła 1 921 251,90 zł i była wyższa o 517 700,28 zł (tj. o 36,9%) od poziomu straty wyznaczonego w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń, w której wartość tę określono na 1 403 551,62 zł.

W uchwałach w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego określających m.in. poziom zrealizowanych celów zarządczych za poszczególne lata ustalono, że poziom wykonania KPI (miernika realizacji celu) dla tego celu zarządczego wyniósł: [1] za 2019 r. – 1, a za [2] 2021 r. – 0,31.

Mając na uwadze wysokość osiągniętej straty, a także wyrażone w ujęciu procentowym jej przekroczenie, należy stwierdzić, że w przypadku 2019 r. w nieuprawniony sposób uznano pełną realizację KPI, a w przypadku 2021 r. ustalone KPI nie odzwierciedlało stopnia przekroczenia i jednocześnie realizacji celu.

Ustalone dla Prezesa wynagrodzenie zmienne, w związku z realizacją tego celu, zostało przyznane łącznie w kwocie 1 842,98 zł (za 2019 r. – 0,00 zł, za 2021 r. – 1 842,98 zł).

b) *Utrzymywanie płynności finansowej Spółki za 2018 r., 2019 r., 2021 r. i za 2022 r.*

Na lata 2018-2021 w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń ustalano, że wartość docelowa tego miernika wynosi 200% (tj. dla wspomnianych 200%¹⁶⁶ KPI wynosi 100%), a wynagrodzenie zmienne przysługuje Prezesowi Zarządu w sytuacji realizacji w przedziale od 100% do 200%¹⁶⁷ (wskazano, że w sytuacji realizacji celu powyżej 100% do wyliczenia wynagrodzenia będzie miał zastosowanie wzór określony przez Radę Nadzorczą, natomiast wartość 200% wskazuje na pełną realizację celu). W przypadku 2022 r. docelową wartość wyrażono poprzez określenie jej na poziomie „1,8”, przy czym ustalono, że w przypadku gdy wartość wskaźnika zawierać się będzie w przedziale od powyżej 1,0 do 1,8 do ustalenia wartości wynagrodzenia zmiennego będzie miał zastosowanie wzór określony przez Radę Nadzorczą (określony on został również w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń).

Wskaźnik płynności finansowej Spółki wyniósł (według danych wskazanych w sprawozdaniach z realizacji celów zarządczych): [1] za 2018 r. – 1,0; [2] za 2019 r. – 1,2; [3] za 2020 r. – 4,9; [4] za 2021 r. – 1,8 oraz [5] za 2022 r. – 1,2.

Natomiast w uchwałach Rady Nadzorczej dla omawianego celu ustalono wykonanie KPI na następujących poziomach: [1] za 2018 r. – 1 (tj. 100%); [2] za 2019 r. – 1; [3] za 2020 r. – 1; [4] za 2021 r. – 0,4 oraz za [5] 2022 r. – 0,33.

Mając na uwadze osiągnięte za poszczególne lata wartości wskaźnika (wyrażone w ujęciu procentowym jej przekroczenie) ustalono, że w uchwałach w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego nieprawidłowo ustalono KPI za 2018 r., 2019 r., 2021 r. i za 2022 r., gdyż ustalone KPI nie odzwierciedlało stopnia realizacji celu. W wyniku kontroli stwierdzono również, że ustalony w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń wzór służący do obliczenia należnego

¹⁶⁶ Albo wartości wyższej.

¹⁶⁷ Albo wartości wyższej.

wynagrodzenia zmiennego Prezesa nie odzwierciedlał stopnia wykonania celu zarządczego (co opisano w poprzedzającej nieprawidłowości).

W odniesieniu do wskazywania w uszczegółowieniu celu na poziomie 200% (200%=100 KPI). Prezes wyjaśnił m.in.: (...) w latach 2017-2021 interpretowane to było na poziomie 100% wykonania, na podstawie decyzji Rady Nadzorczej, ponieważ wskaźnik ten nie był opisany wartościami progowymi. Rada Nadzorcza podczas interpretacji optymalnego poziomu brała pod uwagę nie tylko wskaźnik liczony na 31 grudnia danego roku rozrachunkowego, ale przede wszystkim czy w Spółce występowała sytuacja zaległości przeterminowanych, wymagalnych od Parku względem kontrahentów. W analizowanym okresie, Spółka nie posiadała zaległych płatności wymagalnych od Parku, przy czym należy mieć na względzie duże przepływy finansowe związane z procesem inwestycyjnym, stąd taka była decyzja Rady Nadzorczej o 100% realizacji celu. Jednocześnie, w zapisach wzoru dotyczącego wyliczenia poszczególnego KPI, jest adnotacja progę przekroczenia o wartości 200% co nie jest sensowne i wynikało to z błędu edycyjnego, a powinna być w tym miejscu wpisana wartość 100%. Tak interpretowała to Rada Nadzorcza pod przewodnictwem ekonomisty dr (...), który stał na stanowisku, że niedopuszczalne jest zadłużenie Parku względem innych podmiotów.

Natomiast w odniesieniu do wskaźnika za 2022 r. Prezes wyjaśnił: Po zmianie składu Rady Nadzorczej, pod nowym przewodnictwem w roku 2022, zapis ten został poprawiony aby nie było wątpliwości interpretacyjnych i wpisano wartość 100%. Wskaźnik ten jest dodatkowo skwantyfikowany w przedziale od 1,0 do 1,8 w 2022 r. (...).

Byli członkowie Rady Nadzorczej¹⁶⁸ wyjaśnili m.in., że ocena realizacji celu odbywała się w szczególności na podstawie danych wynikające ze sprawozdania finansowego oraz poziomu zadłużenie wobec innych podmiotów. Wskazali ponadto, że określenie wartości docelowej jako „200%” było niefortunne/nastąpiło prawdopodobnie przez pomyłkę. Pogląd zaprezentowany w wyjaśnieniach nie może zostać zaaprobowany przez NIK. W odniesieniu do braku opisanego wskaźnika wartościami progowymi podkreślić należy, że w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń wskazywano (jako uszczegółowienie celu) m.in., że *Analiza płynności finansowej (następuje)*¹⁶⁹ w oparciu o wskaźniki oraz strumienie przepływów pieniężnych w danym okresie oraz bieżące stany aktywów obrotowych i zobowiązań, jednakże w kolejnym zdaniu wskazano, że *Wartość wskaźnika otrzymujemy poprzez podzielenie aktualnej wartości aktywów obrotowych przez zobowiązania krótkoterminowe.*

Ustalono dla Prezesa wynagrodzenie zmienne w związku z realizacją tego celu zostało przyznane za 2018 r., 2019 r., 2021 r. oraz za 2022 r. w łącznej wysokości 16 884,09 zł (w tym za poszczególne lata odpowiednio: 5 945,10 zł; 5 945,10 zł; 2 378,04 zł oraz 2 615,85 zł).

c) *Prowadzenie i rozwój usług Centrum Przetwarzania Danych za 2022 r.*

W przypadku 2022 r. założono wykorzystanie serwerowni w Centrum Przetwarzania Danych na poziomie obciążenia wynoszącym 60%, przy czym przewidziano, że wskaźnik ten zostanie uznany za zrealizowany w pełni w przypadku osiągnięcia 80% zakładanej wartości. Poziom obciążenia za 2022 r. wyniósł 46,30% (co stanowiło 77,16% zakładanej wartości docelowej).

W uchwale w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego dla omawianego wskaźnika ustalono KPI na poziomie 0,23.

Ustalono dla Prezesa wynagrodzenie zmienne w związku z realizacją tego celu zostało przyznane za 2022 r. w kwocie 1 215,44 zł.

¹⁶⁸ Tj. dwaj członkowie, którzy pełnili funkcję: [1] od 23 listopada 2012 r. do 25 września 2019 r. oraz [2] od 22 stycznia 2019 r. do 26 lipca 2022 r.

¹⁶⁹ Przypis NIK.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że jakkolwiek należy podkreślić, że przedmiotowe uchwały podejmowała Rada Nadzorcza Spółki, to adresatem i jednocześnie wykonawcą tych uchwał był Zarząd Spółki. NIK dostrzegając, że Zarząd nie ma kompetencji do zmiany tych uchwał, to jednak okoliczność ta nie wyklucza możliwości podjęcia działań weryfikujących poprawność sporządzonych przez organ nadzorczy ustaleń, a także poinformowania ich o ewentualnych stwierdzonych błędach w tym zakresie. W ocenie NIK takie działanie było uzasadnione ze względu na ochronę interesu Spółki, tj. zapewnienie poprawności rozliczeń z Prezesem Zarządu, w tym w celu zapobieżenia ewentualnym przypadkom roszczeń kierowanych wobec Spółki z tytułu ustalenia i wypłaty zaniżonego wynagrodzenia, jak również uszczuplenia majątku Spółki poprzez ustalenie i wypłatę nadmiernego wynagrodzenia.

Łączna kwota wynagrodzenia zmiennego przyznanego Prezesowi w związku z realizacją przywołanych celów zarządczych za wskazane okresy wyniosła 19 942,51 zł.

(akta kontroli str. 44, 750-799, 1292-1444, 2457-2459, 2465-2472, 2778-2788, 2938-2939, 2941-2943, 2971-2982, 3109-3127)

6. Spółka pomimo wymogów wynikających z umowy o dofinansowanie¹⁷⁰ projektu pn. *Budowa zaplecza wdrożeniowego i biurowego* nie złożyła do UMWO informacji na temat poziomu realizacji wskaźników rezultatu [1] *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach* oraz [2] *Liczba MŚP zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych*, co pozostawało w sprzeczności z wymogami określonymi w § 4 ust. 12 lit. a umowy o dofinansowanie projektu. W przywołanej umowie wskazano m.in., że wskaźniki rezultatu uznaje się za osiągnięte i powinny być wykazane przez beneficjenta w rok po terminie zakończenia finansowej realizacji projektu i wykazane w korekcie wniosku o płatność końcową.

Prezes wyjaśnił: *Spółka nie dokonała korekty wniosku o płatność z uwagi na brak możliwości odblokowania zatwierdzonego wniosku o płatność. Po zatwierdzeniu wniosku o płatność przez Instytucję Pośredniczącą to Instytucja Pośrednicząca musi odblokować wniosek i wezwać do złożenia korekty.* Ponadto Prezes wyjaśnił, że wobec postanowień § 4 ust. 15 i ust. 16 umowy brak było zobowiązania do realizacji tych wskaźników, a Spółka nie otrzymała z Instytucji Pośredniczącej monitów w sprawie złożenie informacji na temat realizacji poziomów wskaźników.

NIK nie podziela stanowiska zaprezentowanego w wyjaśnieniach Prezesa. Podkreślić należy, że załącznikiem nr 1 do umowy o dofinansowanie był wniosek o dofinansowanie, w którym Spółka zobowiązała się do realizacji m.in. powyższych wskaźników, natomiast załącznik nr 12 do tej umowy stanowił *Wzór tabeli monitorowania wskaźników rezultatu po roku od zakończenia finansowej realizacji projektu*. Ponadto z przedłożonej przez Spółkę dokumentacji związanej z realizacją kontroli projektu przez Izbę Administracji Skarbowej w Opolu nie wynika, aby Spółka kwestionowała fakt, że przywołane wskaźniki zostały wskazane przez podmiot kontrolujący jako wymagające realizacji do IV kwartału 2020 r. (Spółka nie zgłosiła uwag do protokołu). Ponadto Spółka we wniosku o płatność końcową z 16 lipca 2019 r. wykazywała te wskaźniki jako niezrealizowane. Dane na temat osiągniętych wartości przywołanych wskaźników rezultatu zostały wykazane w korespondencji prowadzonej w lipcu 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikiem UMWO, na jego wniosek.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie NIK, Spółka – niezależnie od deklarowanych aspektów technicznych związanych ze składaniem wniosku o płatność – powinna

¹⁷⁰ Nr Umowy: RPOP.02.02.02-16-0001/17 z 21 grudnia 2017 r.

podjąć działania mające na celu realizację obowiązku określonego w § 4 ust. 12 lit. a umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1207-1219, 2631,-2636, 2639-2641, 2692-2693, 2695, 2839-2937)

OCENA CZĄSTKOWA

W zbadanym zakresie Spółka osiągnęła wartości docelowe wskaźników wynikających z umów o dofinansowanie projektów. Ponadto Spółka prowadziła działalność z wykorzystaniem dofinansowanych elementów infrastruktury w okresie trwałości tych projektów, jak również analizowała stopień wykorzystania dofinansowanych aktywów trwałych (budynków).

Sposób formułowania corocznie celów zarządczych odbiegał od wynikającego z przepisów prawa wymogu ustanowienia obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania, niemniej dla części z celów zarządczych możliwym było ustalenie, czy osiągnięte zostały ich założone wartości.

Spółka nie w każdym przypadku osiągała docelowe poziomy wykonania celów zarządczych, co dotyczyło w szczególności celu zarządczego powiązanego bezpośrednio z wynikiem finansowych Spółki za poszczególne lata.

Ponadto w odniesieniu do budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego ustalono, że obiekt ten nie był poddawany wymaganym kontrolom okresowym, jak również stwierdzono przypadki, w których postępowanie Spółki w przypadku występowania usterek tego obiektu były niezgodnie z postanowieniem umowy na wykonanie robót budowlanych.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Bieżące aktualizowanie Strategii stosownie do zaistniałych zmian uwarunkowań prawnych i faktycznych funkcjonowania Spółki.
2. Podjęcie działań ukierunkowanych na dostosowanie umowy Spółki do aktualnego brzmienia uchwały Rady Miasta Opola w przedmiocie jej utworzenia, a także faktycznie realizowanej przez Spółkę działalności.
3. Podjęcie działań w celu rzetelnej realizacji obowiązków wynikających z zapisów zawieranych porozumień, m.in. w zakresie sporządzania wymaganych oświadczeń.
4. Zwiększenie nadzoru nad sporządzaniem dokumentacji w ramach prowadzonych w Spółce postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
5. Zapewnienie przeprowadzania kontroli okresowych, których wymóg przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy Prawo Budowlane w odniesieniu do budynku zaplecza wdrożeniowego i biurowego.
6. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających bieżące informowanie wykonawców robót budowlanych o stwierdzanych w okresie gwarancji/rękojmi usterekach oraz bezzwłoczne ich usuwanie.
7. Wystąpienie przez Zarząd Spółki do pozostałych organów Spółki o weryfikację prawidłowości sposobu formułowania celów zarządczych, w zakresie dotyczącym mierzalności celów zarządczych i ich wskaźników oraz mierników, a także poprawności sposobu formułowania wzorów mających odzwierciedlać stopień realizacji celów zarządczych.

8. Ustanowienie mechanizmów weryfikacji danych (w tym obliczeń) zawartych w sporządzanych przez Zarząd sprawozdaniach z realizacji celów zarządczych, celem zapewnienia ich rzetelności.
9. Wzmocnienie nadzoru nad wypełnianiem wymogów dotyczących informowania właściwych podmiotów o realizacji wskaźników określonych w umowach o dofinansowanie projektów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 1 grudnia 2023 r.

Kontrolerzy

Agnieszka Roszczak-Fedorowicz
Główny specjalista kontroli państwowej

/ - /

.....
podpis

Jakub Mucha
Główny specjalista kontroli państwowej

/ - /

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

Iwona Zyman

/ - /

.....
podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK, w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej poprzez zastąpienie użytego na str. 2 w wierszu czwartym od góry wyrażenia *28 stycznia 2013 r.* wyrażeniem *23 listopada 2012 r.*

Opole, 10 stycznia 2024 r.

Dyrektor
Delegatury w Opolu
Iwona Zyman
/ – /

.....
podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK, w powyższym tekście dokonano dodatkowego sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej poprzez zastąpienie użytego na str. 52 w wierszu piętnastym od góry wyrażenia *25 787,61 zł* wyrażeniem *25 887,61 zł.**

Opole, 24 stycznia 2024 r.

Dyrektor
Delegatury w Opolu
Iwona Zyman
/ – /

.....
Podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał: Janusz Madej, Wicedyrektor
Delegatury w Opolu

.....
podpis

W związku ze sprostowaniem na podstawie art. 35c ustawy o NIK, przez Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli, oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr KPK-KPO.441.1.2023 z dnia 9 lutego 2024 r.:

w powyższym tekście dokonano na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK dodatkowego sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej poprzez zastąpienie na str. 50 w wierszu dwudziestym trzecim od góry wyrażenia *2018 r.* wyrażeniem *2019 r.* oraz wyrażenia *2019 r.* wyrażeniem *2021 r.*

Opole, 18 marca 2024 r.

Dyrektor
Delegatury w Opolu
Iwona Zyman

/ – /

.....
Podpis

^s Kwota 25 887,61 zł została zmieniona zgodnie z pkt 1 lit. b sentencji uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli znak KPK-KPO.441.1.2024 z 9 lutego 2024 r.